

*Základní škola a Mateřská škola
Opava, Šrámkova 4 - příspěvková organizace*

*Školní vzdělávací program pro základní
vzdělávání*

KROK ZA KROKEM

PŘEDKLADATEL:

Název školy: Základní škola a Mateřská škola Opava, Šrámkova 4 – příspěvková organizace

Adresa školy: Šrámkova 4, 747 05 Opava 5

Právní forma: příspěvková organizace

IČ: 00849642

DIČ: CZ00849642

RED-IZO: 600142591

IZO: 102432597

Jméno ředitelky: Mgr. Ivana Chramostová

Jméno koordinátora tvorby ŠVP ZV: Mgr. Alena Königová

Kontakty: Základní škola tel/fax: 553 732 474

553 780 350

553 714 564

e-mail: sramkova@skola-opava.cz

www stránky: www.skola-opava.cz

Školní družina tel. 553 780 355

e-mail: sramkova@skola-opava.cz

Školní klub tel. 553 780 359

ZŘIZOVATEL:

Název: Statutární město Opava

Právní forma: obec

IČO: 00300535

Adresa: Horní náměstí 69, 746 26 Opava

Kontakty: telefon: 553 756 111 (spojovatelka)

fax: 553 756 141

e-mail: posta@opava-city.cz

www stránky: www.opava-city.cz

Tento ŠVP byl schválen na zasedání pedagogické rady dne 21. 6. 2007 a předložen k vyjádření školské rady dne 27. 8. 2007.

Platnost dokumentu od: 1. 9. 2007

Aktualizováno 1.9.2010

razítko školy:

podpis ředitelky: Mgr. Ivana Chramostová

Motto:

TAJEMSTVÍ ÚSPĚCHU V ŽIVOTĚ NENÍ DĚLAT TO, CO SE NÁM LÍBÍ,

NÝBRŽ NALÉZAT ZALÍBENÍ V TOM, CO DĚLÁME.

Tomáš Alva Edison

Obsah

2	CHARAKTERISTIKA ŠKOLY	5
2.1	Úplnost a velikost školy	5
2.2	Vybavení školy	5
2.3	Charakteristika pedagogického sboru	6
2.4	Charakteristika žáků	6
2.5	Dlouhodobé projekty	7
2.6	Spolupráce s rodiči a jinými subjekty	7
3	CHARAKTERISTIKA ŠKOLNÍHO VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU	8
3.1	Zaměření školy	8
3.2	Výchovné a vzdělávací strategie	9
3.3	Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami	11
3.3.1	<i>Vzdělávání žáků se zdravotním postižením a zdravotním znevýhodněním</i>	11
3.3.2	<i>Vzdělávání žáků se sociálním znevýhodněním</i>	12
3.4	Péče o nadané žáky	12
3.5	Průřezová témata	15
4	UČEBNÍ PLÁN	19
4.1	Učební plán pro 1. stupeň	19
4.2	Učební plán pro 2. stupeň	20
4.3	Poznámky k učebnímu plánu	21
5	UČEBNÍ OSNOVY, VZDĚLÁVACÍ OBLASTI	21
5.1	Jazyk a jazyková komunikace	21
5.1.1	<i>Český jazyk a literatura</i>	21
5.1.2	<i>Anglický jazyk</i>	35
5.2	Matematika a její aplikace	41
5.2.1	<i>Matematika a její aplikace</i>	41
5.3	Informační a komunikační technologie	54
5.3.1	<i>Informační a komunikační technologie</i>	54
5.4	Člověk a jeho svět	61
5.4.1	<i>Člověk a jeho svět</i>	61
5.5	Člověk a společnost	73
5.5.1	<i>Dějepis</i>	73
5.5.2	<i>Výchova k občanství a ke zdraví (zkráceně VOZ)</i>	77
5.6	Člověk a příroda	86
5.6.1	<i>Fyzika</i>	86
5.6.2	<i>Chemie</i>	90
5.6.3	<i>Přírodopis</i>	98
5.6.4	<i>Zeměpis</i>	105
5.7	Umění a kultura	110
5.7.1	<i>Hudební výchova</i>	110
5.7.2	<i>Výtvarná výchova</i>	120
5.8	Člověk a zdraví	127
5.8.1	<i>Výchova ke zdraví</i>	127
5.8.2	<i>Tělesná výchova</i>	127
5.9	Člověk a svět práce	137
5.9.1	<i>Člověk a svět práce</i>	137
5.10	Volitelné předměty	145

5.10.1	<i>Další cizí jazyk</i>	145
5.10.2	<i>Základy administrativy</i>	146
5.10.3	<i>Sportovní aktivity</i>	146
5.10.4	<i>Seminář z přírodovědného předmětu</i>	147
5.10.5	<i>Informatika - multimédia</i>	149
5.10.6	<i>Tvorba školního časopisu</i>	149
5.10.7	<i>Pěstitelství</i>	150
5.10.8	<i>Domácnost (příprava pokrmů)</i>	152
5.11	<i>Školní projekty</i>	152
6	PRAVIDLA PRO HODNOCENÍ ŽÁKŮ	156
6.1	Obecné zásady hodnocení	156
6.2	Získání podkladů pro hodnocení a klasifikaci	157
6.3	Zásady a pravidla pro sebehodnocení žáků	159
6.4	Klasifikace chování	159
6.5	Výchovná opatření	160
6.5.1	<i>Pochvaly a jiná ocenění</i>	160
6.5.2	<i>Opatření k posílení kázně</i>	160
6.6	Klasifikace ve vyučovacích předmětech	161
6.7	Hodnocení a klasifikace žáků se specifickými poruchami učení a chování	165
6.8	Klasifikace formou slovního hodnocení	169
6.9	Celkové hodnocení žáka	171
7	VLASTNÍ HODNOCENÍ ŠKOLY (AUTOEVALUACE)	173
7.1	Úvod	173
7.2	Oblasti a podoblasti hodnocení	174
7.3	Užívané nástroje při vlastním hodnocení školy	179
7.4	Plán provádění vlastního hodnocení školy	179
8	PŘÍLOHY	181
8.1	Příloha č. 1: Klasifikační tabulka	181
8.2	Příloha č. 2: Kurz českého jazyka	182

2 CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

2.1 Úplnost a velikost školy

Jsme úplnou školou pavilonového typu s 1. až 9. postupným ročníkem a nacházíme se v sídlišti městské části Kateřinky – západ. Školu navštěvuje okolo 400 žáků, průměrná naplněnost tříd je 22 žáci. Výuka probíhá obvykle ve dvou paralelních třídách v každém ročníku.

2.2 Vybavení školy

V budově školy je 18 kmenových učeben a 12 odborných pracoven, 4 učebny pro činnost školní družiny, místnost pro činnost školního klubu a relaxační místnost. Ve školní budově je také školní jídelna, v níž zajišťuje stravování žáků Zařízení školního stravování Opava, dvě tělocvičny, atrium školy vybavené dřevěnými dětskými průlezkami a velký sportovní areál s atletickou drahou. Tento sportovní areál má možnost využívat v rámci projektu „Otevřená sportoviště“ široká veřejnost. Nápojový automat byl nahrazen zásobníky s pitnou pramenitou vodou, které jsou umístěny na všech chodbách, automat s mléčnými výrobky byl pro velmi malý zájem o výrobky zrušen. Škola je z větší části bezbariérová s výtahem, bezbariérový přístup v poslední části školy (pavilon A – mezi 1. a 2. patrem) bude řešen po schválení rozpočtu z vlastních zdrojů v roce 2011.

Školní budova je rozdělena do 4 pavilónů (A – učebny 1. stupně, B – učebny školní družiny, C – učebny 2. stupně, D – tělocvičny, školní klub a školní dílna) s dostatkem prostorů pro výuku i k relaxaci. Rozlehlý interiér školy je vyzdoben výtvarnými pracemi žáků.

V budově jsou dvě učebny výpočetní techniky s přístupem k internetu, dvě multimediální učebny a odborné pracovny fyziky a chemie, přírodopisu, hudební výchovy, anglického jazyka, německého jazyka, výtvarné výchovy, keramická a žakovská dílna, cvičná kuchyň a žakovská knihovna.

Škola má také velmi dobré hygienické zázemí (šatny, WC, sprchy v souladu s hygienickými normami a předpisy).

Ke sportovním a pohybovým aktivitám žáci využívají dvě tělocvičny, sportovní areál s atletickou drahou s umělým povrchem, dvěma hřišti na basketbal, hřištěm na volejbal, malou kopanou a házenou.

Atrium školy, s vhodnými dřevěnými dětskými průlezkami, lavicemi, pergolou a dvěma stoly pro stolní tenis, slouží žákům k relaxaci o přestávkách a pro činnost ŠD v odpoledních hodinách. V době přestávek a volna mají žáci k dispozici nápojový automat a automat na mléčné výrobky. Pitný režim pro žáky ŠD v odpoledních hodinách zajišťují po dohodě pracovnice Zařízení školního stravování Opava. Žáci využívají také odpočinkových koutů na chodbách.

Pro větší školní akce a veřejná vystoupení využívá škola obě tělocvičny a také atrium. Všichni vyučující mají kabinety vybavené počítači, které jsou zapojené do sítě, s volným přístupem na internet.

Ve sborovně a v prostorách školní družiny je volně dostupná kopírka.

Převážná většina učeben je vybavena moderním nábytkem, výškově stavitelnými žákovskými lavicemi a židlemi. Škola má velmi dobré materiální vybavení s dostatkem učebních a didaktických pomůcek. V keramické dílně žáci využívají při práci hrnčířský kruh a keramickou pec. Dobře vybavená žákovská dílna umožňuje žákům práci s dřevem a kovy. Moderní cvičná kuchyň slouží k výuce vaření a základů správného stolování.

Náležitá pozornost je věnována žákům se specifickými poruchami učení a chování, kteří jsou integrováni do tříd všech ročníků. Tito žáci po dohodě s rodiči a na základě doporučení pedagogicko psychologické poradny pravidelně navštěvují hodiny dyslektických cvičení pod vedením zkušených dyslektických asistentek, dle potřeby s nimi vyučující pracují podle individuálního vzdělávacího plánu.

Při řešení kázeňských a vzdělávacích problémů žáků spolupracuje s výchovnou poradkyní a třídními učiteli školní speciální pedagog a metodik prevence.

2.3 Charakteristika pedagogického sboru

Sbor tvoří kolem 25 zkušených pedagogů, jejichž věkový průměr je asi 45 let. Početně převažují učitelé 2. stupně. Téměř všichni učitelé jsou plně kvalifikovaní, dva vyučující si rozšiřují jazykové vzdělání.

Ve škole pracuje výchovný poradce, metodik prevence sociálně patologických jevů a koordinátor ICT.

Všichni pedagogičtí pracovníci jsou proškoleni v poskytování první pomoci, většina pedagogů se každoročně účastní dalšího vzdělávání. První pomoc při úrazech žáků zajišťují obvykle dva zdravotníci z řad pedagogů.

Ve škole pracuje také speciální pedagog, který spolu s výchovným poradcem a metodikem prevence sociálně patologických jevů v součinnosti s třídními učiteli zajišťuje poradenskou činnost pro žáky i rodiče.

Součástí školy je školní družina a školní klub, jejichž činnost zajišťuje 5 vychovatelek.

2.4 Charakteristika žáků

Převážná většina žáků školy jsou děti z příslušného spádového obvodu školy a blízkého okolí, jen minimální množství našich žáků dojíždí ze vzdálenější části města nebo jsou mimoopavští.

Vzděláváme také žáky se speciálními poruchami učení a chování, se zdravotními problémy, kteří jsou integrováni v běžných třídách a několik dětí cizích státních příslušníků.

2.5 Dlouhodobé projekty, mezinárodní spolupráce

Škola je řadu let zapojena do celonárodní sítě Škol podporujících zdraví.

Naše aktivity a snahy směřují ke zkvalitňování výuky a neustálému zlepšování školního prostředí.

Většina pedagogických pracovníků spolupracuje na školních projektech, které ztraktivňují výuku a obohacují žáky o nové poznatky.

Každoročně bývají žáci naší školy testováni společnostmi SCIO v rámci projektů Stonožka a KEA. Tyto projekty umožňují školám pravidelně sledovat výsledky žáků, a zlepšovat tak svoji práci a kvalitu výuky.

Škola se zapojuje do mnoha rozvojových a mezinárodních programů a charitativních akcí (Jeden svět na školách, Rozvojové cíle tisíciletí, Příběhy bezpráví, Člověk v tísní, Recyklohraní, Liga proti rakovině, Fond Chrupa, Fond Sidus, Děti ulice, pravidelné Sbírký pro psi útulek a další).

Všichni žáci prvního stupně navštěvují plavecký výcvik. Pro žáky 7. ročníku pořádáme každoročně lyžařský výcvik, třídní kolektivy vyjíždějí na ozdravné pobyty, pracují na projektech podporujících dobré mezilidské vztahy, týmovou spolupráci a vzájemné respektování. Výběr žáků 2. stupně se vždy v posledním měsíci školního roku účastní sportovně turistického kurzu. Školní klub každoročně pořádá během hlavních prázdnin letní tábor.

Ke konci minulého školního roku byla obnovena spolupráce s partnerskou polskou školou v Bieruni.

2.6 Spolupráce s rodiči a jinými subjekty

Spolupráce s rodiči žáků je převážně na dobré úrovni. Rodiče navštěvují školu většinou v době třídních schůzek a konzultačních hodin, které jsou pořádány většinou třikrát ročně. Školu mohou také navštívit kdykoliv po vzájemné dohodě s vyučujícími nebo vedením školy.

Škola každým rokem pořádá ke své propagaci Den otevřených dveří a ve spolupráci s mateřskou školou, se školní družinou a školním klubem organizuje řadu akcí pro rodiče s dětmi a veřejnost.

Rodiče jsou o činnosti školy informováni prostřednictvím úřední desky, školního časopisu Tukan a internetových stránek školy.

Při škole pracuje také Sdružení rodičů a přátel školy, které si každoročně volí své zástupce do Rady rodičů. Tento volený orgán úzce spolupracuje prostřednictvím výboru s vedením školy.

Škola spolupracuje se školskou radou a také s těmito místními či regionálními institucemi:

Magistrátem města Opavy, Městskou policií Opava, Policií ČR, Hasičským záchranným sborem MS kraje, Střediskem volného času Opava, Poradnou pro ženy a dívky, PPP Opava,

SPC Opava, CKP Opava, občanským sdružením Elim, OHR, Výtvarným centrem Optys, Centrem podpory inkluzivního vzdělávání, Úřadem práce, CHKO Beskydy, BESIP, Knihovnou Petra Bezruče, Sokolem Opava, SK P.E.M.A. Opava, společností SCIO, Oddělením sociálně právní ochrany dětí odboru sociálních věcí MMO, Střediskem výchovné péče Opava, Správou uprchlických zařízení MV ČR, Domovem sv. Zdislavy, Domovem pro seniory Bílá Opava, Pedagogickým centrem „Srdce“, Střediskem environmentální výchovy AREKA, sportovními a kulturními institucemi a dalšími.

3 CHARAKTERISTIKA ŠKOLNÍHO VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU

3.1 Zaměření školy

Školní vzdělávací program vychází z obecných vzdělávacích cílů a klíčových kompetencí uvedených v RVP ZV, z hlavních cílů Škol podporujících zdraví, z analýzy vlastních možností a schopností pedagogického sboru a požadavků rodičů, které lze vymezit v následujících okruzích:

výchova ke zdravému způsobu života (např. pitný režim, nápojové automaty, plavecký výcvik pro žáky 1. stupně, sportovně turistický kurz, relaxační aktivity během přestávek, školní i mimoškolní tělovýchovné aktivity apod.)

výchova ke zdraví, projekt Ovoce do škol (zařazování vhodných témat a projektů do výuky, případně s využitím jiných organizací)

výchova k aktivní spolupráci na projektech, rozvoj spolupráce a partnerství mezi žáky, učiteli a rodiči, rozvíjení sociálních a komunikačních dovedností žáků potřebných pro soužití s ostatními lidmi, vedení k respektování dohodnutých pravidel

vytváření optimálních podmínek pro prevenci sociálně patologických jevů spoluprací metodika prevence s výchovným poradcem, speciálním pedagogem a rodiči problémových žáků, s využitím preventivního programu, předcházení násilí a šikanování žáků soustavnou prací v třídních kolektivech

rozvoj multikulturní výchovy cestou projektů a zhlédnutím dokumentárních filmů z projektu „Jeden svět“

organizování ozdravných pobytů (lyžařské kurzy, sportovně turistické kurzy, letní tábory apod.)

rozvíjení environmentální výchovy a ekologické výchovy formou projektů

postupné vytváření školy respektující a podporující zdraví žáků ve všech složkách

práce s talentovanými žáky (diferenciace ve výuce, systematická příprava na soutěže a olympiády) a *žáky s výchovnými problémy, s poruchami učení a handicapem* (speciální výukové programy, individuální vzdělávací plány a přístupy, spolupráce se školním speciálním pedagogem a s dyslektickými asistenty)

podporování a usměrňování tvůrčích schopností, originality, samostatného myšlení a odpovědného rozhodování žáků za vlastní chování a způsob života

prohlubování jazykových dovedností žáků

zvládnutí základů využívání informační a komunikační technologie

3.2 Výchovné a vzdělávací strategie

Učitelé rozvíjejí u žáků všechny klíčové kompetence podle daných postupů, aby docházelo k naplňování všech cílů základního vzdělávání.

Kompetence sociální a personální

vyjadřujeme se různými výrazovými prostředky

netolerujeme rasovou diskriminaci a šikanu

rozvíjíme schopnost žáků radovat se z úspěchů svých i druhých

vedeme žáky k

- citlivému vnímání svého okolí, vhodnému vystupování na veřejnosti a adekvátnímu způsobu komunikace
- ochraně majetku školy
- dodržování dohodnutých pravidel
- pomoci starším a postiženým lidem
- práci ve skupinách, týmech nejen v rámci daného ročníku, žáci postupně přijímají ve skupinách různé role, odpovídají za svou práci a pomáhají slabším spolužákům

Kompetence k učení

vytváříme situace, při nichž by žáci měli možnost plánovat, organizovat, řídit i hodnotit vlastní učení a pracovní činnosti

žákům ukazujeme různé učební strategie a pomáháme jim naleznout pro ně ty neoptimálnější

při hodnocení používáme prvky pozitivní motivace (vyzdvihujeme klady, chválíme)

podporujeme účast v soutěžích

motivujeme žáky k dalšímu vzdělávání

žákům umožňujeme ve vhodných případech realizovat vlastní nápady, podněcujeme jejich tvořivost

vedeme žáky k

- sebehodnocení
- zodpovědnosti za své vzdělávání a k tomu, že znalosti jsou důležitější než známky
- efektivnímu učení (práce s encyklopediemi, internetem, pokusy, využití přírody k výuce, návštěvy výstav, muzeí atd.)

Kompetence občanské

respektujeme individuální rozdíly – multikulturní, fyzické i psychické

aplikujeme environmentální a ekologickou výchovu při formování vztahu žáků k přírodě a ke společnosti (Den Země, třídění odpadu atd.)

identifikujeme nebezpečí sociálně patologických jevů, hodnotíme jejich důsledky a předcházíme jim

vedeme žáky k posouzení svých schopností při výběru budoucího povolání

žáci

- formulují vlastní názor, obhajují jej, respektují názor druhého, odhadují rizika svých nápadů
- znají a racionálně dodržují svá práva a povinnosti, aktivně se podílí na dílčích úkolech kolektivu třídy, školy, školní družiny a školního klubu (školní řád, časopis, hry, kvízy, projekty, soutěže, olympiády apod.)

Kompetence komunikativní

vymezíme žákům dostatek prostoru pro prezentaci vlastních názorů, argumentaci

vedeme žáky k přijímání kompromisů

podporujeme přátelské vazby:

- učitel – vedení školy (naslouchání, komunikace, tvorba podmínek, pochvala, motivace)
- učitel – učitel (vzájemná pracovní i mimopracovní setkání)
- učitel – žák (otevřenost, vzájemné respektování)
- žák – žák (vzájemné respektování)

aktivně zapojujeme rodiče do dění školy

Kompetence k řešení problémů

podporujeme týmovou spolupráci při řešení problémů

při výuce motivujeme žáky problémovými úlohami z praktického života

na ozdravných pobytech či projektových dnech používáme k logickému řešení miniprojekty

vedeme žáky k zodpovědnosti za svá rozhodnutí, která vycházejí z předem pravidel (vlastní desatero třídy, kolektivů ŠD a ŠK, školní řád)

žáci

- se zdokonalují ve vyhledávání, třídění a využívání informací (práce s internetem odbornou literaturou, médií, návštěva knihovny, muzea apod.)
- se aktivně zapojují do práce školního parlamentu
- se podle svých schopností a dovedností zapojují do soutěží, olympiád, projektů
- prezentují své názory a myšlenky ve školním časopise

Kompetence pracovní

žák na základě *besed* s pracovníky různých profesí zhodnotí a rozpozná své schopnosti pro výkon určitého povolání

sestavíme plán *exkurzí* dle tematických okruhů a zařazujeme je průběžně jako doplněk ke klasické výuce (obec – obecní úřad, daně – finanční úřad, výroba – Model obaly...)

vyhledáváme příležitosti sepětí výuky s praxí cestou návštěv či organizací vlastních *výstav, soutěží, praktických dílen* (např. OPTYS, AREKA, Středisko volného času ...)

vedeme žáky ke kladnému vztahu k manuální práci tím, že *dbá o pořádek* na svém pracovním místě, ve své třídě, ve své škole i v širším okolí

různorodou nabídkou *zájmových útvarů* ve škole podněcujeme u žáků zájem o profesní orientaci

výběrem *volitelných předmětů* pomáháme žákům při profesní orientaci

3.3 Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

ve formě individuální integrace

Rozsah a závažnost diagnostikovaných obtíží jsou dle příslušných ustanovení zákona č. 561/2004 Sb. (školský zákon), vyhlášky č. 73/2005 Sb. a vyhlášky č. 48/2005 Sb. indikací k vřazení do režimu speciálního vzdělávání dětí, žáků a studentů mimořádně nadaných.

Za žáky se speciálními vzdělávacími potřebami jsou považováni žáci se zdravotním postižením (tělesným, zrakovým, sluchovým, mentálním, autismem, vadami řeči, souběžným postižením více vadami a vývojovými poruchami učení nebo chování), žáci se zdravotním znevýhodněním (zdravotním oslabením, dlouhodobým onemocněním a lehčími zdravotními poruchami vedoucími k poruchám učení a chování) a žáci se sociálním znevýhodněním (z rodinného prostředí s nízkým sociálně kulturním postavením, ohrožení sociálně patologickými jevy, s nařízenou ústavní výchovou nebo uloženou ochrannou výchovou a žáci v postavení azylantů a účastníků řízení o udělení azylu).

3.3.1 Vzdělávání žáků se zdravotním postižením a zdravotním znevýhodněním

Vzdělávání žáků je uskutečňováno formou individuální integrace do běžných tříd.

Jsou uplatňována zdravotní hlediska a respektována individualita a potřeba žáka zohledňování druhu stupně a míry postižení nebo znevýhodnění při hodnocení výsledků vzdělávání.

V průběhu celého školního roku spolupracujeme s rodiči nebo zákonnými zástupci žáka, školskými poradenskými zařízeními a odbornými pracovníky školního poradenského pracoviště, v případě potřeby i s odborníky z jiných resortů (zejména při tvorbě individuálních vzdělávacích plánů), s ostatními školami, které vzdělávají žáky se zdravotním postižením a zdravotním znevýhodněním.

Žáci, u kterých se projevují příznaky některé z vývojových poruch učení, budou i nadále posíláni se souhlasem rodičů na vyšetření do pedagogicko-psychologické poradny, popř. Speciálně pedagogické centrum SRDCE při ZŠ v Opavě, Slezského odboje 5. Podle závěru vyšetření může být žák zohledňován při klasifikaci podle zákona č. 561/2004, pokud má dítě vypracován odborný posudek PPP (podklady pro individuální integraci dětí a žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a správní řízení ředitele školy) je zařazen do reedukační

péče. S dětmi pracují dyslektické asistentky a žák je vzděláván podle individuálně vzdělávacího programu.

Individuální vzdělávací plán, který obsahuje:

- závěry psychologický vyšetření
- typ a rozsah nadání
- volbu pedagogických postupů
- volba učebních pomůcek
- určení pedagogického pracovníka dle typu nadání
- předpokládaná potřeba navýšení finančních prostředků

Ředitel školy seznámí s IVP zákonného zástupce žáka a oba tuto skutečnost potvrdí svým podpisem.

Při klasifikaci těchto dětí přihlížíme k vývojové poruše, poskytujeme delší časový úsek pro kontrolu prací, zkracujeme text v diktátech. (viz.klasifikační řád)

3.3.2 Vzdělávání žáků se sociálním znevýhodněním

Do této skupiny patří žáci, kteří pocházejí z prostředí sociálně nebo kulturně a jazykově odlišného od prostředí, v němž vyrůstají žáci pocházející z majoritní populace.

Pro úspěšné vzdělávání žáků jsou zabezpečeny tyto podmínky:

- individuální nebo skupinová péče
- odpovídající metody a formy práce
- pravidelná komunikace a zpětná vazba
- spolupráce se školním speciálním pedagogem.

3.4 Péče o nadané žáky

ve formě individuální integrace

Rozsah a závažnost diagnostikovaných obtíží jsou dle příslušných ustanovení zákona č.561/2004 Sb. (školský zákon), vyhlášky č. 73/2005 Sb. a vyhlášky č. 48/2005 Sb. indikací k vřazení do režimu speciálního vzdělávání dětí, žáků a studentů mimořádně nadaných.

V případě výrazného talentu ověřeného pedagogicko-psychologickou poradnou, v jejichž závěrech by byl požadavek na vytvoření IVP, poradenské centrum ZŠ vypracuje individuální vzdělávací plán, který obsahuje:

- závěry psychologického vyšetření
- typ a rozsah nadání
- volbu pedagogických postupů
- volba učebních pomůcek

určení pedagogického pracovníka dle typu nadání
předpokládaná potřeba navýšení finančních prostředků

Ředitel školy seznámí s IVP zákonného zástupce žáka, který tuto skutečnost potvrdí svým podpisem.

Níže uvedená tabulka ukazuje některé typické rozdíly v chování.

Bystré dítě	Nadané dítě
Umí odpovídat	Klade další otázky
Zajímá se	Je zvědavé
Má dobré nápady	Má neobvyklé nápady
Odpovídá na otázky	Zajímají jej detaily, rozpracovává, dokončuje
Je vůdcem skupiny	Je samostatné, často pracuje sám
Jednoduše se učí	Většinu už zná
Mezi vrstevníky je oblíben	Víc mu vyhovuje společnost starších dětí
Chápe významy	Dělá závěry
Přesně kopíruje zadaná řešení	Vytváří nová řešení
Dobře se cítí ve škole, v mateřské škole	Dobře se cítí, když se učí (něco nového)
Přijímá informace	Využívá informace
Je vytrvalé při sledování	Sleduje pozorně
Je spokojené s vlastním učením a výsledky	Je velmi sebekritické

Stanovení podpůrných opatření a formy speciálního vzdělávání:

rozšíření výuky některých předmětů nebo skupin předmětů – dle úrovně znalostí žáka, obohacovat osnovy pro běžnou třídu k rozšíření a prohloubení učiva, a dítě tak probírá značně rozšířenou látku

účast v olympiádách, soutěžích, korespondenčních kurzech (KOKOS – matematika)

práce na projektech (samostatných i skupinových)

vrstevnické učení

využít podpůrná opatření při speciálním vzdělávání – speciální metody, postupy a formy vzdělávání, využití kompenzačních pomůcek – možnost vyhledávání zadaných témat prostřednictvím Internetu, využití encyklopedií k přípravě jak ve vyučování, tak při domácí přípravě

samostudium - zadávání témat k rozšíření vědomostí a znalostí v předmětech, kde dítěti nestačí rozsah osnov daného ročníku a může se jevit jako „rušivý element“, učitel zadá žákovi vykládané učební téma k dohledání na Internetu a nastudování, a to během vyučovací hodiny

Schopnosti žáků musí být přijímány a oceňovány učiteli, rodiči i vrstevníky (informace o úspěších ve školním rozhlase).

Pro vytváření pozitivního klimatu mimořádně nadaným žákům je zapotřebí dostatek vnímavosti okolí ke specifickým žákům.

Vhodné speciální pomůcky a učebnice, z nichž lze vybírat podle aktuálních potřeb dítěte:

Portešová, Šárka (2004). Dvojitá výjimečnost (Nadané děti s poruchou učení)

Portešová, Šárka (2003). Co by měli učitelé a psychologové vědět o nadaných dětech

Portešová, Šárka (1998). Emocionální problémy nadaných dětí

Moks. Nadané dítě

www.nadanedeti.cz

3.5 Průřezová témata

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA									
Ročník	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Rozvoj schopností poznávání	INT/VV, HV, PV, TV		INT/PRV	PRO/Sportovní soutěže	INT/TV	INT/ČJ, D,F	INT/ČJ,D	INT/D,CH	
Sebepoznávání a sebepojetí		INT/ČJ PRO/Knihov. lekce	PRO/Lidé a čas	INT/PŘ		INT/TV	INT/TV	INT/ PŘ, TV,INF, VOZ	INT/TV,INF
Seberegulace a sebeorganizace			INT/ČJ					INT/D	PRO/volba povolání
Psychohygiena		INT/TV		INT/TV	INT/TV	INT/TV	INT/TV	INT/TV, VOZ	INT/TV
Kreativita			INT/VV, PV,INF			INT/HV,VV	INT/HV,VV, INF	INT/VV, INF, VOZ,D	INT/VOZ,INF, VV
Poznávání lidí	INT/PV					INT/VOZ		INT/VOZ	
Mezilidské vztahy		INT/PV	INT/PRV	INT/PŘ,VL,TV	INT/PŘ, TV	INT/VOZ, HV,PV	INT/PV	INT/PV	INT/PV
Komunikace	INT/ČJ		INT/ČJ,CJ, PRV	INT/PŘ	INT/ČJ, PŘ	INT/HV, TV	INT/HV, TV	INT/VV, HV,VOZ	INT/D,TV
Kooperace a kompetice			INT/PRV			INT/TV	INT/TV	INT/TV,D	INT/TV
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti				INT/PŘ		INT/F,TV	INT/TV	INT/M	INT/M
Hodnoty, postoje, praktická etika			INT/PV			INT/VOZ	INT/INF	INT/INF	INT/INF,CH

DEMOKRATICKÝ OBČAN									
Ročník	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Občanská společnost a škola			INT/ PRV	INT/ VL		INT/VOZ		INT/CJ,PV	INT/CJ,PV
Občan, občanská společnost a stát					INT/VL	INT/D	INT/VOZ	INT/PV	INT/PV,HV
Formy participace občanů v politickém životě					INT/VL			INT/Z, VOZ	INT/Z
Principy demokracie jako formy vlády a způsobů rozhodování				INT/VL	INT/VL	INT/D		INT/D, VOZ	INT/D, VOZ

VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH									
Ročník	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Evropa a svět nás zajímá			INT/HV, PRV		INT/HV	INT/ČJ, CJ	INT/CJ,ČJ	INT/ HV	INT/HV
Objevujeme Evropu a svět		INT/VV		INT/PŘ, VL	INT/PŘ, M	INT/HV, VV, ČJ,Z	INT/HV, VV, Z		INT/VOZ
Jsme Evropané			INT/HV		INT/ HV	INT/VV, D	INT/VV	INT/D,VV, ČJ	INT/D,VV, VOZ,ČJ
Práce v realizačním týmu	PROJEKT								

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA									
Ročník	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Kulturní diference			INT/HV	INT/PŘ, VL	INT/VL	INT/ČJ,VOZ	INT/ČJ, HV	INT/ HV	
Lidské vztahy				INT/PŘ, VL	INT/PŘ, M		INT/TV,	INT/D,HV, PV	INT/TV, PV
Etnický původ				INT/VL,PŘ	INT/PŘ			INT/PŘ,D	INT/D
Multikulturalita				INT/CJ	INT/CJ			INT/Z,ČJ, CJ	INT/ Z, HV, VV
Princip sociálního smíru a solidarity					INT/VL				INT/VOZ

ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA									
Ročník	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Ekosystémy			INT/PRV	INT/VL, PŘ	INT/ PŘ	INT/D,Z,PŘ	INT/PŘ,HV, Z	INT/D,HV	INT/PŘ,HV
Základní podmínky života			INT/PRV	INT/VL, PŘ	INT/PŘ	INT/Z, PŘ	INT/Z	INT/CH, D	INT/CH, F, D
Lidské aktivity a problémy životního prostředí			INT/PRV	INT/VL, PŘ	INT/VL, PŘ	INT/D	INT/PŘ,VOZ, PV	INT/D,CH, VOZ,F	INT/Z,PŘ, VOZ
Vztah člověka a prostředí			INT/PRV	INT/VL, PŘ	INT/ PŘ		INT/PŘ, VOZ, PV	INT/VOZ, TV,Z,CH	INT/VOZ, INF,Z
Práce v realizačním týmu	PROJEKT								

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA									
Ročník	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení			INT/INF	INT/ČJ			INT/ČJ, INF	INT/ČJ	INT/ČJ
Interpretace vztahů mediálních sdělení					INT/TV	INT/Z, VOZ	INT/Z		
Stavba mediálních sdělení					INT/ČJ	INT/VOZ	INT/ČJ	INT/INF	INT/ČJ,
Vnímání autora mediálních sdělení					INT/ČJ	INT/VV	INT/VV	INT/ČJ,VV, VOZ	INT/ČJ,VV VOZ
Fungování a vliv médií ve společnosti				INT/ČJ,VL				INT/ČJ,PV	INT/ČJ,PV,D
Tvorba mediálních sdělení					INT/ČJ, VV	INT/ČJ,VV	INT/VV	INT/ČJ, VV,PŘ, F, HV	INT/PŘ,VV,ČJ
Práce v realizačním týmu	PROJEKT								

VOZ – Výchova k občanství a ke zdraví (2-hodinový blok v každém ročníku vyššího stupně)

4 UČEBNÍ PLÁN

4.1 Učební plán pro 1. stupeň

RVP Oblast	RVP Obor	RVP hodiny	ŠVP předmět	ŠVP hodiny	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	Kontrola
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	35	Český jazyk a literatura	41	9	10	8	7	7	41
	Cizí jazyk	9	Anglický jazyk	9	0	0	3	3	3	9
Matematika a její aplikace	Matematika a její aplikace	20	Matematika	24	4	5	5	5	5	24
Informační a komunikační technologie	Informační a komunikační technologie	1	Informatika	3	0	0	1	1	1	3
Člověk a jeho svět	Člověk a jeho svět	12	Prvouka	7	2	2	3	0	0	7
			Vlastivěda	3,5	0	0	0	1,5	2	3,5
			Přírodověda	3,5	0	0	0	1,5	2	3,5
Umění a kultura	Hudební výchova	12	Hudební výchova	5	1	1	1	1	1	5
	Výtvarná výchova		Výtvarná výchova	7	1	1	1	2	2	7
Člověk a zdraví	Výchova ke zdraví	0								
	Tělesná výchova	10	Tělesná výchova	10	2	2	2	2	2	10
Člověk a svět práce	Člověk a svět práce	5	Pracovní výchova	5	1	1	1	1	1	5
Disponibilní hodinová dotace		14	Čj 6h, M 4h, Člověk a jeho svět 2h, Inf 2h							
Ročníková minima					18	18	22	22	22	
Celkem hodin v 1.- 5. ročníku		118		118	20	22	25	25	26	118
Ročníková maxima					22	22	26	26	26	

LEGENDA:

podle RVP ZV
podle RVP ZV
podle ŠVP

4.2 Učební plán pro 2. stupeň

RVP Oblast	RVP Obor	RVP hodiny	ŠVP předmět	ŠVP hodiny	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	Kontrola
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	15	Český jazyk a literatura	17	5	4	4	4	17
	Cizí jazyk	12	Anglický jazyk	12	3	3	3	3	12
Matematika a její aplikace	Matematika a její aplikace	15	Matematika	16	4	4	4	4	16
Informační a komunikační technologie	Informační a komunikační technologie	1	Informatika	3	0	1	1	1	3
Člověk a společnost	Dějepis	11	Dějepis	8	2	2	2	2	8
	Výchova k občanství		Výchova k občanství a ke zdraví	8	2	2	2	2	8
Člověk a příroda	Fyzika	21	Fyzika	8	2	2	2	2	8
	Chemie		Chemie	4	0	0	2	2	4
	Přírodopis		Přírodopis	8	2	2	2	2	8
	Zeměpis		Zeměpis	8	2	2	2	2	8
Umění a kultura	Hudební výchova	10	Hudební výchova	4	1	1	1	1	4
	Výtvarná výchova		Výtvarná výchova	6	2	2	1	1	6
Člověk a zdraví	Výchova ke zdraví	10							
	Tělesná výchova		Tělesná výchova	9	3	2	2	2	9
Člověk a svět práce	Člověk a svět práce	3	Pracovní výchova	4	1	1	1	1	4
			Volitelné předměty	7	0	1	3	3	7
Disponibilní hodinová dotace		24	Čj 2h, Inf 2h, Člověk a společ. 1h, Člověk a příroda 7h, Člověk a zdraví 3h, M 1h, Pv 1h, volitel. předm. 7h						
Ročníková minima					28	28	30	30	
Celkem hodin v 6. - 9. Ročníku		122		122	29	29	32	32	122
Ročníková maxima					30	30	32	32	

LEGENDA:

podle RVP ZV

podle RVP ZV

podle ŠVP

4.3 Poznámky k učebnímu plánu

Výchova k občanství a ke zdraví (zkráceně VOZ)

vzdělávací obsah a dotace vzdělávacího oboru Výchova ke zdraví jsou začleněny do vzdělávacího oboru Výchova k občanství ve vyučovacím předmětu VOZ s časovou dotací 2 hodiny týdně v 6. až 9. ročníku

Volitelné předměty

7. ročník – 1 hodina týdně

Základy administrativy
Sportovní aktivity
Seminář z přírodovědného předmětu
Tvorba školního časopisu
Informatika – multimédia
Domácnost (příprava pokrmů)
Pěstitelství

8. – 9. ročník – 3 hodiny týdně

Další cizí jazyk (jazyk německý - JN, jazyk francouzský - JF)

Pokud si žák nezvolí Další cizí jazyk, volí z nabídky jiné vzdělávací obsahy

Základy administrativy
Sportovní aktivity
Seminář z přírodovědného předmětu
Tvorba školního časopisu
Informatika – multimédia
Domácnost (příprava pokrmů)
Pěstitelství

5 UČEBNÍ OSNOVY, VZDĚLÁVACÍ OBLASTI

5.1 Jazyk a jazyková komunikace

5.1.1 Český jazyk a literatura

Předmět Český jazyk a literatura je vyučován od prvního do devátého ročníku v následující hodinové dotaci. V 1. ročníku 9 hodin, ve 2. roč. 10 hodin, ve 3. roč. 8 hodin, ve 4. a 5. roč. 7 hodin, v 6. roč. 5 hodin a od 7. do 9. ročníku 4 hodiny týdně. Obsah vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura má komplexní charakter, ale pro přehlednost je rozdělen do tří složek: Komunikační a slohové výchovy, Jazykové výchovy a Literární výchovy.

Třída pro žáky se zdravotním postižením nemá speciálně upravenou hodinovou dotaci, veškerá reedukační péče se prolíná všemi třemi složkami Českého jazyka a literatury, tj. Komunikační a slohovou výchovou, Jazykovou výchovou a Literární výchovou.

Nejčastějšími metodami a formami výuky je výklad, řízená diskuse, práce s textem, samostatná i skupinová práce. Součástí výuky jsou i projekty, knihovnické lekce, návštěvy divadelních a filmových představení.

U žáků se SPU je respektováno jejich pracovní tempo, jsou tolerovány chyby vyplývající z jejich vývoj. poruch, požadavky jsou přizpůsobeny jejich schopnostem a možnostem. Nadaní žáci se zapojují do soutěží a olympiád.

U skupinově integrovaných žáků jsou taktéž respektovány individuální zvláštnosti žáků a reedukační péče se prolíná všemi předměty.

Výuka je řízena tak, aby žáci

četli s porozuměním a přečtený text vlastními slovy interpretovali

formulovali ústně i písemně vlastní dojmy z četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení

rozpoznali manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujali k nim kritický postoj

rozlišili literaturu hodnotnou a konzumní

rozlišili základní literární druhy a žánry a uváděli významné představitele české i světové literatury

zvládli pravopis lexikální, slovtvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i v souvětí

samostatně pracovali s Pravidly českého pravopisu a dalšími jazykovými příručkami

vyhledávali informace v knihovně i v dalších informačních zdrojích

spisovně vyslovovali česká i běžně užívaná cizí slova, rozlišili spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu

Ve výuce Českého jazyka a literatury se kromě vlastního vzdělávacího obsahu realizují tato průřezová témata: Environmentální výchova, Mediální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Osobnostní a sociální výchova, Multikulturní výchova.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetencí žáků

Kompetence k učení

na začátku hodiny vždy žáky seznámíme s cílem vyučovací hodiny, na konci zhodnotíme jeho dosažení

klademe důraz na práci s textem, vyhledávání a zpracování informací v literatuře a na internetu

u integrovaných žáků podporujeme kladný vztah k procesu učení i přes individuální obtíže vycházející z jejich zdravotního omezení

Kompetence k řešení problému

podporujeme samostatnost i týmovou spolupráci při řešení problémů

podporujeme tvořivost, logické myšlení a originalitu

podporujeme využívání moderní techniky při řešení problémů

Kompetence komunikativní

vedeme žáky k logickému, výstižnému a kultivovanému písemnému i ústnímu projevu

vedeme žáky ke vhodné komunikaci se spolužáky, s učiteli a ostatními dospělými ve škole i mimo školu

učíme žáky obhajovat a argumentovat vhodnou formou svůj vlastní názor a zároveň poslouchat názor jiných

u integrovaných žáků s vadou řeči podporujeme komunikaci jako takovou a pomáháme jim překonávat obavy z vlastního projevu a prezentace

Kompetence sociální a personální

učíme žáky základům kooperace a týmové práce

usilujeme o to, aby si žáci prokazovali vzájemnou pomoc při učení

vedeme žáky k diskusi, k respektování různých hledisek a názorů

Kompetence občanské

vedeme žáky k zodpovědnému zacházení s mateřským jazykem, k ochraně našich tradic a kulturního dědictví

rozvíjíme smysl pro kulturu a tvořivost

aktivně se žáky zapojujeme do kulturního dění

Kompetence pracovní

na konkrétních příkladech dokládáme uplatnění získaných vědomostí a dovedností při profesní orientaci

vedeme žáky k plnění povinností v určitém termínu

učíme žáky pracovat podle stanoveného postupu vlastním stylem

u žáků se skupinovou integrací přizpůsobujeme plnění zadaných úkolů individuálnímu tempu a možnostem žáka

1. ROČNÍK		
Výstupy	Učivo	Průřezová témata a přesahy
Komunikační a slohová výchova		
Vyjadřuje se v závislosti na komunikační situaci	Komunikační a slohová výchova Základy techniky mluveného projevu Formy společenského styku Reprodukce slyšeného textu	ŠPZ – zdravé komunikační prostředí Osobnostní a sociální výchova - komunikace

	a vlastních zážitků	
Rozumí mluveným a písemným pokynům přiměřené složitosti Seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh	Rozhovor, vypravování, jazykové hry Jazyková, sluchová a zraková příprava	DV – vytváření přátelského kolektivu TV – relaxační cvičení vyjádření textu pohybem HV – rytmus řeči, rytmická cvičení spojená s pohybem VV – výtvarný doprovod k literárním textům
Jazyková výchova		
Zvládá základní hygienické návyky spojené s psaním, pečlivě vyslovuje Píše správně tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena a slabiky Rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova Člení slova na hlásky a slabiky, odlišuje krátké a dlouhé slabiky	Cviky pro uvolnění ruky k psaní Hláska a písmeno, analýza a syntéza slov Otevřené, zavřené slabiky a slova z nich složená, správná intonace a přízvuk	PV – modelování číslic a písmen TV – správné držení těla, (gymbalmíče) M – orientace na stránce v učebnici, řádek, sloupec, nahoře, dole
Literární výchova		
Přípravná cvičení zraková a sluchová Postupné čtení se zřetelnou spisovnou výslovností Orientuje se v jednoduchém textu, seznamuje se s dětskou knihou a časopisem	Reprodukce říkadel a pohádek, poslech a dramatizace, hry s rýmem, rytmem a intonací	HV – rytmižace a melodizace jednoduchých textů, hlasová hygiena VV – výtvarný doprovod k výtvarným textům Lidové zvyky a tradice, spolupráce s knihovnou

1. ROČNÍK s upraveným vzdělávacím programem pro žáky se zdravotním postižením		
Výstupy	Učivo	Průřezová témata a přesahy
Komunikační a slohová výchova		
Vyjadřuje se v závislosti na komunikační situaci možnostech daných zdravotním postižením	Komunikační a slohová výchova Základy techniky mluveného projevu Formy společenského styku Reprodukce slyšeného textu a vlastních zážitků	ŠPZ – zdravé komunikační prostředí Osobnostní a sociální výchova - komunikace
Rozumí mluveným a písemným pokynům přiměřené složitosti	Rozhovor, vypravování, jazykové hry	DV – vytváření přátelského kolektivu

Seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh	Zvláštní důraz se klade na rozvoj sluchové a zrakové percepce, vizuomotoriku a kinestetické vnímání	TV – relaxační cvičení vyjádření textu pohybem HV – rytmus řeči, rytmická cvičení spojená s pohybem, dechová cvičení a artikulační cvičení VV – výtvarný doprovod k literárním textům
---	---	---

Jazyková výchova

Zvládá základní hygienické návyky spojené s psaním, správný úchop, uvolněné držení psacího náčiní. Píše správně tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena a slabiky Rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, cvičí fonemický sluch Člení slova na hlásky a slabiky, odlišuje krátké a dlouhé slabiky s kompenzačními pomůckami	Cviky pro uvolnění ruky k psaní Hlávka a písmeno, analýza a syntéza slov Otevřené, zavřené slabiky a slova z nich složená, správná intonace a přízvuk, používání kompenzačních pomůcek (bzučák, tvrdé a měkké kostky),	Pč – modelování číslic a písmen TV – správné držení těla, (gymbalміče), hra na tělo M – orientace na stránce v učebnici, řádek, sloupec, nahoře, dole HV – rytmizace, hra na tělo, sluchové hry, dramatizace
--	--	---

Literární výchova

Přípravná cvičení zřaková a sluchová, reedukační cvičení na zřakovou a sluchovou percepci Postupné čtení s plynulým navazováním slabik a slov postupně se zřetelnou spisovnou výslovností Orientuje se v jednoduchém textu, seznamuje se s dětskou knihou a časopisem	Reprodukce říkadel a pohádek, poslech a dramatizace, hry s rýmem, rytmem a intonací	HV – rytmizace a melodizace jednoduchých textů, hlasová hygiena VV – výtvarný doprovod k výtvarným textům Lidové zvyky a tradice, spolupráce s knihovnou TV rytmizace, dechová cvičení, hra na tělo
---	---	--

2. ROČNÍK

Výstupy	Učivo	Průřezová témata a přesahy
Komunikační a slohová výchova		
Respektuje základní formy společenského styku a základní komunikační pravidla rozhovoru	Základní formy společenského styku	PrV– soužití lidí, mezilidské vztahy ŠPZ – smysluplnost výuky

Napíše jednoduchá sdělení, na základě vlastních zážitků vytvoří krátký mluvený projev Orientuje se ve struktuře textu		DV – vytvoření přátelského kolektivu PrV – regionální pověsti Osobnostní a sociální výchova – sebezpoznávání a sebezpojetí
Jazyková výchova		
Ovládá pojmy slovo, slabika hláska, písmeno, pořádek slov ve větě, rozdělení hlásek	Rozlišování hlásek, výslovnost dlouhých a krátkých samohlásek, psaní i/y po měkkých a tvrdých souhláskách	PV – popis pracovního postupu DV – reprodukce pohádky TV – relaxační a dechová cvičení VV – pexesa
Rozeznává věty podle postoje mluvčího	Věty oznamovací, tázací, rozkazovací, přací	
Rozlišuje slabikotvorné l,r, písmeno ě, párové souhlásky uvnitř a na konci slov	Vyslovování a psaní na konci i uvnitř slova, skupiny dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě	
Vyhledá a určí podstatná jména, slovesa, předložky, vlastní jména	Poznávání slovních druhů v textu, rozlišování obecných a vlastních jmen	
Literární výchova		
Užívá s porozuměním základní literární pojmy	Práce s literárním textem	Návštěva knihovny, divadla
Podle svých schopností rozliší vyjadřování v próze a ve verších, odliší pohádku od jiné prózy	Přednes básně, řešení hádanek a slovních hříček, dramatizace pohádky a povídky	
Orientuje se v jednoduchém textu, seznamuje se s dětskou knihou a časopisem		
Písemný projev		
Píše písmena a číslice podle normy psaní v přirozené velikosti a liniatuře a dodržuje sklon písma	Umíst'ování diakritických znamének, dodržování tvarů písma	Umíst'ování diakritických znamének, dodržování tvarů písma
Kontroluje vlastní písemný projev		

3. ROČNÍK		
Výstupy	Učivo	Průřezová témata a přesahy
Komunikační a slohová výchova		
Zvládá vyjadřování v běžných komunikačních situacích verbálně i nonverbálně, správně klade	Vypravování, osnova textu, otázky, odpovědi	ŠPZ – zdravé komunikační prostředí Osobnostní a sociální výchova - seberegulace a

otázky Souvisle se vyjadřuje, popisuje a využívá vhodné jazykové prostředky Využívá intonaci, přízvuk, pauzy, tempo a mimiku	Popis pracovního postupu Členění jazykového projevu	sebeorganizace PV – pracovní postupy PrV – mezilidské vztahy ŠPZ – vztahy mezi učitelem, žákem, rodičem
Jazyková výchova		
Zvládnout přehled a užívání vyjmenovaných slov a pravopis po obojetných souhláskách Rozlišovat slovní druhy mimo zájmen a příslovčí Pracovat s mluvnickými kategoriemi podstatných jmen Seznámení s mluvnickými kategoriemi sloves Poznat základní skladební dvojice	Pravopis i/y po obojetných souhláskách Poznávání a rozlišování slovních druhů Rozlišování čísla a rodu podst. jm., skloňování Určování osoby, čísla a času Časování sloves	PrV – Lidé kolem nás – slova souznačná a protikladná ŠPZ – sebehodnocení, sebekritika TV – povely, příkazy
Literární výchova		
Využívá získaných čtenářských dovedností a návyků při četbě přiměřených textů	Plynulé čtení, rychlé tiché čtení, hlasité čtení, předčítání	HV – rytmičtější a melodizace jednoduchých textů, hlasová hygiena
Orientuje se v textu knih určených dětem a vyjadřuje svůj postoj	Seznamování se se základy literatury	PrV – literatura o zvířatech a rostlinách VV – výtvarné vyjádření skutečnosti
Domýšlí příběhy	Práce s literárním textem	TV – pohyb. ztvárnění děje
Písemný projev		
Odlišuje v textu podstatné a okrajové, posoudí úplnost a neúplnost sdělení Má zautomatizován správný a přiměřeně rychlý pohyb při psaní, má zafixovány správné hygienické návyky	Automatizace psaného projevu Osobitý rukopis, plynulý a přiměřeně rychlý projev	TV – uvolňovací cviky PrV - hygiena

4. ROČNÍK		
Výstupy	Učivo	Průřezová témata a přesahy
Komunikační a slohová výchova		
Odlišuje fakta od názoru		Př – popis rostlin a hub

<p>Zná různé druhy popisu a umí je prakticky použít, sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě sestaví základní projev</p> <p>Píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry</p> <p>Rozumí přiměřeně složitému sdělení, zapamatuje si jeho smysl, reprodukuje podstatná fakta</p>	<p>Popis, vypravování, osnova, nadpis, členění textu na odstavce</p> <p>Stylizace a kompozice</p> <p>Nácvik správného a plynulého čtení, uměleckých a populárně naučných textů, Znalost orientačních prvků v textu</p> <p>Kultura písemného vyjadřování</p>	<p>VI – práce s encyklopedií, stručné vypravování</p> <p>DV – dramaturgie hry</p>
---	---	---

Jazyková výchova

<p>Porovnávání významu slov, jejich spisovná a nespisovná podoba</p> <p>Uvědomělé používání i/y po obojetných souhláskách</p> <p>Určování slovních druhů, skloňování, časování</p> <p>Shoda podmětu s přísudkem</p> <p>Rozlišování vět jednoduché a souvětí</p>	<p>Nauka o slově, hlásková podoba slova, slova jednoznačná, mnohoznačná, stavba slov (kořen, předpona, přípona)</p> <p>Vyjmenovaná a příbuzná slova</p> <p>Vzory podstatných jmen, infinitiv sloves, určité slovesné tvary, slovesné způsoby v textu</p> <p>Určování podmětu, přísudku, psaní i/y v přísudku</p>	<p>DV – hry na rozvíjení slovní zásoby, tvoření textu ve skupině</p> <p>PV – výroba pomůcek</p>
---	--	---

Literární výchova a písemný projev

<p>Rozumí přiměřeně složitému sdělení, zapamatuje si jeho smysl, podstatná fakta reprodukuje</p> <p>Ovládá písemnou i mluvenou podobu přímé řeči</p> <p>Reprodukuje své dojmy z četby, divadla, filmu</p>	<p>Uvědomělé, pozorné, soustředěné aktivní a dostatečně rychlé čtení</p> <p>Práce s literárním textem</p> <p>Přednes vhodných lit. textů</p> <p>Kultura písemného vyjadřování</p>	<p>VI – čtení textů, kultura projevu</p> <p>DV – komunikační dovednosti</p> <p>Mediální výchova – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení</p>
---	---	---

5. ROČNÍK

Výstupy	Učivo	Průřezová témata a přesahy
Komunikační a slohová výchova		
<p>Zvolí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru</p>	<p>Základy mluveného projevu, komunikační žánry a pravidla</p>	<p>Mediální výchova – tvorba mediálních sdělení</p>

Rozliší podstatné a okrajové informace v textu Reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta Sestaví osnovu, vytvoří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržáním časové posloupnosti	Zpracování textu k učivu Písemný projev, uspořádání textu Popis, vypravování, reprodukce textu podle osnovy	Environmentální – ekosystémy Mediální výchova – stavba mediálních sdělení, vnímání autora med. sdělení VI – práce s encyklopedií, stručné vypravování
Jazyková výchova		
Využívání jazyka v běžném životě, spisovná výslovnost, pravopis Vyhledává základní skladebné dvojice Určování slovních druhů, druhy přídavných jmen a mluvnické kategorie u podstatných jmen a sloves Nahrazování podstatných jmen a sloves zájmeny, druhy číslovek Souvětí, využívá vhodných spojovacích výrazů, interpunkce v přímé řeči	Národní mateřský jazyk jako základní prostředek dorozumívání Určování základních větných členů, vyjádřený, nevyjádřený a několikanásobný podmět, slovesný přísudek Určování mluvnických kategorií sloves a podstatných jmen a podmiňovací způsob sloves Určování osobních zájmen Skloňování základních číslovek Spojování vět v souvětí	DV – komunikativní dovednosti TV – pořadová cvičení
Literární výchova a písemný projev		
Vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je Čte potichu i nahlas texty s porozuměním Rozpozná manipulativní komunikaci v médiích	Žánry písemného projevu Čtení s pochopením, reprodukce textu, přednes Vhodný výběr literatury pro mládež	VV – technické písmo PC – vyhledávání informací
6. ROČNÍK		
Výstupy	Učivo	Průřezová témata a přesahy
Žák rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití	Obecné poučení o jazyce. Čeština – jazyk národní/mateřský Rozvrstvení národního jazyka (spisovné a nespisovné útvary)	D
Spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova	Zvuková stránka jazyka – zásady spisovné výslovnosti Modulace souvislé řeči	

	(přízvuk slovní a větný). Intonace, větná melodie	
Rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí	Výpověď a věta Stavba věty jednoduché Rozvíjející větné členy Souvětí	Z
Samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se SSČ a dalšími jazykovými příručkami	Seznámení s jazykovými příručkami	
Správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci	Tvarosloví – ohebné slovní druhy, mluvnické významy a tvary slov	Vv, D, Z, PŘ Výchova k myšlení v evropských souvislostech – objevujeme Evropu a svět
V písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i v souvětí	Pravopisná cvičení	
Využívá základy studijního čtení – vyhledává klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky či výpisky, samostatně připraví a s oporou o text přednese referát	Čtení s porozuměním, praktické (pozorné, přiměřeně rychlé, vyhledávací, prožitkové), čtení jako zdroj informací	
Uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování	Vlastní tvořivé psaní – vypravování, popis, zpráva, oznámení, objednávka, výpisky z odborného textu, soukromý a úřední dopis Přímá a nepřímá řeč	

6. – 7. ROČNÍK		
Výstupy	Učivo	Průřezová témata a přesahy
Rozlišuje základní literární druhy, žánry, porovná je i jejich funkci, vede jejich výrazné představitele	Poezie, próza, drama Struktura literárního díla (námět a téma díla, literární hrdina, kompozice literárního příběhu) Jazyk literárního díla (obrazná pojmenování), zvukové prostředky poezie - rým, rytmus Antický mýtus (báje), epos, pohádky klasické a moderní,	Hv, Vv, Z, PŘ, D Osobnostní a sociální výchova – rozvoj schopností poznávání Multikulturní výchova – kulturní diference Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Evropa a svět nás zajímá

	pověst, bajka, legenda	
Vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích	Přednes vhodných literárních textů Záznam a reprodukce hlavních myšlenek	
Formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo	Vlastní výtvarný doprovod k literárním textům Interpretace literárního textu	Hv, Vv
Porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování	Způsoby interpretace literárních a jiných děl	Hv, Vv

7. ROČNÍK		
Výstupy	Učivo	Průřezová témata a přesahy
Žák využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace	Druhy vět podle postoje mluvčího	
Rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí	Věty jednočlenné a dvojčlenné Rozvíjející větné členy Druhy vedlejších vět	Vv, D
Rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémeh	Slovní zásoba a její jednotka Význam slova, homonyma, synonyma Obohacování slovní zásoby Způsoby tvoření slov	D
Samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu a dalšími jazykovými příručkami	Seznámení s jazykovými příručkami	
Správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci	Tvarosloví – neohebné slovní druhy, mluvnické významy a tvary slov, rod činný a trpný	D, Hv
V písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i v souvětí	Pravopisná cvičení – základy interpunkce, psaní velkých písmen, koncovky přídavných jmen	
Odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od	Kritické čtení (analytické, hodnotící)	Mediální výchova – kritické čtení a vnímání mediálních

názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji		sdělení
Využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů	Vlastní tvořivé psaní – vypravování, popis, charakteristika, žádost, životopis, strukturovaný životopis	
Odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru	Zásady kultivovaného projevu	

8. ROČNÍK		
Výstupy	Učivo	Průřezová témata a přesahy
Žák rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí	Souvětí, významové poměry. Stavba větná Zápor	
Spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova	Slova přejatá	Výchova k myšlení v evropských souvislostech – jsme Evropané
Rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémeh	Slovní zásoba a její obohacování	
Samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se SSČ a dalšími jazykovými příručkami	Jazyková norma a kodifikace.	
Správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci	Slovní druhy a jejich funkce ve větě Mluvnické významy a tvary slov Skloňování cizích vlastních jmen	D, Hv
Rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a	Obecné výklady o jazyce, vývoj jazyka, skupiny jazyků	Multikulturní výchova - multikulturalita

zdůvodní jejich užití	Rozvrstvení národního jazyka Jazyková kultura	
V písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i v souvětí	Interpunkce věty jednoduché i souvětí	
Odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji	Kritické čtení (analytické, hodnotící)	Mediální výchova – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, stavba mediálních sdělení
Využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů	Vlastní tvořivé psaní – charakteristika literárních postav, subjektivně zabarvený popis, výklad, výtah, teze	
Rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru	Objektivní a subjektivní sdělení. Výchova k empatii.	

8. – 9. ROČNÍK		
Výstupy	Učivo	Průřezová témata a přesahy
Uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla	Jazyk literárního díla Struktura literárního díla Záznam a reprodukce hlavních myšlenek	
Rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora	Specifika autorské poetiky: odraz doby, autorův život jako inspirace	
Formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo	Volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu	
Tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie	Vytváření vlastních textů	Mediální výchova - tvorba mediálního sdělení

Rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty	Porovnání různých zdrojů informací a zaujímání postojů ke sdělovanému obsahu Přednes vhodných literárních textů	Mediální výchova - vnímání autora mediálních sdělení - kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
Rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele	Typické žánry a jejich představitelé Literatura umělecká a věcná (populárně – naučná, literatura faktu, publicistické žánry)	
Uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře	Poezie, próza, drama v proměnách času – hlavní vývojová období národní a světové literatury	D, Hv, Vv
Porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování	Způsoby interpretace literárních a jiných děl	
Vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích	Literární historie a teorie	Mediální výchova – fungování a vliv médií ve společnosti

9. ROČNÍK		
Výstupy	Učivo	Průřezová témata a přesahy
Žák rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí	Věta a souvětí. Stavba větná (zvláštnosti) Zásady českého slovosledu Stavba textu	
Spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova	Zásady spisovné výslovnosti Modulace souvislé řeči Výslovnost slov přejatých	
Rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémeh	Stavba slova a tvoření slov Význam slova – slohové rozvrstvení slovní zásoby Obrazná pojmenování Synonyma, antonyma, homonyma	
Samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se SSČ a dalšími jazykovými příručkami	Práce s jazykovými příručkami	
Správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a	Skloňování obecných jmen přejatých	D, Aj/Nj

vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci	Skloňování cizích vlastních jmen	
Rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití	Skupiny jazyků (jazyky slovanské) Vývoj českého jazyka	D, Rj Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - jsme Evropané
V písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovtvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i v souvětí	Interpunkce věty jednoduché i souvětí Pravopis koncovek jmen a sloves ve spojení s dalšími pravopisnými jevy	
Odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji Zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu	Praktické, věcné a kritické čtení Praktické, věcné a kritické naslouchání Vyjádření postoje ke sdělovanému obsahu Vlastní tvořivé psaní – diskuse, úvaha. Publicistické útvary	
Uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování	Vlastní tvořivé psaní – výklad a výtah, referát, strukturovaný životopis, popis	
Odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru. V mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči.	Zásady kultivovaného projevu Zásady dorozumívání. Komunikační žánry: připravený i nepřipravený projev (proslov) na základě poznámek nebo bez poznámek Zvukové prostředky souvislého projevu a prostředky mimojazykové Manipulativní působení projevu	

5.1.2 Anglický jazyk

Vzdělávání předmětu Anglický jazyk směřuje k dosažení úrovně A2 (podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky). Úspěšnost jazykového vzdělávání jako celku je závislá nejen na výsledcích vzdělávání v jazyce mateřském a v cizích jazycích, ale závisí i na tom, do jaké míry se jazyková kultura žáků stane předmětem zájmu i všech ostatních oblastí základního vzdělávání.

Anglický jazyk je vyučován od 3. ročníku v časové dotaci 3 hodiny týdně. Třídy se dělí obvykle na vnitřně diferencované jazykové skupiny, pro vyučování je určena odborná učebna angličtiny.

Převládajícími metodami výuky jsou – samostatná, skupinová a projektová práce.

Žáci se SPU postupují podle individuálních plánů.

Výuka je řízena tak, aby žáci

získávali zájem o cizí jazyk a utvářeli si pozitivní vztah k tomuto předmětu

osvojili si jazykové znalosti a dovednosti a aktivně využívali komunikace v cizím jazyce

získávali schopnosti číst s porozuměním

četli přiměřené texty v daném jazyce

porozuměli přiměřeně (jazykově, obsahově, rozsahem) náročnému ústnímu sdělení na úrovni osvojených znalostí

poznávali kultury zemí příslušné jazykové oblasti

dovedli vyhledávat nejdůležitější informace

dovedli pracovat s informacemi

pochopili význam znalosti cizích jazyků pro osobní život

formovali vzájemné porozumění mezi zeměmi

respektovali a tolerovali odlišné kulturní hodnoty jiných národů

Vyučování cizích jazyků probíhá v těsné návaznosti na český jazyk a literatura, zeměpis, dějepis, hudební, výtvarnou výchovu i matematiku.

V předmětu se kromě vlastního vzdělávacího obsahu realizují části vzdělávacích obsahů průřezových témat: Osobnostní a sociální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Mediální výchova, Výchova demokratického občana, multikulturní výchova.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetencí žáků

Kompetence k učení

během výuky klademe důraz na čtení s porozuměním, práci s textem, vyhledávání informací z široké škály informačních a komunikačních prostředků

individuálním přístupem k žákům maximalizujeme jejich šanci prožít úspěch

žákům umožňujeme ve vhodných případech realizovat vlastní nápady, podněcujeme jejich tvořivost, zadáváme jim zajímavé domácí úlohy a zapojujeme je do různých soutěží

žákům nabízíme různé aktivační metody a strategie učení, které jim umožňují samostatně organizovat a řídit jejich vlastní učení, a vytváříme jim takové situace, v nichž mají radost z učení pro samotné učení, a jsou vhodné pro jejich další přínos

vedeme žáky k systematickému vyhledávání, vedení a ukládání informací, k uvědomělému a správnému používání studijních materiálů pro samostudium

k poznávání a posouzení vlastních schopností a jejich individuálnímu rozvoji, využíváme problémové vyučování, projektovou výuku

Kompetence k řešení problému

ve vhodných oblastech vzdělávání používáme netradiční úlohy a podle schopností zapojujeme žáky do soutěží

při výuce motivujeme žáky v co největší míře úlohami z praktického života, využíváme co největší množství zdrojů informací – práce s knihou, internetem, modelovou situací

Kompetence komunikativní

vedeme žáky ke vhodné komunikaci se spolužáky, s učiteli a ostatními dospělými ve škole i mimo školu

vedeme žáky k formulování vlastních názorů a k možnostem ověřovat si některé praktické dovednosti v modelových situacích

učíme žáky domluvit se a dorozumět ve více světových jazycích

žáky vedeme úměrně věku ke komunikaci prostřednictvím médií, postupně si zdokonalují v práci s informacemi ze všech možných zdrojů - ústních, tištěných mediálních a počítačových, včetně internetu, který mají žáci k dispozici i ve volném čase

Kompetence sociální a personální

navozujeme dostatek situací, které vedou k vědomí odlišnosti i jedinečnosti každého člověka a rozvíjejí pozitivní sebedůvěru a vědomí vlastních možností ovlivňovat své okolí

poskytujeme žákům prostor pro jejich sociální rozvoj a komunikaci s ostatními – využíváme formy sociálního učení (spolupráci ve dvojici a malé sociální skupině), umožňujeme žákům střídání rolí ve skupině

žáky vedeme k respektování společně dohodnutých pravidel chování, na jejichž formulaci se sami podílejí a učíme je k odmítavému postoji ke všemu, co narušuje dobré vztahy mezi lidmi

Kompetence občanské

učíme žáky respektovat individuální rozdíly (kulturní i náboženské) spolužáků ve třídě i ve škole – škola vítá žáky z celého světa

Kompetence pracovní

vedeme žáky k psychohygieně práce

snažíme se žáky vést k trpělivosti a uvědomění si dobrého pocitu z poctivě odvedené a dokončené práce

vedeme žáky k prezentaci své práce

3. ROČNÍK		
Výstupy	Učivo	Průřezová témata a přesahy
Vyslovuje a čte foneticky správně v přiměřeném rozsahu slovní zásoby	Čísla (1-12) Slovní zásoba z tematických celků	Osobnostní a sociální výchova – sociální rozvoj, komunikace
Rozumí jednoduchým pokynům a větám, adekvátně na ně reaguje	Pozdravy a rozloučení, představování se, vyjádřit souhlas a nesouhlas, sdělení záliby, reakce na pokyny	
Rozlišuje grafickou a mluvenou podobu slova	Abeceda (spelling) Četba a poslech autentických textů Základní tematická slovní zásoba Používání slovníku	
Pochopí obsah a smysl jednoduché, pomalé a pečlivě vyslovované konverzace dvou osob s dostatkem času pro porozumění	Otázka, zápor, rozkazovací způsob, vyjádření libosti, nelibosti, dovednosti, jistoty Osobní zájmena	
Používá abecední slovník učebnice	Abeceda, hláskování (jména)	

4. – 5. ROČNÍK		
Výstupy	Učivo	Průřezová témata a přesahy
rozumí známým slovům a jednoduchým větám se vztahem k osvojovaným tématům	Číslovky 13 – 100 Pořádek slov ve větě, antonyma, kontext. popis místa Odlišnosti českého a anglického slovosledu Četba autentického textu - volný překlad	
Rozumí obsahu a smyslu jednoduchých autentických materiálů (časopisy, obrazové a poslechové materiály) a využívá je při své práci	Slovní zásoba z tematických celků Četba autentického textu Poslech a sledování, práce s výukovými programy, chápání slov v kontextu	
Čte nahlas plynule a foneticky správně jednoduché texty obsahující známou slovní zásobu	Četba textu z učebnice, fonetický zápis, vázání slov, znělost, neznělost (základní slovní zásoba)	

Vyhledá v jednoduchém textu potřebnou informaci a vytvoří odpověď na otázku	Odvození významu slova z kontextu Tvorba otázky a záporu Porovnání zvyků a tradic v ČR a v anglicky mluvících zemích	Multikulturní výchova - multikulturalita
Používá dvojjazyčný slovník	Četba autentického textu, četba pohádek	
Sestaví gramaticky a formálně správně jednoduché písemné sdělení, krátký text a dopověď na sdělení, vyplní své základní údaje do formulářů	Jednoduchá sdělení, omluva, žádost, popis umístění, určení předmětu ve třídě Tvorba množného čísla podstatných jmen, přivlastňovací a ukazovací zájmena, určení polohy předmětů	
Reprodukuje ústně i písemně obsah přiměřeně obtížného textu a jednoduché konverzace	Dialog, vypravovat jednoduchý příběh Slovní zásoba z tematických celků	
Obměňuje krátké texty se zachováním smyslu textu	Tvoření slov, slova stejného a opačného významu, význam slov v kontextu Porovnání smyslu textů Reprodukce čteného a slyšeného textu	
Aktivně se zapojí do jednoduché konverzace, pozdraví a rozloučí se s dospělým a kamarádem, poskytne požadovanou informaci	Pravidla komunikace v běžných každodenních situacích - pozdrav, poděkování, představení Reakce na otázky, čas a směr, cesta	

6. – 7. ROČNÍK		
Výstupy	Učivo	Průřezová témata a přesahy
Čte nahlas plynule a foneticky správně texty přiměřeného rozsahu	Četba textu se zeměpisnou tematikou (popis zeměkoule, členění na světadíly, oceány) Četba autentického textu	Z - popis zeměkoule, členění na světadíly, oceány, práce s mapou
Rozumí obsahu jednoduchých textů v učebnicích a obsahu autentických materiálů s využitím vizuální opory, v textech vyhledá známé výrazy, fráze a odpovědi na otázky	Vytvořit podmíněnou otázku, přivlastňovací zájmena samostatná, větný zápor, číslovky řadové a násobné, vyjádřit zamýšlenou budoucnost Práce s mapou	VOZ - komunikace

Rozumí jednoduché a zřetelně vyslovované promluvě a konverzaci	Oslovení, reakce na oslovení, pozdrav, přivítání, omluva, představování, poděkování, žádost o pomoc, přání, nákup lístku, jízdní řády, objednávka	Čj – dopis, životopis Multikulturní výchova – svátky a zvyklosti různých národností Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - Evropa a svět nás zajímá
Odvodí pravděpodobný význam nových slov z kontextu textu	Přípony Předmětné tvary osobních zájmen	
Používá dvojjazyčný slovník, vyhledá informaci nebo význam slova ve vhodném výkladovém slovníku	Četba autentického materiálu	
Sestaví jednoduché (ústní i písemné) sdělení týkající se situací souvisejících s životem v rodině, škole a probíranými tematickými okruhy	Napíše neformální dopis, sestaví jednoduchý dotazník, popíše jednoduché sdělení Životopis	
Písemně, gramaticky správně tvoří a obměňuje jednoduché věty a krátké texty	Popíše oblíbenou knížku, stručně vypravuje děj, popíše povahové vlastnosti	
Stručně reprodukuje obsah přiměřeně obtížného textu, promluvy i konverzace	Odvodí význam podobných slov v kontextu, převypravuje příběh	
Vyžádá jednoduchou informaci	Žádá o radu, návštěva u lékaře, nákupy	
Jednoduchým způsobem se domluví v běžných každodenních situacích	Objedná si jídlo	

8. – 9. ROČNÍK		
Výstupy	Učivo	Průřezová témata a přesahy
Čte nahlas plynule a foneticky správně texty přiměřeného rozsahu	Četba textů s tematikou USA Četba textů s tématem životní prostředí	Z – USA
Rozumí obsahu jednoduchých textů v učebnicích a obsahu autentických materiálů s využitím vizuální opory, v textech vyhledá známé výrazy, fráze a odpovědi na otázky	Neurčitá a záporná zájmena Předložky a spojky ve větách, pravidla pořadí přídavných jmen, stupňování přídavných jmen, stupňování příslovcí	

Rozumí jednoduché a zřetelně vyslovované promluvě a konverzaci	Zdvořilé společenské fráze, dát radu, doporučit způsob řešení problému, vyjádřit zamýšlenou jistotu i obecnou budoucnost	Čj - popis
Odvodí pravděpodobný význam nových slov z kontextu textu	Přípony	
používá dvojjazyčný slovník, vyhledá informaci nebo význam slova ve vhodném výkladovém slovníku	Četba autentického materiálu, časopisů a novin	Výchova demokratického občana – občanská společnost a škola
Sestaví jednoduché (ústní i písemně) sdělení týkající se situací souvisejících s životem v rodině, škole a probíranými tematickými okruhy	Základní vztahy - existenciální, prostorové, časové, kvalitativní a kvantitativní Popis místa	VOZ – komunikace Mediální výchova – kritické čtení a vnímání
Písemně, gramaticky správně tvoří a obměňuje jednoduché věty a krátké texty	Určování slovních druhů, stavba rozvitě věty, předložky	
Stručně reprodukuje obsah přiměřeně obtížného textu, promluvy i konverzace	Konverzace v daných tematických celcích	
Vyžádá jednoduchou informaci	Dotáže se na směr a cestu Požádá o informaci, orientuje se v časech, požádá o svolení, o službu, o pomoc	
Jednoduchým způsobem se domluví v běžných každodenních situacích	Jednoduchá sdělení – oslovení, pozdravy, představování, omluva, poděkování, prosba, žádost o pomoc, přání	

5.2 Matematika a její aplikace

5.2.1 Matematika a její aplikace

Předmět Matematika je vyučován od 1. do 9. ročníku. Časová dotace předmětu je v 1. ročníku 4 hod týdně, ve 2. až 5. ročníku 5 hod týdně, v 6. až 9. ročníku 4 hod.

Výuka je realizovaná v domovských učebnách a odborných počítačových učebnách. Rozvíjíme intelektuální schopnosti žáků, jejich paměť, představivost, tvořivost, abstraktní myšlení, schopnost logického úsudku. Výuka současně přispívá k vytváření takových rysů osobnosti, jako je vytrvalost, pracovitost, kritičnost. Soustavně zařazujeme činnosti, při kterých žáci aplikují mat. dovednosti při řešení životních situací.

Ve vyučovacím procesu využíváme výklad, samostatnou práci, skupinovou práci a řízenou diskusi.

Individuálně integrovaným žákům s SPU umožňujeme neomezenou časovou dotaci a aplikujeme u nich individuální přístup. Nadaní žáci se zúčastňují různých soutěží a jsou jim zadávány nadstandardní úkoly.

Skupinově integrovaným žákům se zdravotním postižením tolerujeme pomalejší pracovní tempo, prověřování učiva časově nelimitujeme. Při klasifikaci oceňujeme správný postup. Častěji střídáme činnosti a výuku zpestřujeme hravými a soutěživými prvky. Využíváme alternativní výukové materiály, které podporují rozvoj oslabených percepčních a morotických funkcí. Podporujeme rozvoj prostorového vnímání a tělesného schématu pro správné vytváření matematických představ.

Výuka je řízena tak, aby žáci

prováděli početní výkony s přirozenými čísly, desetinnými čísly a zlomky, a to pamětně i písemně, racionální využití technických pomůcek

řešili úlohy z praxe s užitím početních výkonů včetně užití procentuálního počtu a jednoduchého úrokování

prováděli odhady výsledků řešení a prováděli zaokrouhlení

četli a užívali jednoduché statistické tabulky a diagramy

užívali proměnnou, řešili rovnice

zapisovali a graficky znázorňovali závislosti kvantitativních jevů v přírodě a ve společnosti a pracovali s funkcemi

řešili geometrické úlohy, vypočítávali obvody a obsahy obrazců a povrchy a objemy těles, užívali základní vztah mezi rovinnými obrazci

orientovali se v rovině a prostoru, užívali soustavu souřadnic

V předmětu se kromě vlastního vzdělávacího obsahu realizují části vzdělávacích obsahů průřezových témat: Mediální výchova, Osobnostní a sociální výchova, Multikulturní výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetencí žáků

Kompetence k učení

učíme práci s textem a operace s odbornými termíny

poukazujeme na propojování poznatků a vytváření komplexního pohledu na matematické jevy

Kompetence k řešení problému

rozvíjíme schopnost objevovat a formulovat problém

vedeme k vybírání vhodných způsobů řešení úkolů a umění je obhájit

učíme využívání logických a matematických postupů

vedeme k zodpovědnosti za své výsledky při časově neomezené dotaci

Kompetence komunikativní

vedeme žáky k formulování vlastních názorů a k uznávání názoru jiných

vedeme žáky k logickému, výstižnému a kultivovanému ústnímu a písemnému projevu

Kompetence sociální a personální

vedeme žáky v případě potřeby k poskytnutí pomoci nebo žádosti o ni

vedeme žáky ke spolupráci ve dvojicích i v malých sociálních skupinách

Kompetence pracovní

učíme žáky využívat znalosti a zkušenosti pro svůj vlastní rozvoj a pro budoucnost

vedeme žáky k využívání matematických dovedností v praxi

klademe důraz na plnění povinností a dodržování závazků

vedeme žáky k bezpečnému zacházení s pomůckami a k pořádnosti

1. ROČNÍK		
Výstupy	Učivo	Průřezová témata a přesahy
Číslo a početní operace		
Používá přirozená čísla k modelování reálných situací Počítá předměty v dané souboru vytváří soubory s daným počtem prvků Čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 20 Užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti Užívá lineární uspořádání Provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly do 20	Přirozená čísla - číselný obor 0 – 20 Porovnávání množství a velikosti Orientace na číselné ose Sčítání a odčítání do 20 s přechodem desítky Jednoduché slovní úlohy	PrV – roční období, živá příroda, škola - třída ČJ – rozvíjení slovní zásoby, vyjadřování ve větách DV – sociální vztahy, skupinová výuka
Geometrie v rovině a prostoru		
Popisuje jednoduché závislosti z praktického života Rozezná a pojmenuje základní rovinné útvary - čtverec, obdélník, trojúhelník, kruh	Orientuje se v čase, v prostoru (základní jednotky délky, hmotnosti, objemu a času) Rovinné obrazce, základní geometrické útvary, tělesa	VV – orientace na ploše, rozlišování barev PV – modelování, konstrukční činnosti ŠPZ – přiměřenost učiva pro potřeby žáka

2. ROČNÍK		
Výstupy	Učivo	Průřezová témata a přesahy
Číslo a početní operace		
<p>Porovnává množství a velikost, sčítá, odčítá přirozená čísla 0 – 100</p> <p>Užívá a zapisuje vztah rovnosti a užívá lineární uspořádání, zobrazí číslo na číselné ose</p> <p>Provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly, v jednoduchých případech sčítá a odčítá více než dvě čísla</p>	<p>Přirozená čísla do 100</p> <p>Porovnání množství a velikosti</p> <p>Orientace na číselné ose – desítky, jednotky</p> <p>Zaokrouhlování čísel na desítky</p> <p>Sčítání a odčítání čísel desítek i jednotek, počítání se závorkami</p>	<p>PrV – využívání témat při řešení reálných situací (podzim, živá příroda, obec)</p> <p>ČJ – věta, slovo, slabika, hláska – počítání po jedné, množstevní představa čísel</p> <p>PrV – využití praktických slovních úloh</p>
<p>Řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace</p> <p>Zná násobky daných čísel, určí počet prvků s využitím násobení a dělení</p> <p>Orientuje se v čase</p>	<p>Slovní úlohy s pojmy o více, o méně</p> <p>Přirozená čísla – násobení a dělení v oboru malé násobilky</p> <p>Orientace v čase, odhady, základní jednotky objemu, hmotnosti, délky</p>	<p>TV – relaxační chvílky ve vyučování</p> <p>VV – plastové materiály</p> <p>PrV – změny přírody během celého roku</p>
Geometrie v rovině a prostoru		
<p>Poznává a určuje základní tvary</p> <p>Rýsuje v rovině</p> <p>Dovede měřit na cm, vážit - řeší a tvoří úlohy z reálných situací</p> <p>Pojmenuje a poznává základní geometrické tvary - čtverec, obdélník, trojúhelník, kruh</p> <p>Poznává tělesa v reálném světě, v prostoru - koule, kužel, jehlan, válec, krychle, kvádr</p> <p>Rozeznává a modeluje jednoduché souměrné útvary</p>	<p>Geometrické rovinné útvary</p> <p>Rýsování úsečky dané délky, popis jednoduché závislosti</p> <p>Určuje vrcholy, strany, popíše základní rovinné útvary</p> <p>Reálná představa geometrických těles</p> <p>Vytváření grafické prezentace v jednoduchých příkladech</p>	<p>PV – práce s modelovací hmotou</p> <p>PV – konstruktivní práce se stavebnicemi</p> <p>Tv – posuzování a měření sportovních výkonů skok do dálky, běh, hod</p> <p>Vv a PV – koláže, lineární vzory</p> <p>Prv – rostliny</p>

3. ROČNÍK		
Výstupy	Učivo	Průřezová témata a přesahy
Číslo a početní operace		
<p>Počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků, zobrazí číslo na číselné ose Zapisuje a porovnává přirozené čísla do 1 000</p> <p>Používá sčítání a odčítání v daném oboru při řešení praktických úloh, provádí odhad a kontrolu Řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace</p>	<p>Číselný obor 0 – 1 000</p> <p>Zápis, porovnávání, zaokrouhlování a rozklad čísel v desítkové soustavě Písemné algoritmy sčítání a odčítání</p> <p>Řešení jednoduchých a složených slovních úloh, využití závorek</p>	<p>PrV – využití tabulek ŠPZ – člověk a zdraví, rozvrh hodin, režim dne</p> <p>ČJ – rozvíjení slovní zásoby, vyjadřování ve větách</p>
<p>Automaticky užívá spoje násobílek, určuje neúplný podíl</p> <p>Orientuje se v čase, provádí jednoduché převody</p>	<p>Násobení a dělení v oboru malé násobilky Násobení a dělení dvojciferných čísel jednociferným, dělení se zbytkem</p>	<p>TV – frontální a skupinová práce</p>
Geometrie v rovině a prostoru		
<p>Základní rovinné útvary a tělesa, dokáže najít v realitě jejich reprezentaci Měří a odhaduje s přesností na mm, převádí jednotky délky</p> <p>Určuje obvody jednoduchých obrazců Souměrné útvary v rovině</p> <p>Rozeznává a modeluje jednoduché rovinné útvary</p>	<p>Rýsuje přímku, polopřímku, různoběžku, rovnoběžku, označí průsečík různoběžek Měří délky stran rovinných obrazců a jejich součtem prování výpočty obvodů, měří délky hran tělesa</p> <p>Kreslení a rýsování obrazců ve čtvercové síti Jednoduché konstrukční úlohy</p>	<p>PrV – měření v terénu, plánek okolí VV – dekorativní obrazce PV – stavebnice, modelování</p>

4. ROČNÍK		
Výstupy	Učivo	Průřezová témata a přesahy
Číslo a početní operace		
<p>Zaokrouhluje přirozená čísla, provádí písemné početní operace</p>	<p>Počítá s čísly 0 – 1 000 000</p>	<p>VI – zápis dat významných události</p>

<p>Čte, píše a zobrazí čísla na číselné ose Rozkládá čísla v desítkové soustavě, vyhledává, vyhodnocuje, zpracovává a porovnává data Názorně vyznačí polovinu, čtvrtinu celku a řeší jednoduché slovní úlohy Řeší slovní úlohy se vztahy o více, méně a o $n \times$ více, $n \times$ méně Písemně násobí jedno a dvojciferným činitelem, dělí jednociferným dělitelem Pamětné násobení a dělení v oboru do 1 000 000</p>	<p>Porovnává, zaokrouhluje a zapisuje čísla v desítkové soustavě, řešení nerovnic Celek, část, zlomek Čítatel, jmenovatel, zlomková čára, sčítání zlomků se stejným jmenovatelem Písemné algoritmy násobení a dělení Vlastnosti násobení, pořadí výkonů, užívání závorek, Řešení slovních úloh se dvěma i třemi početními výkony</p>	<p>ŠPZ - sebehodnocení TV – rozdělení do družstev Správný zápis slovních úloh</p>
Geometrie v rovině a prostoru		
<p>Určí vzájemnou polohu dvou přímk Sestrojí rovnoběžku s danou přímkou, kolmici pomocí trojúhelníku s ryskou k dané přímce Narýsuje kružnici s daným středem a daným poloměrem Pozná souměrný útvar, určí osu souměrnosti, nakreslí souměrný útvar Určí obsah rovinných obrazců pomocí čtvercové sítě</p>	<p>Vzájemná poloha dvou přímk v rovině Rovnoběžky, různoběžky, průsečík Osy souměrnosti, souměrné útvary Řeší jednoduché slovní úlohy na výpočty obsahu obdélníku a čtverce</p>	<p>VV – horizontální, vertikální pohlednice VI - rovnoběžky, poledníky TV – pohybové hry PV – vymodeluje síť kvádrů, krychle</p>

5. ROČNÍK		
Výstupy	Učivo	Průřezová témata a přesahy
Číslo a početní operace		
<p>Porovnává množství a velikost, sčítá, odčítá přirozená čísla 0 – 1 000 000 Užívá a zapisuje vztah rovnosti a užívá lineární uspořádání Zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady,</p>	<p>Přirozená čísla do 1 000 000 Posloupnost přirozených čísel, zápis a porovnávání Zápis v desítkové soustavě</p>	<p>ČJ – gramaticky správné použití číslovek Př – Sluneční soustava, vzdálenost planet, rozměry VI – letopočty, data, práce s mapou, měřítko</p>

<p>kontroluje výsledky Používá při pamětném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení Orientuje se v situacích každodenního života v nichž využívá jednoduchých případů kvantitativního vyjádření celku zlomkem a desetinným číslem Řeší a tvoří úlohy, aplikuje osvojené početní operace v oboru přirozených a desetinných čísel Vyhledává, sbírá a třídí data, čte a sestavuje jednoduché diagramy</p>	<p>Počítání s přirozenými čísly, písemné sčítání tří až čtyř čísel, odčítání dvou, násobení a dělení písemné i pamětné, písemné násobení až čtyřciferným činitelem, dělení jedno až dvojciferným dělitelem Řešení jednoduchých a složených slovních úloh Základní operace s desetinnými čísly Tabulky, grafy, diagramy</p>	<p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – objevujeme Evropu Výuka na PC Multikulturní výchova – lidské vztahy VI- rozloha států Evropy</p>
--	--	---

Geometrie v rovině a prostoru

<p>Narýsuje a znázorní základní rovinné útvary Užívá jednoduché konstrukce Vypočítá obvody a obsahy obdélníku a čtverce, převádí jednotky obsahu a řeší slovní úlohy Vypočítá povrch kvádru a krychle a řeší úlohy z praxe</p>	<p>Konstrukce rovinných útvarů Další jednotky obsahu a, ha, km², mm² Výpočty povrchu kvádru a krychle sečtením obsahu jejich podstav a stěn</p>	<p>TV - práce v terénu VV – kresba, koláž z rovinných obrazců PV – modelování prostorových útvarů</p>
--	---	---

6. ROČNÍK

Výstupy	Učivo	Průřezová témata a přesahy
Desetinná čísla		
<p>Provádí početní operace v oboru desetinných čísel Zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností Využívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část přirozeným a desetinným číslem Matematizuje jednoduché reálné situace s využitím desetinných čísel</p>	<p>Rozšíření pojmu desetinného čísla Znázornění desetinného čísla na čís. ose, porovnávání desetinných čísel Zaokrouhlování desetinných čísel Sčítání a odčítání desetinných čísel Násobení a dělení desetinných čísel 10, 100, 1000 Převádění jednotek Násobení a dělení</p>	<p>F – jednotky, hodnota výrazu, Z – odhady vzdálenosti PV – práce s technickými Materiály Multikulturní výchova – lidské vztahy</p>

	desetinných čísel z paměti Písemné násobení desetinných čísel Písemné dělení desetinných čísel Užití kalkulačky Vlastnosti početních výkonů s desetinnými čísly Řešení úloh z praxe	
Dělitelnost přirozených čísel		
Modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel	Násobek a dělitel př. čísla Znaky dělitelnosti 2, 3, 5, 10 Prvočísla a čísla složená Rozklad čísla na prvočinitele Společný násobek, nejmenší spol. násobek Společný dělitel, největší spol. dělitel Slovní úlohy	
Úhel a jeho velikost		
Charakterizuje a třídí základní rovinné útvary (trojúhelník, čtverec, obdélník) Určuje velikost úhlu měřením a výpočtem Rozeznává a pojmenovává úhly Odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů (čtverec, obdélník) Načrtne a sestrojí rovinné útvary (trojúhelník, čtverec, obdélník) Konstruuje vnitřní úsečky trojúhelníku	Úhel a jeho přenášení Osa úhlu Velikost, měření a rozdělení úhlu Rýsování úhlů Sčítání a odčítání úhlů Násobení a dělení úhlů Vedlejší a vrcholové úhly	PV – práce s technickými materiály Z – orientace na mapě
Osová souměrnost		
Načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru v osově souměrnosti Určí osově souměrný útvar	Shodnost rovinných obrazců Konstrukce obrazu v osově souměrnosti Určování osy osově souměrných obrazců Osa úsečky	Vv – dekorativní práce, vyjádření skutečnosti PV – práce s technickými materiály
Shodnost a středová souměrnost		
Načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové souměrnosti Určí středově souměrný	Shodnost geometrických útvary Shodnost trojúhelníků Středová souměrnost	Vv - dekorativní práce, vyjádření skutečnosti

útvár		
Trojúhelník		
	Konstrukce trojúhelníku ze tří stran Vnitřní a vnější úhly trojúhelníku Rovnoramenný a rovnostranný trojúhelník Výšky trojúhelníku Těžnice a těžiště Kružnice opsaná a vepsaná	F - těžiště
Objem a povrch kvádrů a krychle		
Určuje a charakterizuje krychle a kvádr Analyzuje vlastnosti krychle a kvádrů Odhaduje a vypočítá objem a povrch krychle a kvádrů Načrtne a sestrojí síť krychle a kvádrů Načrtne a sestrojí obraz krychle a kvádrů v rovině Převádí jednotky délky, obsahu a objemu Analyzuje a řeší jednoduché problémy v nichž využívá matematický aparát v oboru desetinných čísel Analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy	Objem kvádrů a krychle v krychlové síti Jednotky objemu Výpočet objemu kvádrů a krychle Síť kvádrů a krychle Obraz kvádrů a krychle ve volném rovnoběžném promítání	F – fyzikální veličiny Vv - vyjádření skutečnosti PV – práce s technickým materiálem, technické výkresy

7. ROČNÍK		
Výstupy	Učivo	Průřezová témata a přesahy
Zlomky		
Provádí početní operace se zlomky	Zlomek jako část celku, znázornění zlomku Slovní úlohy se zlomky Sčítání zlomků se stejným jmenovatelem Zobrazování na číselné ose Rozšiřování a krácení zlomků, základní tvar Porovnávání zlomků Sčítání a odčítání zlomků Násobení a dělení zlomků Smíšené číslo Převádění zlomků na desetinné číslo a naopak	F – fyzikální veličiny Ch – hmotnostní zlomek

		Slovní úlohy se zlomky	
Celá a racionální čísla			
Provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel Účelně využívá kalkulátor Využívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část poměrem, zlomkem, procentem Řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené	Čísla celá, zobrazení na číselné ose Porovnávání celých čísel, čísla navzájem Opačná, absolutní hodnota Sčítání a odčítání celých čísel Násobení a dělení celých čísel Záporná desetinná čísla Vyjádření racionálního čísla zlomkem nebo desetinným číslem Znázornění racionálního čísla na číselné ose Porovnávání racionálních čísel Početní operace s racionálními čísly Řešení slovních úloh v oboru racionálních čísel	D – časová osa F – fyzikální vlastnosti látek	
Poměr, Přímá a Nepřímá úměrnost			
Pracuje s měřítky map a plánů Určuje vztah přímé a nepřímé úměrnosti Vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem	Vyjádření poměru dělením, zlomkem Krácení a rozšiřování poměru Převrácený poměr, postupný poměr Dělení celku na části v daném poměru Změna v daném poměru Měřítko plánu a mapy Soustava souřadnic Přímá úměrnost, tabulka, graf Nepřímá úměrnost, tabulka, graf Trojčlenka Řešení slovních úloh	Ch – výpočty Z – měřítko mapy Vv – zobrazení skutečnosti F – pohyb tělesa	Multikulturní výchova – lidské vztahy
Procenta, Úroky			
Řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek)	Procento Výpočet procentové části Výpočet počtu procent Výpočet základu Slovní úlohy s procenty Jednoduché úrokování	Ch – směsi, roztoky VOZ – Majetek, vlastnictví, hospodaření Z – statistická data, tabulky	

Čtyřúhelníky a hranoly		
<p>Využívá potřebnou matematickou symboliku</p> <p>Charakterizuje a třídí čtyřúhelníky</p> <p>Odhaduje a vypočítá obsah a obvod trojúhelníku a čtyřúhelníku</p> <p>Načrtne a sestrojí trojúhelníky a čtyřúhelníky</p> <p>Užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti trojúhelníků</p> <p>Určuje a charakterizuje hranoly</p> <p>Analyzuje vlastnosti hranolů</p> <p>Odhaduje a vypočítá objem a povrch hranolů</p> <p>Načrtne a sestrojí síť hranolů</p> <p>Načrtne obraz hranolů v rovině</p> <p>Analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel</p> <p>Analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu</p>	<p>Konstrukce trojúhelníků(sss, sus, usu)</p> <p>Rovnoběžníky, vlastnosti, druhy</p> <p>Konstrukce rovnoběžníku</p> <p>Výšky rovnoběžníku</p> <p>Obsah a obvod rovnoběžníku</p> <p>Obsah trojúhelníku</p> <p>Lichoběžník, jeho vlastnosti, konstrukce</p> <p>Obsah a obvod lichoběžníku</p> <p>Hranol, síť hranolu</p> <p>Objem a povrch hranolu</p>	<p>PV – práce s technickým materiálem, technické výkresy</p> <p>F – síla</p> <p>fyzikální veličiny</p>
8. ROČNÍK		
Výstupy	Učivo	Průřezová témata a přesahy
Druhá mocnina a odmocnina, Pythagorova věta		
<p>Provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel;užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu</p> <p>Zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor</p>	<p>Druhá mocnina, její určování</p> <p>Druhá odmocnina, její určování</p> <p>Pythagorova věta</p> <p>Užití Pythagorovy věty</p>	<p>Provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel;užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu</p> <p>Zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor</p>
Mocniny s přirozeným exponentem		
	<p>Mocniny racionálních čísel</p> <p>Výrazy s mocninami</p>	<p>F - fyzikální veličiny jednotky</p>

	Zápis čísel ve tvaru $a \cdot 10^n$	Z - Vesmír
Výrazy		
Matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu	Výraz s proměnnou, hodnota výrazu Zápis textu výrazem Sčítání a odčítání výrazů, Násobení výrazů Dělení výraz	F, Ch - vzorce
Kružnice, Kruh, Válec		
Charakterizuje kružnici a kruh Odhaduje a vypočítá obsah kruhu a obvod kružnice Využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k řešení konstrukčních úloh Určuje a charakterizuje válec a analyzuje jeho vlastnosti Odhaduje a vypočítává povrch a objem válce Načrtne a sestrojí síť válce	Kružnice, kruh, části kruhu Vzájemná poloha kružnice a přímky Vzájemná poloha dvou kružnic Thaletova věta Konstrukce tečny kružnice Obsah a obvod kruhu Objem a povrch válce Úlohy z praxe	Vv - dekorativní práce, vyjádření skutečnosti F - fyzikální veličiny
Lineární rovnice, Rovnost		
Formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic Analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel	Řešení lineárních rovnic, ekvivalentní úpravy Výpočet neznámé ze vzorce Slovní úlohy	F – rovnovážný stav výpočty - vzorce Ch – výpočty – vzorce Osobnostní a sociální výchova – řešení problémů a rozhodovací dovednosti
Konstrukční úlohy		
Analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu	Přesné rýsování, druhy čar Množiny bodů dané vlastnosti Konstrukční úlohy, rozbor, zápis Konstrukce trojúhelníku (výška, těžnice) Konstrukce čtyřúhelníku	PV – práce s technickým materiálem, technické výkresy
Základy statistiky		
Vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data porovnává soubory dat	Statistický soubor, šetření, tabulka, graf Četnost Modus, meridián Diagramy s údaji v procentech	Z - statistika VOZ – tržní hospodářství, daňová politika státu

9. ROČNÍK		
Výstupy	Učivo	Průřezová témata a přesahy
Soustavy lineárních rovnic se dvěma neznámými		
Matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním Formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav Analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace v nichž využívá matematický aparát	Lineární rovnice se dvěma neznámými Řešení soustavy dosazovací metodou Řešení soustavy sčítací metodou Řešení slovních úloh vedoucí k soustavě rovnic řešení slovních úloh (pohyb, spol. práce, směs)	F – rovnovážný stav výpočty - vzorce
Funkce		
Vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem Matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů	Zadání funkce Lineární funkce Grafické řešení soustavy Lineárních rovnic Nepřímá úměrnost	F – pohyb tělesa
Podobnost		
	Podobné útvary v rovině, poměr podobnosti Věty o podobnosti trojúhelníků Dělení úsečky Měřítko plánu a mapy	Vv – zobrazení skutečnosti Z - mapy
Pravoúhlý trojúhelník		
	Goniometrické funkce v pravoúhlém trojúhelníku Řešení pravoúhlého trojúhelníku Řešení úloh z praxe	
Jehlan, Kužel, Koule		
Určuje a charakterizuje Jehlan, kužel, koule a analyzuje jejich vlastnosti Odhaduje a vypočítává povrch a objem jehlanu, kužele, koule Načrtne a sestrojí síť jehlanu a kužele Vypočítává objem a povrch jehlanu, kužele, koule Řeší úlohy na prostorovou	Jehlan, síť jehlanu Kužel, síť kužele Objem a povrch jehlanu a kužele Objem a povrch koule úlohy z praxe (jehlan, kužel, koule)	Vv – zobrazení skutečnosti F – dosazování do vzorců PV – technické výkresy Osobnostní a sociální výchova

představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí Analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu		– řešení problémů a rozhodovací dovednosti
Základy finanční matematiky		
Užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů. Nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací	Výpočet úroku Jednoduché úrokování úlohy z praxe	

5.3 Informační a komunikační technologie

5.3.1 Informační a komunikační technologie

Předmět Informatika je vyučován na 1. stupni ve 3. až 5. ročníku v časové dotaci 1 hodiny týdně. Na 2. stupni v 7. až 9. ročníku v časové dotaci 1 hodiny týdně. Mimo samotné výuky je informatika na 1. i 2. stupni implementována do běžných vyučovacích předmětů. Výuka probíhá v odborných učebnách, třída je zpravidla rozdělena na polovinu.

Nejčastěji používanými metodami a formami výuky jsou výklad, řízená diskuse, samostatná práce žáku jednotlivě i ve skupinách (krátkodobá i dlouhodobá), práce s daty a informacemi, simulační práce, projektové vyučování.

U žáků se SPU je respektováno jejich pracovní tempo, požadavky jsou přizpůsobeny jejich schopnostem a možnostem. Nadaní žáci plní práce a úkoly ve větším rozsahu, je jim nabízena účast ve vzdělávacích soutěžích a projektech, je kladen důraz na větší samostatnost. V odpoledních hodinách je pro žáky školy přístupná i učebna výpočetní techniky.

Výuka je vedena tak, aby žáci

získali přehled o základních pojmech informačních a komunikačních technologií

ovládali práci s počítačem, OS a dalším softwarem a hardwarem

orientovali se při práci v textovém editoru, tabulkovém procesoru, grafických editorech a prezentačním software

dovedli využívat služeb internetu, osvojili si hlavně nejen metody a nástroje vyhledávání a zpracovávání dat a informací, ale také přenos těchto dat a informací

využívali digitální technologii, počítačové programy pro zpracování textových, hlasových a grafických informací

dovedli pracovat s multimediálními programy, zpracují a prezentují na uživatelské úrovni informace v textové, grafické a multimediální formě

aplikují získané znalosti ve všech vzdělávacích oblastech celého základního vzdělání

tvořivě využívali softwarových a hardwarových prostředků při prezentaci výsledků své práce

pochopili funkci výpočetní techniky jako prostředku simulace a modelování přírodních i sociálních jevů a procesů

dodržovali zásady bezpečné práce s počítačem, v počítačových sítích a šetrné práce s výpočetní technikou

respektují práva k vlastnictví při využívání software

Kromě vlastního vzdělávacího obsahu se v informatice realizují také některá témata z průřezových témat mediální výchova a osobnostní a sociální výchova. V předmětu je kladen důraz na životní kompetence: tvořivost, práci s informacemi a jejich prezentaci, řešení problémů, práci, zdraví, zodpovědnost.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetencí žáků

Kompetence k učení

žáky učíme pracovat s daty a informacemi, vyhledávat data a informace z různých zdrojů (učitel, učebnice, internet...) a dále je zpracovávat z hlediska důležitosti a objektivitu a následně je i vhodnou formou prezentovat

vedeme žáky tak, aby byli schopni samostatné i skupinové práce, uměli posuzovat výsledky své práce, vyvodit možné závěry, kriticky je zhodnotit a diskutovat o nich

Kompetence k řešení problémů

žáci se při vypracovávání krátkodobých i dlouhodobých projektů naučí rozpoznávat a pochopit daný problém, umí vyhledat vhodné informace k řešení těchto problémů a samostatně nebo skupinově tyto problémy řeší

vedeme žáky ke kritickému myšlení, vhodnému rozhodování, přičemž si žáci uvědomují zodpovědnost za svá rozhodnutí

Kompetence komunikativní

vedeme žáky k vhodné komunikaci s učitelem i mezi sebou pomocí komunikačních programů, žáci se učí se vytvářet smysluplné, logické a věcně správné elektronické zprávy

v textových editorech vypracovávají jednoduché a prakticky využitelné textové celky - životopis, leták atp.

při hodinách naslouchají učiteli i argumentům spolužáků, zapojují se do diskuse, kde vhodným způsobem obhajují svá stanoviska

žáci využívají informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem

Kompetence sociální a personální

při zpracovávání dlouhodobých skupinových projektů se žáci učí efektivně spolupracovat ve skupině, rozdělit si úkoly a funkce a kriticky posuzovat práci svou i svých spolužáků, respektují různá hlediska

podporujeme utváření příjemné atmosféry ve skupině i ve třídě, v případě potřeby dovedou poskytnout pomoc sobě i ostatním, popř. o tuto pomoc požádat

podílíme se na vytváření pozitivní představy žáka o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj

Kompetence občanské

vedeme žáky rozumět nebezpečí i výhod vyplývajících z celosvětové informační sítě - nevhodné informace, viry, terorismus apod., vedeme je k tomu, aby si vážili své práce - legálnost software, zálohování dat

identifikujeme nebezpečí zdravotních rizik při práci s počítačem - závislosti a ochrana zdraví

Kompetence pracovní

necháváme žáky se učit optimálně časově i postupově naplánovat svou projektovou práci

při práci žáci seznamují se zásadami bezpečnosti a ochrany nejen svého zdraví, ale i ochrany zdraví druhých, ochrany životního prostředí, kulturních a společenských hodnot

1. stupeň		
Výstupy	Učivo	Průřezová témata a přesahy
Základy práce s počítačem		
žák využívá základní standardní funkce počítače a jeho nejběžnější periferie, respektuje pravidla bezpečné práce s hardware i software a postupuje poučeně v případě jejich závady, chrání data před poškozením, ztrátou a zneužitím	základní pojmy informační činnosti - informace, informační zdroje, počítač, paměť, bit, byte, hardware, software, program operační systémy a jejich základní funkce seznámení s formáty souborů (exe, doc, bmp, jpg, gif) multimediální využití počítače jednoduchá údržba počítače, postupy při běžných problémech s hardware a software zásady bezpečnosti práce a prevence zdravotních rizik spojených s dlouhodobým využíváním výpočetní techniky základní hygienická pravidla při práci s počítačem	

Vyhledávání informací a komunikace		
žák při vyhledávání informací na internetu používá jednoduché a vhodné cesty, vyhledává informace na portálech, v knihovnách a databázích, komunikuje pomocí internetu či jiných běžných komunikačních zařízení	základní pojmy, ovládací prvky navigace v Internetu adresa, vyhledávání v Internetu oblíbené stránky přizpůsobení zobrazení	Mediální výchova - kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
Zpracování a využití informací		
žák pracuje s textem a obrázkem v textovém a grafickém editoru,	základní funkce textového a grafického editoru - vytvořit a uložit dokument, napsat a vložit text, naformátovat text, vložit a upravit obrázek, vytisknout	Osobnostní a sociální výchova - kreativita
Výukové programy		
pracuje podle výukových programů pro 4. ročník	výukové programy pro 1. stupeň	

7. ročník		
Výstupy	Učivo	Průřezová témata a přesahy
Operační systém		
Žák ovládá základní práci ve Windows XP a nižších verzích, pracuje na ploše, v okně, s hlavním panelem, pracuje se soubory, složkou, disketou, Ovládá základní programy dodávané s Windows	Co je Windows? Spuštění a ukončení Windows. Ovládání Windows, práce s myši a oknem. Konfigurace okna. Pracovní plocha. Objekty na pracovní ploše. Hlavní panel. Tlačítko Start Příslušenství. Malování WordPad Imaging, Kalkulačka, Poznámkový blok. Windows Media Player, Přehrávač CD. Práce se souborem, složkou, Práce s košem	Osobnostní a sociální výchova - kreativita
Zpracování a úprava informací		
žák pracuje s textem v textovém editoru, vytvoří pozvánku, leták, diplom	Základní práce. Psaní textu. Formátování písma. Kopírování a přesouvání textu myši a klávesnicí.	Mediální výchova - kritické čtení a vnímání mediálních sdělení Osobnostní a sociální výchova

	Kontrola pravopisu a gramatiky. Zobrazení a nastavení dokumentu. Tisk dokumentu. Formátování odstavce. Ohraničení a stínování. Tvorba nadpisu pomocí WordArtu. Vkládání data a času, symbolů a velkého počátečního písmene (Iniciála). Vkládání obrázku, Klipartu a úprava obrázku. Panel Kreslení. Pomocník a nápověda.	- hodnoty, postoje, praktická etika Čj - gramatika Vv - estetika
Prezentace informací		
Žák vytvoří jednostránkovou prezentaci na zvolené téma	Spuštění a ukončení MS PowerPointu. Tvorba prezentace pomocí šablony a průvodce. Formátování písma. Spuštění prezentace. Vlastní animace. Tvorba vlastní jednostránkové prezentace	Mediální výchova - kritické čtení a vnímání mediálních sdělení Osobnostní a sociální výchova - hodnoty, postoje, praktická etika
Vyhledávání informací a komunikace		
Žák při vyhledávání informací na internetu používá jednoduché a vhodné cesty, vyhledává informace na portálech, v knihovnách a databázích, komunikuje pomocí internetu	Pokročilejší vyhledávání v Internetu. Zjednodušení a urychlení práce. Právě tlačítko myši. Oblíbené stránky. Přízpůsobení zobrazení. Vzhled a tisk stránky. Uložení dokumentu a obrázku z Internetu na disk. Přenos informací do textového editoru. Vytvoření a práce s e-mailem	Mediální výchova - kritické čtení a vnímání mediálních sdělení Osobnostní a sociální výchova - hodnoty, postoje, praktická etika Čj - pravopis
Grafický editor		
Žák namaluje obrázek na zvolené téma	Základní práce v programu Malování. Ovládací prvky, panely nástrojů, pohyb.	Vv - estetika

8. ročník		
Výstupy	Učivo	Průřezová témata a přesahy

Operační systém		
Žák pracuje v prostředí OS Windows XP Profesionál a v nižších verzích, v podpůrných programech pro práci se soubory a daty, pracuje ve školní počítačové síti	Průzkumník Windows. Soubor. Adresář. Stromová struktura Práce se soubory a složkami. Práce s košem. Hledání souborů a složek. Nápověda Windows 2000. Windows Commander. Konfigurace Windows 2000. Ovládací panel. Síť Windows 2000. Sdílení. Bezpečnost.	Osobnostní a sociální výchova - kreativita, hodnoty, postoje, praktická etika
Zpracování a úprava informací		
žák ovládá pokročilejší práci s textem v textovém editoru, vytvoří jídelní lístek, stručnou výroční zprávu, popř. jiný zvolený dokument, pracuje tabulkou a sloupci, vytvoří tabulku v tabulkovém kalkulátoru, pracuje s daty a jednoduchými výpočty, naskenuje dokument popř. obrázek do počítače	Práce v textovém editoru - Sloupce. Tabulátory. Vyhledávání a nahrazování textu. Komentář a poznámka pod čarou. Záhloví a zápatí. Základní práce s tabulkou. Práce v tabulkovém procesoru - Spuštění a ukončení. Popis a obsluha okna. Vytvoření, otevření a uložení dokumentu. Zadávání a úprava dat. Buňky, sloupce a řádky. Tabulka, výpočet, suma Změna vzhledu stránky. Tisk dokumentu. Pomocník a nápověda. Práce se skenerem - Skenery, tiskárny	Osobnostní a sociální výchova - sebepoznání a sebepojetí, kreativita, hodnoty, postoje, praktická etika Čj - pravopis Vv – estetika M - vzorce
Prezentace informací		
Žák vytvoří vícestránkovou prezentaci na zvolené téma	Formátování písma. Vlastní animace. Tvorba vlastních prezentací. Pozadí, další snímek, práce se snímky. Vkládání objektů - textového pole, obrázku, videa a zvuku. Nový snímek, práce se snímky. Spuštění prezentace. Předvádění prezentace.	Osobnostní a sociální výchova - sebepoznání a sebepojetí, kreativita, hodnoty, postoje, praktická etika Čj - pravopis Vv – estetika
Vyhledávání informací a komunikace		

Žák kromě běžné práce na internetu komunikuje na internetu pomocí poštovního klienta	Elektronická pošta – aplikace MS Outlook Express. Spuštění a ukončení. Rozložení panelů. Ovládací prvky Složky. Práce se složkami. Vytvoření nové zprávy. Formátování zprávy. Odeslání zprávy Připojení přílohy ke zprávě. Adresář. Zpracování doručených zpráv. Vzhled a tisk stránky.	Mediální výchova - kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, stavba mediálních sdělení Osobnostní a sociální výchova - hodnoty, postoje, praktická etika Čj - pravopis Vv – estetika
Grafický editor		
Žák pracuje s digitálními fotografiemi v různých programech pro práci s digitální fotografií	Základní práce v programech k prohlížení obrázků a fotografii (Zoner Media Explorer, Paint Shop Pro,...)	
Volba povolání		
Žák se seznámí s typy středních škol v okrese i mimo něj	Výběr SŠ pomoci internetu.	VOZ – životní plány a cíle

9. ročník		
Výstupy	Učivo	Průřezová témata a přesahy
Zpracování a úprava informací		
Žák zpracuje v textovém editoru závěrečnou seminární práci na dané téma pracuje tabulkou sloupci, sešity a listy, v tabulkovém kalkulátoru, pracuje s daty a funkcemi, vytvoří jednoduchý seznam	Práce v textovém editoru – formátování dokumentu, odstavce, odrážky a číslování, nadpisy, styly Práce v tabulkovém procesoru - Typy dat. Speciální vkládání dat do buňky. Práce se sešity a listy. Formát tabulky. Vytvoření kreseb a import obrázků. Výpočty a funkce, Seznamy, vyhledávání dat, řazení dat	Osobnostní a sociální výchova - sebepoznání a sebepojetí, kreativita, hodnoty, postoje, praktická etika
Prezentace informací		
Žák zpracuje závěrečnou seminární práci v programu MS PowerPoint na dané téma.	Tvorba vlastních vícestránkové prezentace. Předvádění prezentace.	Osobnostní a sociální výchova - sebepoznání a sebepojetí, Kreativita, hodnoty, postoje, praktická etika

Žák vytvoří jednoduchou webovou prezentaci	Tvorba webové stránky, základní značky. Text a formátování textu. Obrázky (video). Seznamy. Odkazy. Tabulky. Rámy. Vytvoření a použití formulářů.	
Grafický editor		
Žák vytvoří jednoduché logo, plánek objektu	Základní práce v programu Zoner Callisto. Ovládání, panely. Tvorba loga a plánu zoologické zahrady	
Multimedia		
Žák pracuje s multimediálními programy, se zvukem, zaznamená zvuk do počítače a dále s ním pracuje	Práce s multimedií, Záznam a úprava zvuku. Podpůrné programy.	
Volba povolání		
Žák se seznámí s typy středních škol v okrese i mimo něj	Průvodce světem povolání. Výběr SŠ pomocí internetu.	
Hygienická pravidla při práci s počítačem a ochrana dat a informací		
Žák dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy při práci s výpočetní technikou, poskytne první pomoc při úrazu, dovede ochránit svá data a informace	Řád učebny výpočetní techniky, bezpečnost práce, poskytnutí první pomoci, evakuace z odborné učebny při požárním popř. jiném poplachu. Antivirové programy, SpyWare, AdWare, SpyBoot,...	Environmentální výchova - vztah člověka k prostředí Ch – prevence a 1. pomoc při požáru

5.4 Člověk a jeho svět

5.4.1 Člověk a jeho svět

5.4.1.1 Prvouka

Předmět Prvouka je součástí vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět. Prvouka je vyučována v 1. a 2. ročníku v časové dotaci dvě hodiny týdně, ve 3. ročníku 3 hodiny týdně.

Člověk a jeho svět – tato vzdělávací oblast vymezuje obsah týkající se člověka, rodiny, společnosti, vlasti, přírody, kultury, techniky, zdraví a dalších témat. Uplatňuje pohled do historie i současnosti a směřuje k dovednostem pro praktický život. Součástí předmětu jsou vlastivědně-humanitní části (dějepisné, zeměpisné a etické učivo) a přírodovědná část (fyzikální, astronomické a ekologické zákonitosti). Při výuce částečně realizujeme obsah dramatické výchovy, českého jazyka – slohu, matematiky, výtvarné výchovy a praktické činnosti. Na prvouku ve čtvrtém ročníku navazuje vlastivěda a přírodověda.

Nejčastějšími metodami a formami výuky je výklad, činnostní učení – komunitní kruhy, skupinové vyučování, projektová výuka, vycházky, exkurze, vše s důrazem na žákovu autoevaluaci, vyhledávání a práci s informacemi.

U žáků SPU zadáváme úkol přiměřený jejich schopnostem, při skupinové práci rozdělujeme role. Nadaní žáci vyhledávají nadstavbové informace, účastní se vzdělávacích soutěží. Jsou vedeni k větší samostatnosti.

Výuka je vedena tak, aby žáci

- si osvojili schopnost vnímavě sledovat život kolem sebe, orientovali se v něm
- vyjadřovali vlastní názory v přiměřené mezilidské komunikaci a respektovali názory druhých
- si osvojili potřebné základní vědomosti o sobě, jiných lidech, živočiších a rostlinách, o škole, rodině a životě, o vztazích mezi lidmi, vztazích člověka k přírodě a ke zdraví
- cháпали význam spolupráce, pomoci i odpovědnosti a dávali přednost činnostem postavených na těchto vztazích

V předmětu se kromě vlastního vzdělávacího obsahu realizují části vzdělávacích obsahů průřezových témat: Osobnostní a sociální výchova, Výchova k myšlení evropských a globálních souvislostech, Environmentální výchova. Na běžnou výuku ve vyučovacích hodinách navazují různé akce. Návštěvy ústavů a institucí, exkurze, projekty, divadelní představení.

Výuka je zaměřená na rozvoj všech životních kompetencí – k učení, k řešení problémů, komunikativní, sociální a personální, občanské i pracovní.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetencí žáků

Kompetence k učení

Vedeme žáky k pochopení, jak mnoho zajímavého je možno najít ve světě, který je obklopuje, a podněcujeme tak jejich zvědavost, pokládáme základy příštích systematických poznatků dějepisných, zeměpisných a přírodovědných

na začátku hodiny žáky seznámíme s cílem vyučovací hodiny, na konci zhodnotíme jeho dosažení

klademe důraz na vyhledávání informací pomocí široké škály informačních a komunikačních prostředků

umožňujeme ve vhodných případech realizovat vlastní nápady, podněcujeme jejich tvořivost

učíme žáky pozorovat a pojmenovávat věci, jevy a děje, jejich vzájemné vztahy a souvislosti

Kompetence k řešení problému

Vedeme žáky ke schopnosti vnímat problémové situace, přemýšlet o nich, navrhnout způsob řešení problémů, uvědomovat si zodpovědnost za svá rozhodnutí

rozvíjíme schopnost objevovat problém

podporujeme samostatnost při řešení problémů

podporujeme tvořivost, logické myšlení

Kompetence komunikativní

Rozvíjíme schopnost naslouchat druhým, vhodně na jejich promluvy reagovat, účinně se zapojovat do diskuse, obhajovat svůj názor. Vedeme děti k porozumění psanému slovu i obrazových aj. materiálů.

vedeme žáky k formulování vlastních názorů

vedeme žáky ke vhodné komunikaci se spolužáky, s učiteli a ostatními dospělými

učíme žáky obhajovat svůj vlastní názor a zároveň poslouchat názor jiných

Kompetence sociální a personální

Učíme žáky spolupracovat s ostatními, domluvit se, podřídit se nebo naopak zdravě se prosadit, orientovat se v mezilidských vztazích, vedeme děti k efektivní spolupráci při řešení daného úkolu a respektování názoru druhého . Nabádáme je k sebedůvěře a k sebeúctě.

učíme žáky základům kooperace a týmové spolupráce

vedeme žáky k diskusi, k respektování různých názorů

využíváme formy sociálního učení (spolupráce ve dvojici a v malé sociální skupině)

učíme žáky vnímat lidi a vztahy mezi nimi, všímat si podstatných věcných stránek i krásy lidských výtvorů

Kompetence občanské

Vedeme žáky všímat si vzájemného působení člověka a jeho životního prostředí, které je třeba chránit. Učíme děti pochopit společenské normy, uvědomit si svá práva a povinnosti, vedeme děti k úctě k tradicím.

vedeme žáky k uvědomělé ochraně životního prostředí

nabízíme žákům příležitosti k pochopení práv a povinností

využíváme modelových situací k ochraně zdraví a životního prostředí

Kompetence pracovní

Vedeme děti k bezpečnosti práce, k plnění svých povinností. Vedeme žáky k upevňování pracovních a režimových návyků a dáváme podněty k rozvoji schopností účelně organizovat čas práce a odpočinku dle vlastních potřeb.

učíme žáky pracovat podle stanoveného postupu

vedeme žáky k dodržování bezpečnostních předpisů

vedeme žáky k upevňování pracovních a režimových návyků

1. – 3. ROČNÍK		
Výstupy	Učivo	Průřezová témata a přesahy
Místo, kde žijeme		
<p>Vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí</p> <p>Začlení svou obec (město) do příslušného kraje a oblužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci</p> <p>Rozliší přírodní a umělé prvky v okolní krajině a vytváří různými způsoby její estetické hodnoty a rozmanitosti</p>	<p>Domov – prostředí domova, orientace v místě bydliště</p> <p>Škola – prostředí školy, činnosti ve škole, okolí školy, bezpečná cesta do školy</p> <p>Obec, místní krajina</p> <p>minulost a současnost obce</p> <p>význačné budovy,</p> <p>Okolní krajina, zemský povrch a jeho tvary, vodstvo na pevnině, rostlinstvo a živočichové, působení lidí na krajinu a životní prostředí, světové strany</p>	<p>ŠPZ: vytváření pocitu bezpečí, pohoda, prostředí, zdravé učení</p> <p>Občanská společnost a škola – demokratické vztahy ve škole</p> <p>ŠPZ: vycházka – výuka v terénu</p> <p>Výchova demokratického občana - občanská společnost a škola</p> <p>ČJ: Pověsti z regionu</p> <p>HV: písně z regionu</p> <p>TV: orientace v terénu</p>
Lidé kolem nás		
<p>Rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi</p> <p>Projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům</p>	<p>Rodina – postavení jedince v rodině, role členů rodiny</p> <p>Soužití lidí – mezilidské vztahy, komunikace, pravidla slušného chování, principy demokracie</p> <p>Právo a spravedlnost – základní lidská práva a práva dítěte, práva a povinnosti žáků školy</p>	<p>Osobnostní a sociální výchova - komunikace, princip sociálního smíru a solidarity</p> <p>DV – základy společenského chování a sociální dovednosti</p> <p>ŠPZ: Má třída, vztahy se spolužáky, tolerance, spolupráce, ochrana majetku</p>
Lidé a čas		
<p>Využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti</p> <p>Pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu, interpretuje některé pověsti nebo báje spjaté s místem, v němž žije</p>	<p>Orientace v čase, určování času, měření času, kalendáře, letopočet, režim dne, roční období, časové vztahy v životě,</p> <p>Současnost a minulost, státní svátky a významné dny</p> <p>Regionální památky</p> <p>Báje, mýty, pověsti minulost kraje a předků, domov, vlast, rodný kraj</p>	<p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - Evropa a svět nás zajímají.</p> <p>Informační a komunikační technologie: samostatné získávání informací (encyklopedie, atlasy, časopisy, internet)</p>
Rozmanitost přírody		
<p>Pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě</p>	<p>Látky a jejich vlastnosti, neživá příroda</p>	<p>Osobnostní a sociální výchova - kooperace a kompetice</p>

<p>v jednotlivých ročních obdobích</p> <p>Roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě</p> <p>Provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů</p>	<p>voda a vzduch, oběh vody v přírodě, složení význam vzduchu pro život</p> <p>Nerosty, horniny, vznik půdy a její význam</p> <p>Vesmír a Země – sluneční soustava</p> <p>Živá příroda – rostliny, houby, živočichové, znaky života</p> <p>Životní podmínky – rozmanitost podmínek života na Zemi, podnebí a počasí</p> <p>Rovnováha v přírodě – význam, základní společenstva</p> <p>Ochrana přírody</p> <p>odpovědnost lidí, ochrana a tvorba životního prostředí, ochrana rostlin a živočichů, likvidace odpadů, živelné pohromy a ekologické katastrofy</p>	<p>Osobnostní rozvoj a sociální výchova - rozvoj schopností poznávání.</p> <p>ŠPZ: vycházky za účelem poznávání fauny a flóry v nejbližší lokalitě</p> <p>Projektový den – Den Země</p> <p>ŠPZ: Projektové dny</p> <p>ŠPZ: zdravé a estetické prostředí třídy, školy</p> <p>Environmentální výchova - ekosystémy, základní podmínky života, lidské aktivity a problémy životního prostředí, vztah člověka k prostředí.</p> <p>DV: modelové situace</p>
Člověk a jeho zdraví		
<p>Uplatňuje základní hygienické, režimové jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle</p> <p>Projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví jiných</p> <p>Chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná</p> <p>V případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné dítě</p> <p>Uplatňuje základní pravidla účastníků silničního provozu</p>	<p>Lidské tělo – společné znaky, životní potřeby a projevy, základní stavba a funkce, pohlavní rozdíly, základy lidské reprodukce, vývoj jedince</p> <p>Péče o zdraví, zdravá výživa – denní režim, pitný režim, pohybový režim, zdravá strava, nemoc, drobné úrazy a poranění, první pomoc</p> <p>Osobní bezpečí – bezpečné chování v silničním provozu v roli chodce, krizové situace (šikana, týrání, sexuální zneužívání atd.), brutalita a jiné formy násilí v médiích, služby odborné pomoci</p>	<p>Osobní a sociální výchova - mezilidské vztahy</p>

5.4.1.2 Přírodověda

Předmět Přírodověda je součástí vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět. Přírodověda je vyučována 1,5 hodiny týdně ve 4. ročníku, v 5. ročníku 2 hodiny týdně.

Program předmětu staví na elementárních znalostech, které žáci získali v prvouce i dalších předmětech a současně vybavuje žáky základními vědomostmi pro předměty přírodopis, fyzika a chemie. Základní znalosti a dovednosti přírodovědy slouží i pro další předměty. Každé téma je propojeno se znalostmi a dovednostmi z oblasti výchovy ke zdraví.

Nejčastějšími metodami a formami výuky je výklad, činnostní učení – komunitní kruhy, skupinové vyučování, kooperativní projektová výuka, vycházky, exkurze spojené s pozorováním, vše s důrazem na žákovu autoevaluaci, vyhledávání a práci s informacemi. Žákům se zájmem umožňujeme další rozvoj, a to jak v rovině vzdělávací, tak zájmové.

U žáků SPU zadáváme úkol přiměřený jejich schopnostem, při skupinové práci rozdělujeme role. Nadaní žáci vyhledávají nadstavbové informace, účastní se vzdělávacích soutěží. Jsou vedeni k větší samostatnosti.

Výuka je řízena tak, aby žáci

- získávali základní vědomosti o Zemi, člověku a technice

- poznávali základní jevy a vztahy v přírodě

- poznávali souvislosti mezi organismy

- rozvíjeli se jejich schopnosti s pomocí učitele i samostatně poznávat, pozorovat a zkoumat přírodu

- řešit přiměřeně náročné úkoly a problémy

- utvářeli si kladný vztah k přírodě, ke svému zdraví a zdravému způsobu života i k ochraně životního prostředí jako celku

V předmětu se kromě vlastního vzdělávacího obsahu realizují části vzdělávacích obsahů průřezových témat: Osobnostní a sociální výchova, Výchova k myšlení evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova, Environmentální výchova. Na běžnou výuku ve vyučovacích hodinách navazují různé akce. Návštěvy ústavů a institucí, exkurze, projekty.

Výuka je zaměřená na rozvoj všech životních kompetencí – k učení, k řešení problémů, komunikativní, sociální a personální, občanské i pracovní.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetencí žáků

Kompetence k učení

- vybírání a využívání pro efektivní učení vhodných způsobů a metod

- vyhledávání a třídění informací

- samostatně experimentuje a pozoruje

- poznává smysl a cíl učení, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich

Kompetence k řešení problému

vnímá problémově situace ve škole a mimo ni, promyslí a naplánuje způsob řešení problémů, vlastního úsudku

kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí

Kompetence komunikativní

vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném projevu

naslouchá a účinně se zapojuje do diskuse

vhodně komunikuje se spolužáky, učiteli a ostatními dospělými

Kompetence sociální a personální

spolupracuje ve skupině a týmu

utváří příjemnou atmosféru a dobré mezilidské vztahy

podporuje svou sebedůvěru a samostatný rozvoj

Kompetence občanské

respektuje druhé, chápe svá práva a povinnosti

odmítá nehezké zacházení

využívá modelových situací k ochraně zdraví a životního prostředí

Kompetence pracovní

pracuje podle stanoveného postupu

dodržuje bezpečnostní předpisy

upevňuje si pracovní a režimové návyky

4. – 5. ROČNÍK		
Výstupy	Učivo	Průřezová témata a přesahy
Rozmanitost přírody, rostliny, houby, živočichové		
Zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionu, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy a nachází shody a rozdíly v přizpůsobení organismů prostředí Porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých	Znaky života, životní potřeby a projevy, výživa, stavba těla některých nejznámějších druhů, význam v přírodě a pro člověka třídění organismů – principy třídění přírodnin a jeho význam pro poznávání přírody Třídění živočichů podle jejich příbuznosti a podobnosti neživá příroda – voda a	ČJ – popis ŠPZ: vytváření zdravého pracovního prostředí, zdravé učení Informační a komunikační technologie: samostatné získávání informací – encyklopedie, časopisy, atlasy

skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy	vzduch : výskyt, vlastnosti a formy vody, koloběh vody Nerosty a horniny, půda – některé hospodářsky významné horniny a nerosty, zvětrávání, vznik půdy a její význam rovnováha v přírodě-základní společenstva	rostlin, hub, živočichů, internet Environmentální výchova - důsledky globálních vlivů na životní prostředí, důraz na ochranu prostředí ve své lokalitě a regionu
Vesmír a Země		
Vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídání ročních období Objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé přírody, principy rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka	Sluneční soustava, den a noc, roční období, Slunce a jeho planety, pohyb Země kolem Slunce, otáčení kolem své osy, model Země – globus Slunce jako zdroj světla a tepla – základní podmínka života na Zemi Životní podmínky-rozmanitost podmínek života na Zemi, význam ovzduší, vodstvo,půd, rostlinstva a živočišstva na Zemi, podnebí a počasí Botanické a zoologické zahrady(společenstva vytvořená člověkem) Ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody-odpovědnost lidí, ochrana a tvorba životního prostředí, ochrana rostlin a živočichů, likvidace odpadů, živelné pohromy a ekologické katastrofy, lidský organismus a jeho vztahy k prostředí, člověk a technika, člověk a přírodní zdroj Látky a jejich vlastnosti Třídění látek, změny látek a skupenství, vlastnosti, porovnávání látek a měření veličin s praktickým užíváním základních jednotek	ŠPZ: spoluúčast, vzájemná spolupráce mezi spolužáky Environmentální výchova - ekosystémy, lidské aktivity a problémy životního prostředí, základní podmínky života Informační a komunikační technologie: dětská literatura, časopisy, internet Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - objevujeme Evropu a svět
Člověk a jeho zdraví		
Rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození	Lidské tělo Potřeby a projevy, základní stavba a funkce, pohlavní rozdíly mezi mužem a ženou,	Osobnostní a sociální výchova - sociální vztahy, komunikace a rozhodování v běžných i vypjatých situacích,

<p>uplatňuje ohleduplné chování k druhému pohlaví a orientuje se v bezpečných způsobech sexuálního chování mezi chlapci a děvčaty v daném věku</p> <p>Účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob</p> <p>Uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou, ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc</p> <p>Předvede na modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek</p> <p>Orientuje se v dopravních situacích</p>	<p>základy lidské reprodukce, vývoj jedince</p> <p>Partnerství, rodičovství, základy sexuální výchovy – rodina a partnerství, biologické a psychické změny v dospívání, etická stránka sexuality, HIV / AIDS (cesty přenosu)</p> <p>Péče o zdraví, zdravá výživa – denní režim, pitný režim, pohybový režim, nemoc, drobné úrazy a poranění, první pomoc, úrazová zábrana. Osobní, intimní a duševní hygiena – stres a jeho rizika.</p> <p>Reklamní vlivy</p> <p>Návykové látky a zdraví, odmítání návykových látek, hrací automaty a počítače</p> <p>Situace hromadného ohrožení – živelné pohromy, ekologické katastrofy a jiné</p> <p>Osobní bezpečí – bezpečné chování v rizikovém prostředí, bezpečné chování v silničním provozu v roli chodce a cyklisty, krizové situace</p>	<p>sebepoznávání a sebepojetí</p> <p>Multikulturní výchova - kulturní diference, lidské vztahy, etnický původ</p> <p>Environmentální výchova - ekosystémy, lidské aktivity a problémy životního prostředí</p>
--	--	---

5.4.1.3 Vlastivěda

Předmět Vlastivěda je vyučován 1,5 hod. týdně ve 4. ročníku, v 5. ročníku 2 hodiny týdně. Součástí předmětu je dějepisná část a zeměpisná část, které patří oblasti **Člověk a společnost**, dále fyzikálně- zeměpisná část, která spadá pod oblast **Člověk a příroda**. Při výuce částečně realizujeme obsah dramatické výchovy, českého jazyka – slohu, matematiky, výtvarné výchovy a světa práce.

Nejčastějšími metodami a formami výuky je výklad, činnostní učení – komunitní kruhy, skupinové vyučování, kooperativní projektová výuka, vycházky, exkurze spojené s pozorováním, vše s důrazem na žákovu autoevaluaci, vyhledávání a práci s informacemi. Žákům se zájmem umožňujeme další rozvoj, a to jak v rovině vzdělávací, tak zájmové.

U žáků SPU zadáváme úkol přiměřený jejich schopnostem, při skupinové práci rozdělujeme role. Péče o nadané žáky spočívá ve vyhledávání nadstavbových informací (encyklopedie, internet). Jsou vedeni k větší samostatnosti.

Výuka je řízena tak, aby žáci

poznali různé druhy práce a učili se chápat jejich souvislosti s přírodními podmínkami, rozpoznávat, jak se činností lidí odrážejí v tvářnosti krajiny v charakteru staveb a rozmanitých památkách

poznávali místní krajinu a místní oblast, a vytvářeli si tak počáteční ucelenou představu o České republice

utvářeli počáteční ucelenou představu o přírodě, kultuře, historii a o životě lidí na různě velkých územích naší vlasti

utvářeli představu o způsobu života svých předků v různých historických obdobích i o způsobu života lidí v sousedství

rozvíjela schopnost pozorovat, analyzovat, srovnávat, výstižně pojmenovávat věci, jevy a děje

získávali odpovědný vztah ke kulturnímu bohatství vlasti, k jejímu přírodnímu prostředí, kulturnímu dědictví a historickým památkám

V předmětu se kromě vlastního vzdělávacího obsahu realizují části vzdělávacích obsahů průřezových témat: Osobnostní a sociální výchova, Výchova demokratického občana, Výchova k myšlení evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova, Environmentální výchova a Mediální výchova. Na běžnou výuku ve vyučovacích hodinách navazují různé akce. Návštěvy ústavů a institucí, exkurze, projekty, prohlídka kulturních památek v regionu

Výuka je zaměřená na rozvoj všech životních kompetencí – k učení, k řešení problémů, komunikativní, sociální a personální, občanské i pracovní.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetencí žáků

Kompetence k učení:

na začátku hodiny žáky seznámíme s cílem vyučovací hodiny, na konci zhodnotíme jeho dosažení

klademe důraz na vyhledávání informací pomocí široké škály informačních a komunikačních prostředků

umožňujeme ve vhodných případech realizovat vlastní nápady, podněcujeme jejich tvořivost

učíme žáky pozorovat a pojmenovávat věci, jevy a děje, jejich vzájemné vztahy a souvislosti

Kompetence k řešení problému:

rozvíjíme schopnost objevovat problém

podporujeme samostatnost při řešení problémů

podporujeme tvořivost, logické myšlení

Kompetence komunikativní:

vedeme žáky k formulování vlastních názorů

vedeme žáky ke vhodné komunikaci se spolužáky, s učiteli a ostatními dospělými
učíme žáky obhajovat svůj vlastní názor a zároveň poslouchat názor jiných

Kompetence sociální a personální:

učíme žáky základům kooperace a týmové spolupráce
vedeme žáky k diskusi, k respektování různých názorů
využíváme formy sociálního učení (spolupráce ve dvojici a v malé sociální skupině)
učíme žáky vnímat lidi a vztahy mezi nimi, všimnout si podstatných věcných stránek i krásy lidských výtvorů

Kompetence občanské:

vedeme žáky k uvědomělé ochraně životního prostředí
nabízíme žákům příležitosti k pochopení práv a povinností
využíváme modelových situací k ochraně zdraví a životního prostředí

Kompetence pracovní

učíme žáky pracovat podle stanoveného postupu
vedeme žáky k dodržování bezpečnostních předpisů
vedeme žáky k upevňování pracovních a režimových návyků

4. ROČNÍK		
Výstupy	Učivo	Průřezová témata a přesahy
Místo, kde žijeme		
Určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu Určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, pozoruje rozdílnosti map obecně zeměpisných a tematických	Domov, prostředí domova, orientace v místě bydliště Škola, prostředí školy, okolí školy, bezpečná cesta do školy Obec, místní krajina, její části, poloha v krajině, minulost a současnost obce, význačné budovy, dopravní síť Zemský povrch a jeho tvary, vodstvo na pevnině, rozšíření půd, rostlinstva a živočichů, vliv krajiny na život lidí, působení lidí na krajinu a životní prostředí, světové strany	VV:plánek okolí školy Ma: počet obyvatel Jč: kulturní život regionu ŠPZ: moje město, vztahy mezi lidmi Environment.v. - ekosystémy,základní podmínky života, lidské aktivity a problémy životního prostředí, vztah člověka k prostředí
Lidé kolem nás, rodina		
Rozlišuje příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi Projevuje toleranci	Postavení jedince v rodině, role členů rodiny, příbuzenské a mezigenerační vztahy, život a funkce rodiny, práce fyzická a	Výchova demokratického

k přirozeným odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, rodině, v obci	duševní, zaměstnání Soužití lidí, mezilidské vztahy, komunikace, obchod, firmy, zájmové spolky, politické strany, církve, pomoc nemocným, sociálně slabým, společný „evropský dům“ Chování lidí, vlastnosti lidí, pravidla slušného chování, principy demokracie	občana: občanská společnost a škola ŠPZ: tolerance, porozumění mezi spolužáky Jč: využití poznatků z četby Ma: jednotky času VV: proměny způsobu života
---	--	---

Lidé a čas, orientace v čase a časový řád

Pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy Využívá nejrůznější informace z dostupných zdrojů, rozeznává současné a minulé a orientuje se v hlavních reáliích minulosti a současnosti naší vlasti	Určování času, čas jako fyzikální veličina, historie jako časový sled událostí, kalendáře, letopočet, generace, režim dne, roční období, současnost a minulost v našem životě proměny způsobu života, bydlení, předměty denní potřeby, průběh lidského života	Multikulturní výchova - kulturní diference, lidské vztahy Výchova demokratického občana - občanská společnost a škola. Multikulturní výchova - lidské vztahy
---	--	--

5. ROČNÍK

Výstupy	Učivo	Průřezová témata a přesahy
Místo, kde žijeme		
Vyhledává typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam z hlediska přírodního, historického, politického, správního a vlastnického	regiony, Praha a vybrané oblasti ČR, surovinové zdroje, výroba, služby a obchod Náš region, Severní Morava, Moravskoslezský kraj, průvodce Opavou Naše vlast, domov, krajina, národ; základy státního zřízení a politického systému ČR, státní správa a samospráva, státní symboly	M: porovnávání čísel /rozloha, počet obyvatel/ Jč: pozvánka na výlet VV: regionální historické památky HV: Leoš Janáček VV: významná osobnost regionu Jč: Staré pověsti české
Evropa a svět		
Zprostředkuje ostatním zkušenosti, zážitky a zajímavosti z vlastních cest a porovná způsob života a přírodu naší vlasti i jiných zemí	Kontinenty, evropské státy, EU, cestování, mapy obecně zeměpisné a tematické Obsah, grafika, vysvětlivky	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - objevujeme Evropu a svět, demokratický občan, formy participace občanů v politickém životě
Lidé kolem nás		

<p>Rozlišuje hlavní orgány státní moci, symboly našeho státu</p> <p>Rozlišuje základní rozdíly mezi jednotlivci, obhájí při konkrétních činnostech své názory, popřípadě připustí svůj omyl, dohodne se na společném postupu a řešení se spolužáky</p> <p>Rozpozná ve svém okolí jednání a chování, který se už tolerovat nemohou a která porušují základní lidská práva nebo demokratické principy</p>	<p>Právo a spravedlnost</p> <p>základní lidská práva a práva dítěte, práva a povinnosti žáků školy, protiprávní jednání, právní ochrana občanů a majetku, soukromého vlastnictví, duševních hodnot</p> <p>Kultura, podoby a projevy kultury, kulturní instituce, masová kultura, subkultura</p> <p>Základní globální problémy významné sociální problémy, problémy konzumní společnosti, nesnášenlivost mezi lidmi, globální problémy přírodního prostředí</p>	<p>Multikulturní výchova - etnický původ: rovnocennost etnických skupin a kultur, kulturní difference, lidské vztahy</p> <p>Mediální výchova - fungování a vliv médií ve společnosti</p> <p>Výchova demokratického občana - principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování</p>
Lidé a čas		
<p>Rozeznává současné od minulého a orientuje se v hlavních reáliích minulosti a současnosti naší vlasti</p> <p>Objasní historické důvody pro zařazení státních svátků</p>	<p>Regionální památky, lidé a obory zkoumající minulost</p> <p>Báje, mýty, pověsti</p> <p>Minulost kraje a předků, domov, vlast, rodný kraj</p> <p>Významné události našich dějin</p>	<p>Osobnostní a soc. výchova - mezilidské vztahy</p> <p>JČ: Staré pověsti české</p> <p>Demokratický občan - občan, společnost a stát</p>

5.5 Člověk a společnost

5.5.1 Dějepis

Předmět svým obsahem navazuje na výuku vlastivědy na 1. stupni ZŠ. Je vyučován ve všech ročnících 2. stupně 2 hodiny týdně. Využívá se videoučebna, počítačová učebna, školní knihovna i sbírky kabinetu dějepisu.

Ve výuce převažují aktivizující metody a formy, které přispívají k utváření vlastních názorů a pomáhají při rozhodování (dialog, diskuse, řešení problémů, aktivizující hry, exkurze, besedy s pamětníky). Důraz je kladen na čtení s porozuměním, práci s textem i obrazovým dokumentem a mapami, vyhledávání informací, cílem je naučit základům kooperace a týmové práce.

Žáci se SPU mají stanoven IVP, jejich potřeby jsou zohledňovány podle doporučení PPP. Žákům nadaným jsou zadávány náročnější samostatné úkoly, je jim nabízena účast ve vědomostních soutěžích.

Tento obor

otevřít pohled na hlavní období dějinného vývoje lidstva

klade důraz na národní dějiny se zřetelem k základním hodnotám evropské civilizace a světovému vývoji

žáci by si měli uvědomit, že historie není uzavřenou minulostí a souborem definitivních závěrů, ale pomáhá při orientaci v současné společnosti

přispívá k formování postojů jako je úcta ke kulturnímu dědictví lidstva a vlastního národa, snaha o ochranu památek, respektování etnických, náboženských a kulturních odlišností jiných národů

vede k pochopení vzájemných vztahů žáka k poznávanému a k rozvoji samostatného a kritického myšlení.

Výběr učiva a jeho strukturalizace vychází z chronologického pojetí v kombinaci s tematickým. Do 6. ročníku je zařazeno učivo o pravěku a starověku, v 7. ročníku dějiny středověku a počátku novověku a v 8. a 9. ročníku je výklad dějin doveden do 90. let 20. století.

Dějepis přispívá k výchově demokratického občana, vychovává k myšlení v evropských a globálních souvislostech, realizuje multikulturní a mediální výchovu, napomáhá žákům, aby si uvědomovali mravní rozměry různých způsobů lidského chování, zaujímali postoj k osobnostem i událostem dějin, přispívá k osobnostní a sociální výchově.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetencí žáků

Kompetence k učení

vyhledávat a třídit informace, uvádět věci do souvislostí, propojovat poznatky z různých vzdělávacích oblastí

získané výsledky porovnávat a vysvětlovat

Kompetence k řešení problémů

přemýšlet o příčinách a nesrovnalostech, klást otázky

obhájit svá stanoviska

chápat historické děje a jevy

Kompetence komunikativní

vyjadřovat se souvisle v ústním i písemném projevu

naslouchat druhým a vhodně reagovat

Kompetence sociální a personální

spolupracovat s druhými

respektovat názory a postoje ostatních

Kompetence občanské

chránit a oceňovat kulturní i historické dědictví

respektovat pravidla společenského soužití

orientovat se v současnosti

Kompetence pracovní

dodržovat dohodnutá pravidla

plnit povinnosti

chránit kulturní a společenské hodnoty

6. ROČNÍK		
Výstupy	Učivo	Průřezová témata a přesahy
Pravěk a starověk		
Objasní konkrétní případy důležitosti dějepisných poznatků, příklady zdrojů informací o minulosti, orientuje se na časové ose a v historické mapě, řadí v chronologickém sledu hlavní historické epochy, rozpozná souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních států, popíše nejvýznamnější památky, určí osobnosti antiky, přínos pro evropskou civilizaci, zrod náboženství, porovná formy vlády a vysvětlí podstatu antické demokracie	Starší doba kamenná, vývoj člověka, mladší doba kamenná, doba kovů(6) Starověký Orient(18) Starověké Řecko(20) Starověký Řím(20)	M – číselná osa Vv- architektura Z – práce s mapou Čj – literatura Ov –typy společností Tv – olympijská tradice, Výchova demokratického občana – občan, občanská společnost a stát Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – jsme Evropané Environmentální výchova – lidské aktivity a problémy ŽP

7. ROČNÍK		
Výstupy	Učivo	Průřezová témata a přesahy
Středověk a počátky novověku		
Žák popíše změnu evropské situace, porovná rysy různých kulturních oblastí, objasní vnitřní vývoj českého státu, vymezí úlohu náboženství, doloží konflikty světské a církevní moci, posoudí postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti, vyhledá příklady románské a gotické kultury, zjistí vliv antického ideálu člověka, vysvětlí požadavek reformy církve, ověří si význam husitské	Stěhování národů, křesťanská Evropa, státy Slovanů, Frankové, Arabská říše, Vikingové, Sv. říše římská(20) Čechy v raném feudalismu, Společnost v rozvinutém feudalismu, Čechy královské, Vláda Lucemburků, Ve znamení kalicha, vláda Jagellonců(20), Humanismus a renesance, Reformace,(15) Objevy, Západní a východní Evropa, Český stát a jeho postavení, Třicetiletá	Z– práce s mapou Čj - literatura Vv - architektura Hv –církevní skladby F- významné objevy Osobnostní a sociální výchova - rozvoj schopností poznávání Výchova demokratického občana – principy demokracie jako formy vlády a způsobů rozhodování Výchova k myšlení v ev. a glob. souvislostech – jsme Evropané Environmentální výchova – ekosystémy

tradice, demonstruje průběh zámořských objevů, objasní příčiny a důsledky třicetileté války, rozliší absolutismus a konstituční monarchii, rozliší jednotlivé kulturní styly	válka(15)	
--	-----------	--

8. ROČNÍK		
Výstupy	Učivo	Průřezová témata a přesahy
Novověk		
Žák vysvětlí změny ve vybraných zemích i u nás, proměnu společnosti v souvislosti s jevy ekonomickými, objasní změny ve složení společnosti, porovná poměry v zemích českých s jinými evropskými národy, vymezí základní politické proudy, ověří si vliv událostí ve Francii na Evropu a svět, zdůvodní rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy, doloží kulturní rozrůzněnost doby, rozpozná důvody konfliktů mezi velmocemi a vymezí význam kolonií	Anglická revoluce, Evropa v 17. a 18. století, Čechy v době pobělohorské, za Marie Terezie a Josefa II. Rozvoj vědy a techniky v 17. a 18. století, Zeměpisné objevy, Osvícenství,(20) Průmyslová revoluce, Americká revoluce, Francouzská revoluce a Napoleon Bonaparte, Vídeňský kongres (20) Baroko, Romantismus a klasicismus, Svět v první polovině 19. století, Národní obrození, Rok 1848, USA, Rakousko-Uhersko,(20) Druhá polovina 19. století a proměny společnosti, Nacionalismus a imperialismus, Na cestě k válce(15)	Z, Čj, Nj, F, CH, Ov, Vv, Hv, M, Př, Osobnostní a sociální výchova - rozvoj schopností poznávání, seberegulace a sebeorganizace, kooperace a kompetice, kreativita Výchova demokratického občana - principy demokracie jako formy vlády Výchova k myšlení v ev. a glob. souvislostech – jsme Evropané Multikulturní výchova – etnický původ, lidské vztahy Environmentální výchova – ekosystémy, základní podmínky života, lidské aktivity a problémy ŽP

9. ROČNÍK		
Výstupy	Učivo	Průřezová témata a přesahy
Moderní doba		
Žák doloží na příkladech zneužití techniky ve světových válkách, rozpozná klady a zápory demokratických a totalitních systémů, zdůvodní nepřijatelnost antisemitismu, rasismu z hlediska lidských práv,	Cesta ke světové válce, Průběh a následky 1. světové války, Vývoj v Rusku, Rozpad Rakouska-Uherska a vznik Československa, Poválečná Evropa, Nástup nacismu v Německu, Stalinismus, Světová hospodářská krize(15) 2.	Ov, Čj, Vv, Hv, Z, Př, Ch, M, Osobnostní a sociální výchova - komunikace Výchova demokratického občana – principy demokracie jako formy vlády a způsobů rozhodování Výchova k myšlení v ev. a glob. souvislostech - jsme

<p>posoudí důsledky vypjatého nacionalismu, zhodnotí postavení ČR v evropských souvislostech a jeho vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí, vysvětlí vznik bipolárního světa, posoudí postavení rozvojových zemí, ukáže důvody hospodářské a vojenské spolupráce a orientaci v současné světě</p>	<p>světová válka, Protektorát, Osvobození (20) Svět na rozcestí, Svět v pohybu(15) Obnovení ČR, Únor 1948, Rok 1968, Období zlomu a proměn, Rok 1989(20)</p>	<p>Evropané Multikulturní výchova – etnický původ Environmentální výchova – základní podmínky života Mediální výchova – fungování a vliv médií ve společnosti</p>
--	--	---

5.5.2 *Výchova k občanství a ke zdraví (zkráceně VOZ)*

Výchova k občanství a ke zdraví, jenž je vyučován na druhém stupni, navazuje na výuku prvouky, vlastivědy a přírodovědy na prvním stupni. Vznikl integrací očekávaných výstupů oborů RVP ZV Výchova k občanství a Výchova ke zdraví.

Předmět je vyučován v dotaci jeden devadesátiminutový blok týdně v každém ročníku 2. stupně. Je vyučován ve třídách, případně v prostorách relaxační místnosti.

VOZ rozvíjí všechny životní kompetence, čemuž odpovídají aktivizující metody výuky a formy práce, které svým charakterem podporují rozvoj sociálních dovedností žáků. V rámci výuky se navštěvují tematicky laděné vzdělávací a kulturní akce (přednášky, besedy s odborníky, exkurze...), jež napomáhají hlubšímu chápání souvislostí a umožňují lepší orientaci v problematice dnešního světa.

U žáků se SPU je respektováno jejich pracovní tempo, nadaní žáci jsou vedeni k hledání kreativních řešení zadaných úkolů.

VOZ zahrnuje po obsahové stránce

témata komplexně rozvíjející osobnost dítěte, jako jsou sebepoznání a pochopení jeho postavení v různých typech kolektivu, setkání s druhými a respektování jejich odlišností, hodnota rodiny, domova, vlasti, celého světa a kulturního dědictví

dále napomáhá porozumět základním demokratickým principům, lidským právům i povinnostem, základním ekonomickým vztahům i zákonitostem všedního dne

poznatky uplatňuje při volbě povolání, v občanském, rodinném, pracovním i společenském životě

vychází z principů globální výchovy, snaží se hledat příčiny a východiska ze současných globálních problémů lidstva a vychovávat v duchu tolerance vůči všemu odlišnému (národy, rasy, náboženství, handicap aj.)

rozvíjí samostatně uvažujícího jedince, který se dokáže orientovat v životě a poradit si ve složitých životních situacích

každý žák je veden k úctě k životu a odpovědnosti za své zdraví, s čímž souvisí i znalost rizik a nebezpečí, která nás obklopují.

Pro VOZ jsou východiskem mj. všechna průřezová témata (výchova demokratického občana, osobnostní a sociální výchova, výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, multikulturní výchova, environmentální výchova a mediální výchova)

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetencí žáků

Kompetence k učení

preferujeme práci v týmu a praktikujeme zásady kooperativního učení s důrazem na zodpovědnost za vlastní práci

budujeme zdravou sebedůvěru žáků a úctu při jednání s druhými lidmi

podílíme se na vytváření pozitivního klimatu třídy, potažmo školy

Kompetence k učení

vytváříme situace, při nichž by žáci měli možnost plánovat, organizovat, řídit i hodnotit vlastní učení a pracovní činnosti

žákům ukazujeme různé učební strategie a pomáháme jim naleznout pro ně ty neoptimálnější

nabízíme různá řešení jednotlivých problémů, podporujeme kreativní myšlení

žákům umožňujeme ve vhodných případech realizovat vlastní nápady, podněcujeme jejich tvořivost

necháváme žáky vyhledávat, třídít a zpracovávat informace

vedeme žáky k zodpovědnosti za své vzdělávání

Kompetence občanské

respektujeme individuální rozdíly – multikulturní, fyzické i psychické

aplikujeme environmentální a ekologickou výchovu při formování vztahu žáků k přírodě a ke společnosti

identifikujeme nebezpečí sociálně patologických jevů, hodnotíme jejich důsledky a předcházíme jim

vedeme k respektování práv a dodržování povinností

Kompetence komunikativní

nabízíme dostatek prostoru ke kultivovanému vyjádření vlastního názoru a naslouchání druhým, vedeme žáky k přijímání kompromisů

pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem využíváme informační a komunikační prostředky a technologie

Kompetence k řešení problémů

podporujeme týmovou spolupráci při řešení problémů

vedeme žáky k využívání získaných vědomostí a dovedností k řešení problémů

Kompetence pracovní

vedeme žáky k orientaci v základních aktivitách na trhu práce

vedeme žáky k sebevzdělávání

6. ROČNÍK		
Výstupy	Učivo	Průřezová témata a přesahy
Objasní význam a funkce správně fungující rodiny a vše doloží zkušenostmi z vlastního rodinného prostředí.	Rodina: příbuzenské vztahy, funkce rodiny, dítě v rodině, práva a povinnosti členů rodiny	
Zhodnotí vlastní postoj ke vzdělávání a vytvoří plakát znázorňující jeho chápání klimatu školy, kterou navštěvuje.	Moje škola v minulosti a dnes	Výchova demokratického občana - občanská společnost a škola
Objasní rozdíl mezi zdravím prospěšným a konzumním životním stylem.	Režim dne, zdraví, význam pohybových aktivit	
Na příkladech uvede typické charakteristiky obce, regionu i státu, v němž žije a porovná jednotlivé regiony navzájem.	Naše obec, region, vlast Kulturní bohatství	Multikulturní výchova - kulturní diference
Zhodnotí a na příkladech doloží význam vzájemné solidarity mezi lidmi, vyjádří své možnosti, jak může v případě potřeby pomáhat lidem v nouzi a v situacích ohrožení.	Pomoc lidem v nouzi Poskytování první pomoci při jednoduchých zraněních	Osobnostní a sociální výchova - hodnoty, postoje, praktická etika, poznávání lidí
Zdůvodní nepřijatelnost vandalského chování a aktivně k němu přistupuje. Zhodnotí nabídku kulturních institucí a cíleně z nich vybírá akce, které ho zajímají.	Rozmanitost kulturních projevů, kulturní hodnoty, tradice a jejich respektování	
Kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení reklamy na veřejné mínění a chování.	Média; masmédia - jejich přínos a nebezpečí	Mediální výchova - interpretace vztahu mediálních sdělení a reality; fungování a vliv médií ve společnosti, stavba mediálních sdělení
Sestaví svůj vlastní žebříček hodnot a objasní případné příčiny změny v hodnotové	Hodnotový žebříček společnosti	Osobnostní a sociální výchova - hodnoty, postoje, praktická etika

orientaci v průběhu života.		
-----------------------------	--	--

6. – 7. ROČNÍK		
Výstupy	Učivo	Průřezová témata a přesahy
Uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace, řeší případné neshody nebo konflikty s druhými lidmi nenásilným způsobem.	Člověk jako součást společnosti, společenské vztahy Zásady společenského styku Mezilidská komunikace a asertivní chování	

6. – 9. ROČNÍK		
Výstupy	Učivo	Průřezová témata a přesahy
Projevuje odpovědné chování v situacích ohrožení zdraví, osobního bezpečí, při mimořádných událostech; v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc.	Chování při mimořádných událostech Zásady první pomoci	

7. ROČNÍK		
Výstupy	Učivo	Průřezová témata a přesahy
Rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, uvede jejich příklady. Objasní potřebu dodržování zásad ochrany duševního vlastnictví a jejich znalost uplatňuje ve svém jednání. Dodržuje zásady hospodárnosti, popíše a objasní vlastní způsoby zacházení s penězi a se svým i svěřeným majetkem, vyhýbá se rizikům v hospodaření s penězi.	Majetek, vlastnictví, hospodaření Funkce a role peněz v životě člověka	
Rozlišuje mezi morálním a nemorálním jednáním a uplatňuje vhodné způsoby chování v mezilidském soužití. Posoudí a na příkladech doloží přínos spolupráce lidí při řešení konkrétních úkolů	Mravnost a morálka; svědomí Zásady první pomoci	Osobnostní a sociální výchova - mezilidské vztahy

a dosahování cílů v rodině, ve škole, v obci.		
Přiměřeně uplatňuje svá práva a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod. Svá tvrzení dokumentuje vyhledáním patřičných pasáží v Listině základních práv a svobod.	Lidská práva univerzální a specifická x povinnosti člověka Poškození lidských práv Úprava lidských práv v právních dokumentech	Výchova demokratického občana - občan, občanská společnost a stát

7. – 9. ROČNÍK		
Výstupy	Učivo	Průřezová témata a přesahy
Uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky pro život lidstva. Objasní souvislosti globálních a lokálních problémů, uvede příklady možných projevů a způsobů řešení globálních problémů.	Civilizační pokrok x životní prostředí Významné globální problémy – ekologické i společenské	Environmentální výchova - lidské aktivity a problémy životního prostředí; vztah člověka k přírodě

8. ROČNÍK		
Výstupy	Učivo	Průřezová témata a přesahy
Na příkladech vysvětlí, co lze chápat pod označením osobnost a objasní důvody vzájemného respektování. Rozpozná projevy záporných charakterových vlastností u sebe i u druhých lidí, kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání. Popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru.	Člověk a jeho proměny v průběhu života. Odlišnost osobností Stránky osobnosti – vlastnosti, dovednosti, vloh, charakter, vnímání a prožívání Sebepojetí a sebekritika Rizikové formy chování v době dospívání	Osobnostní a sociální rozvoj - – sebepoznávání a sebepojetí
Projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu	Dětství, puberta, dospívání Sexuální dospívání a	

<p>dospívání a pravidlům zdravého životního stylu. Optimálně reaguje na fyziologické změny v období dospívání a kultivovaně se chová k opačnému pohlaví. V souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a životními cíli mladých lidí přijímá odpovědnost za bezpečné sexuální chování.</p>	<p>reprodukční zdraví Nemoci přenosné pohlavním stykem</p>	
<p>Na příkladech objasní, proč a čím se lidé odlišují v prožívání důležitých životních situacích. Vyjmenuje základní znaky a druhy citů. Na příkladech správně rozliší přátelství vhodné a nevhodné, rozpozná možné následky nesprávné osobní volby pro vlastní život</p>	<p>Citový život člověka</p>	<p>Osobnostní a sociální výchova - osobnostní rozvoj - psychohygiena</p>
<p>Na příkladech znázorní různé podoby komunikace, respektuje přijatá pravidla soužití mezi vrstevníky a partnery a pozitivní komunikací a kooperací přispívá k utvoření dobrých mezilidských vztahů.</p>	<p>Komunikace a rétorika</p>	<p>Osobnostní a sociální výchova - sociální rozvoj - komunikace</p>
<p>Rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a států.</p>	<p>Rozdělení státní moci, státní občanství, Ústava ČR</p>	
<p>Objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů. Vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů.</p>	<p>Demokracie, demokratické režimy, svobodná volba a rozhodování v každodenním životě, volby</p>	<p>Výchova demokratického občana - principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování; formy participace občanů v politickém životě</p>
<p>Objasní význam právní</p>	<p>Právo v životě člověka,</p>	

<p>úpravy důležitých vztahů – vlastnictví, pracovní poměr, manželství.</p> <p>Provádí jednoduché právní úkony a chápe jejich důsledky, uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy – osobní přeprava, koupě, pronájem věcí, pojištění.</p>	<p>dokumenty právní povahy, jednoduché, právní úkony</p>	
<p>Dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují, a uvědomuje si rizika jejich porušování.</p> <p>Rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činnosti a spolupráce při postihování trestných činů.</p> <p>Rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek od trestného činu, uvede příklady.</p>	<p>Druhy a postihy protiprávního jednání, trestní zákoník</p> <p>Soudy, trestně-právní orgány.</p>	
<p>Popíše právní aspekty vzniku manželství, na příkladech objasní příčiny a důsledky možného konfliktního manželského soužití</p>	<p>Manželství a rodinný život</p> <p>Dítě v rodině; náhradní rodičovská péče</p>	<p>Osobnostní a sociální výchova - poznávání lidí</p>

8. – 9. ROČNÍK		
Výstupy	Učivo	Průřezová témata a přesahy
<p>Správně rozlišuje a na příkladech z praxe popíše autentické a náhražkové formy životních činností.</p> <p>Dovede posoudit různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za své zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví.</p> <p>Dává do souvislostí</p>	<p>Sociálně-patologické jevy a jejich rizika, řešení</p> <p>kritických situací</p> <p>Psychohygiena</p>	<p>Osobnostní a sociální výchova - osobnostní rozvoj - psychohygiena</p>

<p>zdravotní a psychosociální rizika, spojená se zneužíváním návykových látek, a životní perspektivu mladého člověka; uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně-patologickými jevy ve škole i mimo ni; v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým.</p>		
--	--	--

9. ROČNÍK		
Výstupy	Učivo	Průřezová témata a přesahy
<p>Na příkladech vyloží, které okolnosti a podmínky jsou rozhodující pro volbu vhodné profese, zdůvodní, jaký význam má zodpovědná volba povolání pro vlastní život.</p> <p>Popíše, jak by si měl počínat člověk ucházející se o zaměstnání.</p> <p>Pomocí zákoníku práce doloží základní práva a povinnosti zaměstnance.</p>	<p>Zásady zodpovědné volby povolání Pracovní příležitosti v obci, regionu x nezaměstnanost. Pracovněprávní vztahy</p>	
<p>Rozlišuje nejčastější typy a formy států a na příkladech porovná jejich znaky.</p>	<p>Království, republika a další formy státu</p>	
<p>Rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů.</p> <p>Charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, příčiny jejich nastolení a důsledky jejich existence pro svět</p>	<p>Demokracie a totalitní systémy; boj za lidská práva</p>	<p>Výchova demokratického občana - principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování</p>
<p>Dává do souvislosti složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky.</p>	<p>Výživa a zdraví</p>	

Na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu.	Tržní hospodářství, fungování trhu – nabídka a poptávka	
Vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby občanům nabízejí. Rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směřuje své výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků, které ze státního rozpočtu získávají občané.	Bankovní systém Státní rozpočet a daňová politika státu	
Uvede některé významné mezinárodní organizace a společenství, k nimž má ČR vztah, posoudí jejich význam. Popíše vliv začlenění ČR do mezinárodních struktur na každodenní život občanů.	Mezinárodní organizace OSN, NATO, EU	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - objevujeme Evropu a svět; jsme Evropané
Uvede příklady některých projevů globalizace, porovná jejich klady a zápory. Na příkladech vyloží antisemitismus, rasismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv, zaujímá aktivní postoj proti všem projevům nesnášenlivosti.	Společenské globální problémy světa – mezinárodní terorismus; rasismus, antisemitismus	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - objevujeme Evropu a svět Multikulturní výchova - princip sociálního smíru a solidarity
Vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt.	Manipulativní informace – nebezpečí nátlakových skupin a náboženských sekt	Mediální výchova - vnímání autora mediálních sdělení
Vyjádří svoji představu o vlastní budoucnosti, stručně charakterizuje své nejbližší cíle a plány. Zdůvodní, jaký význam má pro dospívajícího i dospělého člověka stanovení rozmanitých životních perspektiv.	Životní perspektivy, cíle, plánování	

5.6 Člověk a příroda

5.6.1 Fyzika

Fyzika se vyučuje na druhém stupni v každém ročníku 2 hod. týdně. Vyučování probíhá většinou ve speciální učebně fyziky a kmenových třídách. Předmět navazuje na výuku matematiky, prvouky, vlastivědy a přírodovědy na prvním stupni.

Ve výuce se využívají nejčastěji tyto metody a formy výuky – výklad, experiment, laboratorní práce, práce s textem.

U žáků s SPU je respektováno doporučení pedagogicko – psychologické poradny, u nadaných žáků je kladen důraz na větší samostatnost.

Výuka je řízena tak, aby žáci

aby si žáci osvojili důležité poznatky z vybraných okruhů učiva

aby si osvojili prvky základních metod práce, kterých fyz. používá při poznávání fyz. objevů a procesů

aby získávali dovednost využívat osvojených poznatků a dovedností při řešení fyz. problémů a úloh, při objasňování podstaty fyz. jevů v přírodě, při samostatném provádění jednoduchých pokusů

aby žáci měli co nejvíce příležitostí k rozvíjení svého logického uvažování a myšlení a ověřovali své poznatky z různých hledisek – správnosti, přesnosti a spolehlivosti

aby si osvojovali základní pravidla bezpečné práce při provádění fyz. pozorování, měření a experimentů.

Ve výuce se realizují tato průřezová témata - Enviromentální výchova/ základní podmínky života/ a Mediální výchova/ tvorba med. sdělení/, Osobnostní a sociální výchova.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetencí žáků

Kompetence k učení

vedeme žáky k práci s odbornými termíny, symboly, uvádění informací do širších souvislostí

učíme žáky samostatně pozorovat a experimentovat, vyvozovat závěry pro budoucí využití

Kompetence k řešení problémů

klademe důraz na samostatné řešení problémů, volbu vhodných způsobů řešení, aplikování logických a empirických postupů

vedeme žáky k ověřování správnosti řešení problémů

učíme žáky svá rozhodnutí obhájit

Kompetence komunikativní

klademe důraz na formulování myšlenek a názorů v logickém sledu

vedeme žáky k výstižnému vyjadřování

Kompetence sociální a personální

podporujeme podíl žáka na utváření atmosféry v týmu

rozdělujeme potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu

Kompetence občanské

prohlubujeme chápání základních ekologických souvislostí a environmentálních problémů

vedeme žáky k rozhodování v zájmu podpory a ochrany zdraví a rozvoje společnosti

Kompetence pracovní

učíme žáky bezpečně používat nástroje a vybavení, dodržovat určená pravidla

dbáme, aby žák chránil zdraví své i druhých, ochraňoval životní prostředí

6. ROČNÍK		
Výstupy	Učivo	Průřezová témata a přesahy
-změří vhodně zvolenými měřidly některé důležité fyz. veličiny charakterizující látku a tělesa -uvede konkrétní příklady jevů dokazujících, že se částice neustále pohybují a vzájemně na sebe působí -předpoví, jak se změní délka či objem tělesa při změně teploty -využívá s porozuměním vztah mezi hustotou, hmotností a objemem při řešení praktických problémů -využívá prakticky poznatky o mag. poli a jeho působení na magnet a cívku s proudem -sestaví jednoduchý el. obvod -rozliší el. vodič a izolant -dodržuje zásady bezpečnosti při práci s el. obvody	Měřené veličiny: -délka -objem -hmotnost -teplota -čas Skupenství látek a jejich souvislost s částicovou stavbou látek, difúze Elektrická a mag. síla; elektr. náboj; tepelné účinky el. proudu Bezpečné chování při práci s el. přístroji a zařízeními Jednoduchý el. obvod -zdroj napětí -spotřebič -spínač -pojistka	M – jednotky - vzorce Ch - částicová stavba látek Osobnostní sociální výchova - rozvoj schopností poznávání, řešení problémů a rozhodovací dovednosti

8. ROČNÍK		
Výstupy	Učivo	Průřezová témata a přesahy
<p>-žák určí v jednoduchých případech práci vykonanou silou a z ní změnu energie</p> <p>-využívá s porozuměním vztah mezi P, W a t</p> <p>-využívá poznatky o vzájemných přeměnách různých forem energie a jejich přenosu při řešení konkrétních problémů a úloh</p> <p>-určí v jednoduchých případech teplo přijaté či odevzdané tělesem</p> <p>-zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí</p> <p>-využívá Ohmův zákon pro část obvodu při řešení praktických problémů</p> <p>- rozpozná ve svém okolí zdroje zvuku a kvalitativně analyzuje příhodnost daného prostředí pro šíření zvuku</p> <p>- posoudí možnosti zmenšování vlivu nadměrného hluku na životní prostředí</p>	<p>Formy energie: Pohybová, polohová ,vnitřní , elektrická a výkon</p> <p>Přeměny skupenství: -tání, tuhnutí, skupenské teplo tání; vypařování a kapalnění; hlavní faktory ovlivňující vypařování a teplotu varu kapaliny</p> <p>Obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie</p> <p>Elektrické obvody, elektrický odpor</p> <p>Bezpečné chování při práci s el. přístroji a zařízeními</p> <p>Vlastnosti zvuku: Látkové prostředí jako podmínka vzniku a šíření zvuku, rychlost šíření zvuku v různých prostředích; odraz zvuku na překážce, ozvěna; pohlcování zvuku; výška zvukového tónu</p>	<p>Ch- obnovitelné a neobnovitelné zdroje</p> <p>PV – BOZ</p> <p>Environmentální výchova- lidské aktivity a problémy ŽP</p> <p>Mediální výchova - tvorba mediálních sdělení</p>

9. ROČNÍK		
Výstupy	Učivo	Průřezová témata a přesahy
<p>-žák využívá poznatky o vzájemných přeměnách různých forem energie a jejich přenosu při řešení konkrétních problémů a úloh</p> <p>-rozliší stejnosměrný proud od střídavého a změří el. proud a napětí</p> <p>-využívá poznatky o působení mag. pole na magnet a cívku s proudem a o vlivu změny mag. pole</p>	<p>Výroba a přenos elektrické energie</p> <p>Jaderná energie: Štěpná reakce, jaderný reaktor, jaderná elektrárna, ochrana lidí před radioaktivním zářením</p> <p>Elektrické a magnetické pole, stejnosměrný elektromotor, transformátor; bezpečné chování při práci s elektrickými přístroji a zařízeními</p>	<p>Environmentální výchova - základní podmínky života</p>

v okolí cívky na vznik indukovaného napětí v ní -rozliší vodič, izolant a polovodič -zapojí správně polovodičovou diodu -objasní (kvalitativně) pomocí poznatků o gravitačních silách pohyb planet kolem Slunce a měsíců planet kolem planet -odliší hvězdu od planety na základě jejich vlastností	Sluneční soustava – její hlavní složky, měsíční fáze Hvězdy – jejich složení	Z – sluneční soustava
--	---	-----------------------

5.6.2 *Chemie*

Předmět Chemie je vyučován v 8. a 9. ročníku v časové dotaci 2 hodiny týdně střídavě v odborné učebně, videoučebně a v kmenové učebně. Navazuje na učivo předmětů Prvouka a Přírodověda.

Nejčastějšími metodami a formami výuky je výklad, řízená diskuse, experiment, práce s textem, laboratorní práce, práce ve skupině.

U žáků se SPU je respektováno jejich pracovní tempo, požadavky jsou přizpůsobeny jejich schopnostem a možnostem. Nadaní žáci plní práce a úkoly ve větším rozsahu, je jim nabízena účast ve vzdělávacích soutěžích, je kladen důraz na větší samostatnost.

Výuka je řízena tak, aby žáci

- získávali základní poznatky z různých oborů chemie
- dovedli pozorovat vlastnosti látek a chemických reakcí
- provedli jednoduchý chemický pokus a vysvětlili chemické jevy
- zdůvodnili vyvozené závěry a uváděli je do souvislostí s praktickým využitím
- znali a dodržovali zásady bezpečné práce s chemikáliemi
- poskytli první pomoc při úrazech způsobených těmito látkami
- byli seznámeni s využitím chemie nejrůznějších oblastech lidské činnosti (v průmyslu, zemědělství, energetice, zdravotnictví, potravinářství, výživě apod.)
- poznávali nezbytnost ochrany životního prostředí a vlastního zdraví

Ve výuce chemie se kromě vlastního vzdělávacího obsahu realizují tato průřezová témata – Environmentální výchova, Mediální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Osobnostní a sociální výchova.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetencí žáků

Kompetence k učení

klademe důraz na práci s textem, vyhledávání informací pomocí široké škály informačních a komunikačních prostředků

vedeme ke zpracovávání informací z hlediska důležitosti a objektivity

umožňujeme ve vhodných případech realizovat vlastní nápady, podněcujeme jejich tvořivost

vedeme k používání chemických termínů, symbolů, značek

Kompetence k řešení problému

rozvíjíme u žáků schopnost objevovat a formulovat problém

výuku vedeme tak, aby žáci hledali různá řešení problému a svoje řešení si dokázali obhájit a posoudit z hlediska nejrůznějších společenských aspektů pro současnost i do budoucnosti

vedeme žáky k pochopení vzájemných souvislostí a zákonitostí přírodních jevů

Kompetence komunikativní

vedeme žáky k formulování vlastních názorů a umožňujeme jim si některé praktické dovednosti ověřit v modelových situacích

učíme žáky obhajovat a argumentovat vhodnou formou svůj vlastní názor a zároveň poslouchat názor jiných

vedeme žáky k přesnému a logickému vyjadřování, ke stručnému a přehlednému sdělování postupů a výsledků svých pozorování

Kompetence sociální a personální

začleňujeme metody kooperativního učení a jejich prostřednictvím vedeme děti ke spolupráci

podněcujeme žáky ke smysluplné diskusi

vytváříme situace, při kterých se žáci učí respektovat názory jiných

vyžadujeme dodržování pravidel slušného chování

Kompetence občanské

vedeme žáky k uvědomělé ochraně životního prostředí

nabízíme žákům příležitosti k pochopení práv a povinností souvisejících se zdravím, modelové situace k prokázání dovednosti ochránit zdraví své i jiných v krizových situacích (přivolat a poskytnout první pomoc)

seznamujeme s možnostmi rozvoje i zneužití chemie

Kompetence pracovní

vedeme žáky k dodržování bezpečnostních předpisů a ochraně zdraví při práci

učíme žáky pracovat podle návodu, předem stanoveného postupu a umožňujeme jim hledat i vlastní cestu řešení

dbáme o účinné používání materiálů, náradí a vybavení

8. ROČNÍK		
Výstupy	Učivo	Průřezová témata a přesahy
<ul style="list-style-type: none"> - uvede příklady chemického děje a čím se zabývá chemie - rozliší fyzikální tělesa a látky - rozpozná u běžně známých dějů, zda dochází k přeměnám látek - uvede příklady chemické výroby ve svém okolí a zhodnotí význam i případná rizika pro společnost a pro obyvatele v okolí chemických závodů 	<ul style="list-style-type: none"> - vymezení chemie, látky a tělesa, chemické děje, chemická výroba 	<p>Osobnostní a sociální výchova – rozvoj schopností poznávání</p> <p>F – fyzikální veličiny</p>
<ul style="list-style-type: none"> - uvede fyzikální a chemické vlastnosti látek - rozliší známé látky podle jejich různých vlastností - navrhne a provede jednoduché chemické pokusy a zaznamená jejich výsledek - popíše společné a rozdílné oblasti vybraných látek - rozpozná skupenství látek a jejich změny - vyhledá v tabulkách (u vybraných látek) hodnoty hustoty, teploty tání, teploty varu a orientuje se v jejich hodnotách 	<ul style="list-style-type: none"> - vlastnosti látek - skupenství, rozpustnost ve vodě, kujnost, tepelná a elektrická vodivost, hustota - změny skupenství - tání, tuhnutí, vypařování, zkapalnění, sublimace 	<p>F – skupenství látek</p>
<ul style="list-style-type: none"> - uvede zásady bezpečné práce v chemické pracovně, poskytne a přivolá první pomoc při úrazu - uvede příklady nebezpečných chemických látek a zásady bezpečné práce s nimi - vysvětlí význam R-vět a S-vět a uvede jejich příklady u výrobků, které se běžně prodávají 	<ul style="list-style-type: none"> - zásady bezpečné práce v laboratoři (pracovně), první pomoc při úrazu 	<p>VOZ – ochrana zdraví</p>
<ul style="list-style-type: none"> - rozliší různorodé a 	<ul style="list-style-type: none"> - různorodé a stejnorodé 	

<p>stejnorodé směsi</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozliší suspenzi, emulzi, pěnu, dým, mlhu a uvede jejich příklady z běžného života - uvede příklad pevné, kapalné a plynné stejnorodé směsi - použije správně (v souvislostech) pojmy: složka roztoku, rozpuštěná látka, rozpouštědlo, rozpustnost, koncentrovanější, zředěnější, nasycený a nenasycený roztok - aplikuje poznatky o vlivu teploty, míchání a plošného obsahu povrchu rozpuštěné látky na rychlost jejího rozpouštění při vysvětlování známých situací z běžného života - vypočítá složení roztoků (hmotnostní zlomek rozpuštěné látky) a připraví roztok o požadovaném složení 	<p>směsi (roztoky) složky směsi</p> <ul style="list-style-type: none"> - složení roztoků - hmotnostní zlomek 	<p>M – dosazování do vzorců, trojčlenka</p>
<ul style="list-style-type: none"> - sestaví jednoduchou filtrační aparaturu a provede filtraci - popíše jednoduchou destilační aparaturu a vysvětlí princip destilace - navrhne postup oddělování složek směsí v běžném životě - vysvětlí princip usazování a krystalizace 	<ul style="list-style-type: none"> - usazování, filtrace, destilace, krystalizace, sublimace 	
<ul style="list-style-type: none"> - hodnotí význam vody pro život na Zemi - uvede základní vlastnosti vody a její využití v praxi - rozliší vodu destilovanou, pitnou, užitkovou, odpadní a uvede příklady jejich výskytu a použití - uvede princip výroby pitné 	<ul style="list-style-type: none"> - voda - destilovaná, pitná, odpadní - výroba pitné vody - čistota vody - vzduch - složení, vlastnosti - čistota ovzduší - ozonová vrstva 	<p>Environmentální výchova – základní podmínky života, vztah člověka a prostředí</p> <p>PŘ,Z – hydrosféra, atmosféra, ekologické problémy</p>

<p>vody ve vodárnách</p> <ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí oběh vody v přírodě a zhodnotí jeho význam pro život na Zemi - charakterizuje kyslík jako nezbytnou složku pro hoření látek - rozpozná označení hořlavých látek - uvede, jak postupovat při vzniku požáru, zná telefonní číslo pro přivolání hasičů, poskytne první pomoc při popálení - vysvětlí princip hašení, uvede telefonní číslo hasičů - popíše, co je teplotní inverze a smog - zjistí a uvede příklady znečišťování vody a vzduchu v přírodě i v domácnosti 		
<ul style="list-style-type: none"> - používá pojmy atom, molekula ve správných souvislostech - popíše složení atomu a vznik kationtu a aniontu z neutrálních atomů 	<ul style="list-style-type: none"> - molekuly, atomy - atomové jádro, protony, neutrony -elektrony, elektronový obal atomu, valenční elektrony, ionty 	F – částicové složení látek
<ul style="list-style-type: none"> - používá značky a názvy chemických prvků: Ag, Al, Au, Br, C, Ca, Cl, Cu, F, Fe, H, He, I, Li, K, Mg, Mn, N, Na, O, P, Pb, Pt, S, Si, Sn, Zn - vysvětlí, co udává protonové číslo - vyhledá v tabulkách názvy prvků ke známým (daným) protonovým číslům a zapíše správně ke značce prvku protonové číslo používá pojmy chemická látka, chemický prvek, chemická sloučenina a chemická vazba ve správných souvislostech - rozliší chemickou značku prvku a chemický vzorec sloučeniny 	<ul style="list-style-type: none"> - prvky - vybrané názvy a značky chemických prvků - protonové číslo 	PV – práce s kovy

<ul style="list-style-type: none"> - rozliší kovy a nekovy a uvede příklady vlastností a praktického využití vybraných kovů, slitin a nekovů - zhodnotí vliv činnosti člověka na změny obsahu kyslíku a ozonu v plynném obalu Země - rozliší periody a skupiny v periodické soustavě chemických prvků 	<ul style="list-style-type: none"> - kovy - Fe, Al, Zn, Cu, Ag, Au - slitiny - mosaz, bronz, dural - nekovy - H, O, N, Cl, S, C 	<p>Environmentální výchova: Lidské aktivity a problémy ŽP, vztah člověka a prostředí</p>
<ul style="list-style-type: none"> - rozliší výchozí látky a produkty chemické reakce a určí je správně v konkrétních příkladech - provede jednoduché chemické reakce ve školní laboratoři 	<ul style="list-style-type: none"> - výchozí látky a produkty - chemický děj 	
<ul style="list-style-type: none"> - uvede zákon zachování hmotnosti pro chemické reakce a využije ho při řešení úloh - přečte zápis chemické rovnice s užitím názvů chemických látek - vypočítá úlohy s užitím veličin n, M, m, V 	<ul style="list-style-type: none"> - zákon zachování hmotnosti - látkové množství - molární hmotnost - jednoduché chemické rovnice 	<p>M – společný násobek, rovnost</p>
<ul style="list-style-type: none"> - určí oxidační číslo atomů prvků v oxidech - zapíše z názvů vzorce oxidů a naopak ze vzorců jejich názvy - popíše vlastnosti a použití vybraných oxidů a posoudí vliv těchto látek na životní prostředí 	<ul style="list-style-type: none"> - oxid siřičitý, uhličitý, uhelnatý, vápenatý, dusnatý, dusičitý, křemičitý - názvosloví oxidů, oxidační číslo - skleníkový efekt 	<p>Environmentální výchova – lidské aktivity a problémy ŽP Z - ekologie</p>
<ul style="list-style-type: none"> - určí oxidační číslo atomů prvků v halogenidech - zapíše z názvů vzorce halogenidů a naopak ze vzorců jejich názvy - popíše vlastnosti, použití a význam chloridu sodného 	<ul style="list-style-type: none"> - fluoridy, chloridy, bromidy, jodidy - názvosloví halogenidů 	
<ul style="list-style-type: none"> - popíše vlastnosti a použití vybraných kyselin, bezpečné ředění jejich 	<ul style="list-style-type: none"> - kyseliny - chlorovodíková, sírová, dusičná - názvosloví kyselin 	<p>Environmentální výchova – lidské aktivity a problémy ŽP</p>

<p>koncentrovaných roztoků a první pomoc při zasažení lidského těla těmito látkami</p> <ul style="list-style-type: none"> - zapíše z názvů kyselin vzorce a ze vzorců jejich názvy - rozliší kyselé a zásadité roztoky pomocí indikátorů pH a změří pH roztoku univerzálním indikátorovým papírkem - vysvětlí vznik kyselých dešťů, zhodnotí jejich vliv na životní prostředí a uvede příklady opatření, kterými jim lze předcházet 	<ul style="list-style-type: none"> - pH, indikátory pH - kyselá dešť 	Z – globální problémy
<ul style="list-style-type: none"> - popíše vlastnosti a použití vybraných hydroxidů, jejich bezpečné rozpouštění a první pomoc při zasažení lidského těla těmito látkami - zapíše z názvů hydroxidů vzorce a ze vzorců jejich názvy 	<ul style="list-style-type: none"> - hydroxidy - sodný, draselný, vápenatý - názvosloví hydroxidů 	
<ul style="list-style-type: none"> - uvede význam průmyslových hnojiv a posoudí jejich vliv na životní prostředí - popíše složení, vlastnosti a použití nejznámějších stavebních pojiv 	<ul style="list-style-type: none"> - průmyslová hnojiva (N, P, K) - vápenná malta, sádra, beton - keramika 	Environmentální výchova – lidské aktivity a problémy ŽP
<ul style="list-style-type: none"> - provede neutralizaci velmi zředěných roztoků známých kyselin a hydroxidů, uvede názvy a vzorce výchozích látek a produktů a zapíše je chemickými rovnicemi - zdůvodní první pomoc při zasažení kyselinami nebo hydroxidy 	<ul style="list-style-type: none"> - neutralizace bezkyslíkatých kyselin 	

9. ROČNÍK		
Výstupy	Učivo	Průřezová témata a přesahy
<ul style="list-style-type: none"> -rozliší, které látky patří mezi soli - připraví jednoduchým postupem sůl - zapíše z názvů vybraných 	<ul style="list-style-type: none"> - vznik solí - názvy a vzorce síranů, dusičnanů, uhličitanů 	Environmentální výchova – lidské aktivity a problémy ŽP

solí vzorce a ze vzorců jejich názvy - uvede příklady uplatnění solí v praxi		
- vysvětlí pojmy oxidace a redukce - určí, které ze známých reakcí patří mezi redoxní reakce - popíše princip výroby železa a oceli - vysvětlí pojem koroze, uvede způsoby ochrany ocelových výrobků před korozi - podstata galvanických článků uvede příklad praktického využití	- oxidace a redukce ,výroba železa a oceli , galvanický článek - koroze	F – elektrolýza, galvanický článek
- uvede příklady fosilních a průmyslově vyráběných paliv, popíše jejich vlastnosti a zhodnotí jejich využívání - posoudí vliv spalování různých paliv (včetně motorových paliv) na životní prostředí - rozliší obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie - používá bezpečně spotřebiče na topné plyny v domácnosti	- exotermické a endotermické reakce - obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie - fosilní paliva (uhlí, ropa, zemní plyn) průmyslově vyráběná paliva	Environmentální výchova – základní podmínky života F - energie
- rozliší anorganické a organické sloučeniny - rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich vzorce, vlastnosti a použití	- alkany, alkeny, alkyny, areny (methan, ethan, propan, butan, ethylen, benzen, naftalen) - průmyslové zpracování ropy	
- rozliší pojmy "uhlovodíky" a "deriváty uhlovodíků" - rozliší a zapíše vzorce methanolu, ethanolu, kyseliny mravenčí, octové, uvede vlastnosti a příklady využití těchto látek	- halogenové deriváty - alkoholy - karboxylové kyseliny -	
-orientuje se ve výhozích látkách a produktech fotosyntézy - uvede podmínky pro	- sacharidy, tuky, bílkoviny, vitaminy - fotosyntéza	Environmentální výchova – základní podmínky života PŘ - fotosyntéza

<p>průběh fotosyntézy a její význam pro život na Zemi</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozliší bílkoviny, tuky, sacharidy a vitamíny, uvede příklady zdrojů těchto látek pro člověka a posoudí různé potraviny z hlediska obecně uznávaných zásad zdravé výživy 		
<ul style="list-style-type: none"> - rozliší plasty od dalších látek, uvede příklady jejich názvů, vlastností a použití - posoudí vliv používání plastů na životní prostředí - rozliší přírodní a syntetická vlákna a uvede výhody a nevýhody jejich používání 	<ul style="list-style-type: none"> - polyethylen, polystyren, polyvinylchlorid 	<p>Environmentální výchova – lidské aktivity a problémy ŽP</p> <p>PV – práce s materiálem</p>
<ul style="list-style-type: none"> - uvede příklady prvotních a druhotných surovin pro chemické výroby - zhodnotí ekonomický a ekologický význam recyklace odpadů - uvede příklady chování při nadměrném znečištění ovzduší - zachází bezpečně s běžnými mycími a čisticími prostředky používanými v domácnosti - uvede příklady volně i nezákonně prodávaných drog a popíše příklady následků, kterým se vystavuje jejich konzument 	<ul style="list-style-type: none"> - chemické výroby - pesticidy - léčiva - drogy - detergenty - potraviny - chemie a životní prostředí 	<p>Environmentální výchova – lidské aktivity a problémy ŽP, vztah člověka k prostředí</p> <p>Osobnostní a sociální výchova – hodnoty, postoje, praktická etika</p> <p>Z – ekologie, globální problémy</p> <p>VOZ – zneužívání návykových látek</p> <p>Mediální výchova – fungování a vliv médií ve společnosti</p>
<ul style="list-style-type: none"> - uvede a zdůvodní nejúčelnější jednání v případě havárie s únikem nebezpečných látek 	<ul style="list-style-type: none"> - zásady chování při úniku nebezpečných látek - improvizovaná ochrana při úniku nebezpečných látek 	<p>Osobnostní a sociální výchova – hodnoty, postoje, praktická etika</p>

5.6.3 Přírodopis

Předmět Přírodopis navazuje na výuku prvouky a přírodovědy na prvním stupni. Je vyučován v 6. až 9. ročníku v časové dotaci 2 hodiny týdně. Přírodopis se vyučuje ve kmenových třídách, odborné učebně, environmentální učebně, videoučebně a učebně výpočetní techniky. Podle možností se organizují terénní práce a exkurze.

Nejčastěji používanými metodami a formami výuky jsou pozorování, pokus, skupinová práce, simulační hry a práce s informacemi.

U žáků se SPU je respektováno jejich pracovní tempo, požadavky jsou přizpůsobeny jejich schopnostem a možnostem. Nadaní žáci plní práce a úkoly ve větším rozsahu, je jim nabízena účast ve vzdělávacích soutěžích, je kladen důraz na větší samostatnost.

Výuka je řízena tak, aby žáci

získali přehled o vzniku a vývoji Země a života

získali základní poznatky o stavbě těl a životě vybraných organismů včetně člověka, o nerostech, horninách, vesmíru a Zemi

uvědomili si odpovědnost člověka za zachování života na Zemi i svého zdraví

osvojili si poznatky, dovednosti a metody pozorování živé i neživé přírody

dovedli pozorovat lupou i mikroskopem, pracovali aktivně s přírodninami

hodnotili kriticky jednání své i jiných lidí ve vztahu k životnímu prostředí

Kromě vlastního vzdělávacího obsahu se v přírodopise realizují tato průřezová témata Environmentální výchova, Multikulturní výchova, Mediální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech a Osobnostní a sociální výchova..

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetencí žáků

Kompetence k učení

vyhledávání, třídění a propojování informací

ke správnému používání odborné terminologie

k samostatnému pozorování a porovnávání získaných informací

k hledání souvislostí

Kompetence k řešení problémů

zadávat úkoly způsobem, který umožňuje více postupů

zařazujeme úlohy, při kterých žáci sami navrhnou řešení, docházejí k závěrům a vyhodnocují získaná fakta

Kompetence komunikativní

práce ve skupinách je založena na komunikaci mezi žáky, respektování názoru druhých, na diskusi

vedeme žáky k formulování svých myšlenek v písemné i mluvené formě

umožňujeme žákům prezentaci své práce, mají možnost ji sami zhodnotit a reagovat na hodnocení ostatních, argumentovat, přijmout kritiku

Kompetence sociální a personální

využíváme skupinovou práci, která vede ke spolupráci

navozujeme situace, které vedou k posílení sebedůvěry žáků

Kompetence občanské

vyžadujeme dodržování pravidel slušného chování

vedeme žáky k pochopení práv a povinností v souvislosti s ochranou životního prostředí, ochranou zdraví vlastního i svých blízkých

Kompetence pracovní

vedeme žáky k dodržování bezpečnostních a hygienických pravidel při práci s mikroskopickými preparáty a s živými přírodninami

úkoly zadáváme tak, aby žáci mohli práci sami organizovat, navrhnout postup a časový rozvrh

6. ROČNÍK		
Výstupy	Učivo	Průřezová témata a přesahy
objasní vliv jednotlivých sfér Země na vznik a trvání života	vznik a stavba Země jednotlivé sféry Země podnebí	Environmentální výchova – základní podmínky života Z - Země
vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam	potravní řetězec ekosystém	Environmentální výchova - ekosystémy
popíše základní rozdíly mezi buňkou rostlin, živočichů a bakterií a objasní funkci základních organel	uspořádání živého světa struktura rostlinné a živočišné buňky, společné a odlišné znaky	
vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti	organismy jednobuněčné a mnohobuněčné rozmnožování	
uvede na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka	viry a bakterie - výskyt, význam a praktické využití	VOZ – péče o zdraví, zdravá výživa.
rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby s plodnicemi a porovnává je podle charakteristických znaků	houby jednobuněčné a mnohobuněčné - výskyt, význam a praktické využití rozdělení hub práce s atlasem hub	Č a JS - rozmanitost přírody, rostliny, houby, živočichové
vysvětlí různé způsoby výživy hub a jejich význam v ekosystémech a místo v potravních řetězcích	členění hub z hlediska jejich výživy první pomoc při otravě houbami	

objasní funkci dvou organismů ve stélce lišejníků	lišejníky – stavba, symbióza, výskyt, význam	
rozlišuje systematické rostlin	základní skupiny řasy – výskyt a význam poznávání a zařazování zástupců běžných druhů	
rozlišuje a porovnává jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin	vývoj, vývin a systém živočichů – prvoci a bezobratlí poznávání a zařazování zástupců běžných druhů jednotlivých tříd	
odvodí na základě pozorování projevy živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí	projevy chování živočichů	
aplikuje praktické metody poznávání přírody	pozorování přírody, práce s určovacími klíči a atlasy	
dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při pozorování živé i neživé přírody	práce s lupou a mikroskopem	F - optika

7. ROČNÍK		
Výstupy	Učivo	Průřezová témata a přesahy
rozlišuje a porovnává jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin	vývoj, vývin a systém živočichů – strunatci (paryby až savci) poznávání a zařazování zástupců běžných druhů jednotlivých tříd	
porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů	stavba těla, funkce jednotlivých částí těla živočichů	
odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí	adaptace živočichů vliv prostředí na utváření organismů	Environmentální výchova - ekosystémy
vysvětlí princip základních	základní principy fotosyntézy,	Ch - fotosyntéza

rostlinných fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin	dýchání a růst rostlin	
odvodí na základě pozorování přírody závislost a přizpůsobení některých rostlin podmínkám prostředí	adaptace rostlin vliv prostředí na utváření organismů	Environmentální výchova - ekosystémy
rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů	mechorosty a kaprad'orosty – výskyt a význam poznávání a zařazování zástupců běžných druhů jednotlivých tříd	
odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům	uspořádání stavby rostlinného těla	
porovná vnější a vnitřní stavbu jednotlivých orgánů a uvede praktické příklady jejich funkcí a vztahů v rostlině jako celku	stavba a význam jednotlivých částí těla vyšších rostlin	
vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti	základní principy rozmnožování rostlin	
rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů	system rostlin – nahosemenné a krytosemenné (jedno a dvouděložné) poznávání a zařazování zástupců běžných druhů jednotlivých tříd	
třídí organismy a zařadí vybrané organismy do říší a nižších taxonomických jednotek	práce s atlasy přehled základního dělení rostlin a živočichů význam a zásady třídění organismů	Č a JS - rozmanitost přírody, rostliny, houby, živočichové
uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí a příklady narušení rovnováhy ekosystému	ochrana přírody a životního prostředí, NP, CHKO	Environmentální výchova – lidské aktivity a problémy ŽP VOZ – ochrana přírodního a kulturního bohatství Z - prostorové rozmístění hlavních ekosystémů
aplikuje praktické metody poznávání přírody	pozorování přírody, práce s určovacími klíči a atlasy	
dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při pozorování živé i neživé přírody	práce s lupou a mikroskopem	Environmentální výchova – vztah člověka k prostředí

8. ROČNÍK

Výstupy	Učivo	Průřezová témata a přesahy
<ul style="list-style-type: none"> • Porovnává základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů. • Rozlišuje a porovnává jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin. • Odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení k danému prostředí. • Zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka, uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy. • Vysvětlí podstatu pohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti. • Uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí. 	<ul style="list-style-type: none"> - savci-nejvyvinutější obratlovci - vývoj savců - savci se přizpůsobují prostředí - vnitřní stavba těla savců - přehled hlavních skupin savců - vejcorodí - živorodí-vačnatci - hmyzožravci - letouni - chudozubí - hlodavci - zajíci - šelmy - ploutvonožci - kytovci - chobotnatci - lichokopytníci - sudokopytníci - primáti - savci biomů světa - etologie - adaptace živočichů - vliv prostředí na utváření organismů - vztahy mezi nimi - vysvětlí podstatu jednoduchých řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam. 	<p>Environmentální výchova-ekosystémy</p>
Orientuje se v základních vývojových stupních fylogeneze člověka	Seznámení se základními vývojovými stupni	
Objasní vznik a vývoj nového jedince od početí až do stáří	Rozmnožování člověka, vývoj prenatální a postnatální	VOZ – sexuální výchova
Určí polohu a objasní stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav lidského těla, vysvětlí jejich vztahy	Anatomie a fyziologie, orgány a orgánové soustavy	
Uvede na příkladech z běžného života výzkum virů a bakterií v přírodě i pro člověka	Virová infekce, šíření virů a bakterií	Mediální výchova-tvorba mediálních sdělení VOZ – péče o zdraví a osobní hygiena
Rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a	Základy běžných nemocí a jejich příznaky	

uplatňuje zásady jejich prevence a léčby		
Uvede příklady dědičnosti v praktickém životě a příklady vlivů prostředí na utváření organismů	Dědičnost a základ genetiky	Multikulturní výchova-etnický původ
Aplikuje předlékařskou první pomoc při poranění a jiném poškození těla	Zásady poskytování první pomoci, vybavení lékárníčky	Osobnostní a sociální výchova-sebepoznání a sebepojetí

9. ROČNÍK		
Výstupy	Učivo	Průřezová témata a přesahy
Rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny, dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody	Třídění horniny a nerostů, práce s atlasem nerostů	Č a JS – nerosty a horniny, půda Z – krajinná sféra
Rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů, včetně geologického oběhu hornin a oběhu vody	Vnější a vnitřní geologické procesy	Ch – voda v přírodě
Porovnává význam půdotvorných činitelů pro vznik půdy, rozlišuje hlavní půdní typy a půdní druhy v naší přírodě	Rozdělení hlavních půdních typů, význam půdy pro výživu rostlin	Č a JS – nerosty a horniny, půda
Rozlišuje jednotlivá geologická období podle charakteristických znaků	Geologický vývoj, vznik pohoří a hor	
Uvede na základě pozorování význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj udržení života na Zemi	Význam podnebí a vlivu počasí pro život jednotlivých organismů	Z – planeta Země Výchova k myšlení v evrop. a glob. souvislostech – objevujeme Evropu a svět
Rozlišuje a uvede příklady systémů organismů-populace, společenstva, ekosystémy a objasní na základě příkladu základní princip existence živých a neživých složek ekosystému	Vzájemné vztahy mezi organismy a prostředím	Enviromentální výchova-ekosystémy
Vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam	Potravní řetězec, ekosystém	
Uvede příklady kladných i	Ochrany životního prostředí	Ch – znečišťování vody,

záporných vlivů člověka na životní prostředí a příklady narušení rovnováhy ekosystému		půdy, vzduchu
Uvede příklady dědičnosti v praktickém životě a příklady vlivu prostředí na utváření organismů	Vliv prostředí na utváření organismu	Enviromentální výchova- lidské aktivity a problémy životního prostředí
Rozliší základy projevy a podmínky života, orientuje se v daném přehledu vývoje organismů	Adaptace organismů za změny prostředí	
Zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se zvířaty	Projevy chování živočichů, péče o vybrané živočichy, chov domestikovaných zvířat	VOZ – duševní zdraví Č a JS – ochrana přírody a živočichů
Aplikuje praktické metody poznávání přírody	Pozorování přírody, práce s atlasy a klíči	Mediální výchova - tvorba mediálních sdělení

5.6.4 Zeměpis

Výuka navazuje na předměty 1. stupně – prvouka a vlastivěda. Předmět zeměpis je vyučován ve všech ročnících 2. stupně ZŠ v dotaci 2 hodiny týdně. Dle tématu a metody je výuka realizována v kmenových třídách, učebně zeměpisu a dějepisu a učebně informatiky.

Nejčastějšími metodami a formami výuky je výklad, řízená diskuse, práce s textem a dalšími geografickými zdroji dat (mapy, tabulky, schémata) a práce ve skupině.

U žáků se SPU je respektováno jejich pracovní tempo, požadavky jsou přizpůsobeny jejich možnostem a schopnostem. Nadaní žáci plní úkoly ve větším rozsahu a je jim nabízena účast v soutěžích.

Výuka je řízena tak, aby žáci

získali základní vědomosti o Zemi jako vesmírném tělese, krajinné sféře a jejich hlavních složkách

vytvořili si představu o některých geografických objektech, jevech a procesech v krajinné sféře

naučili se orientovat v zeměpise světadílů a oceánů

získali ucelený obraz přírodních, hospodářských a sociálních poměrů v ČR

vytvořili si a využívali myšlenkových schémat a mentální mapy pro orientaci v současném světě

získali představu o vlastní spoluzodpovědnosti za kvalitu života na Zemi

Ve výuce zeměpisu se kromě vlastního vzdělávacího obsahu realizují tato průřezová témata: Multikulturní výchova, Environmentální výchova, Výchova demokratického občana, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech a Mediální výchova.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetencí žáků

Kompetence k učení

vedeme žáky k využívání vhodných způsobů, metod a strategií pro efektivní učení

učíme vyhledávat a třídit informace a efektivně je používat v procesu učení i v praktickém životě

podporujeme uvádění věcí do souvislostí, vytváření si komplexního pohledu na svět kolem sebe

Kompetence k řešení problémů

klademe důraz na rozpoznání a pochopení problémů a přemýšlení o příčinách

umožňujeme vyhledávat informace vhodné k řešení problému a naplánovat vhodný způsob řešení

podporujeme samostatné řešení problémů

vedeme žáky k zodpovědnosti za svá rozhodnutí

Kompetence komunikativní

klademe důraz na kultivovaný, písemný i ústní projev

učíme žáky v diskusi obhájit svůj názor, naslouchat druhým

nabízíme využívání informačních a komunikačních prostředků a technologií pro komunikaci s okolím

Kompetence personální

učíme žáky spolupracovat ve skupině, podílet se na utváření příjemné atmosféry v týmu a v případě potřeby poskytnout nebo požádat o pomoc

vedeme žáky ke spolupráci s druhými, respektování různých hledisek

Kompetence občanské

rozvíjíme schopnosti respektovat přesvědčení druhých, uvědomit si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí

klademe důraz na uvědomění si svých práv a povinností ve škole i mimo ni a poskytnout dle svých možností účinnou pomoc v krizových situacích

vedeme žáky k chápání základních ekologických souvislostí a environmentálních problémů

Kompetence pracovní:

klademe důraz na bezpečné a účinné používání nástrojů a vybavení, dodržování vymezených pravidel

učíme žáky přistupovat k výsledkům pracovní činnosti i z hlediska ochrany životního prostředí

6. – 7. ROČNÍK		
Výstupy	Učivo	Průřezová témata a přesahy
organizuje a přiměřeně	vybrané	geografické, Mediální výchova -

hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů	topografické a kartografické pojmy, druhy map, smluvené značky, vysvětlivky, glóbus	interpretace vztahu mediálních sdělení a reality
přiměřeně hodnotí geografické objekty, jevy a procesy v krajinné sféře, jejich určité pravidelnosti, zákonitosti a odlišnosti, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává hranice (bariéry) mezi podstatnými prostorovými složkami v krajině	statistická data, tabulky, základní informační geografická média	Inf - vyhledávání informací a komunikace
vytváří a využívá osobní myšlenková schémata a myšlenkové mapy pro orientaci v konkrétních regionech, pro prostorové vnímání a hodnocení míst, objektů, jevů a procesů v nich, pro vytváření postojů k okolnímu světu	určování zeměpisné polohy, měřítko, práce s kartografickými produkty v tištěné i elektronické podobě	M – měřítko plánu a mapy
zhodnotí postavení Země ve Vesmíru a srovnává podstatné vlastnosti Země s ostatními tělesy sluneční soustavy	Vesmír, Slunce, sluneční soustava, planety, hvězdy, galaxie	Environmentální výchova - základní podmínky života F – Sluneční soustava
prokáže na konkrétních příkladech tvar Země, zhodnotí důsledky pohybů Země na život lidí a organismů	pohyby Země a jeho důsledky, roční období, časová pásma	
rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu	krajinná sféra a prvky přírodní sféry, jednotlivé složky přírody	Environmentální výchova – ekosystémy Př - ekosystém
porovnává působení vnitřních a vnějších procesů přírodní sféry a jejich vliv na přírodu a lidskou společnost	přírodní oblasti a podnebná pásma	
rozlišuje zásadní přírodní a společenské atributy jako kritéria pro vymezení, ohraničení a lokalizaci regionů světa		
lokalizuje na mapách	světadíly a oceány	Výchova k myšlení v

světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny		evropských a globálních souvislostech - objevujeme Evropu a svět
porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států		
zvažuje jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich		
ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu	pozorování v terénu, určování světových stran, azimut	M - úhly - poměr
aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny	situační plány a náčrtky	
uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu ve volné přírodě		

8. – 9. ROČNÍK

Výstupy	Učivo	Průřezová témata a přesahy
vymezí a lokalizuje místní oblast (region) podle bydliště nebo školy	orientace v regionu, vztah k okolním regionům	VOZ – život v regionech
hodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu, možnosti dalšího rozvoje, přiměřeně analyzuje vazby místního regionu k vyšším územním celkům	přírodní a socioekonomické charakteristiky regionu	Environmentální výchova - vztah člověka k prostředí
hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu,	zeměpisná poloha, rozloha, přírodní a socioekonomické	VOZ – svět kolem nás

přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál ČR v evropském a světovém kontextu	podmínky ČR	
lokalizuje na mapách jednotlivé kraje ČR a hlavní jádrové a periferní oblasti z hlediska osídlení a hospodářských aktivit	územní jednotky státní správy a samosprávy, euroregiony	Výchova demokratického občana - formy participace občanů v politickém životě
uvádí příklady účasti a působnosti ČR ve světových mezinárodních a národních institucích, organizacích a integracích států	členství ČR ve světových a evropských organizacích	VOZ – svět kolem nás
posoudí na přiměřené úrovni prostorovou organizaci světové populace, její rozložení, strukturu, růst, pohyby a dynamiku růstu a pohybů, zhodnotí na vybraných příkladech mozaiku multikulturního světa	populace na jednotlivých kontinentech, migrace obyvatel, základní demografické charakteristiky	Multikulturní výchova - multikulturalita, etnický původ Inf - vyhledávání informací
posoudí, jak přírodní podmínky souvisí s funkcí lidského sídla, pojmenuje obecné základní geografické znaky sídel	funkce sídel, urbanizace, suburbanizace	
zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce světového hospodářství, lokalizuje na mapách hlavní světové surovinové a energetické zdroje	hospodářská odvětví, nerostné suroviny, globalizace	Ch – zdroje energie
porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit	územní dělba práce, životní úroveň	
porovnává státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků	národní a mnohonárodnostní státy, politická a hospodářská seskupení,	VOZ – svět kolem nás
lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů hlavní aktuální geopolitické změny a politické problémy v konkrétních světových regionech	hlavní světová ohniska napětí, terorismus	
porovnává různé krajiny jako součást pevninské části	typy krajín, globální a ekologické problémy	Ch – znečišťování vody, půdy, vzduchu

krajinné sféry, rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajiny		
uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků, prostorové rozmístění hlavních ekosystémů (biomů)	trvale udržitelný rozvoj, ochrana životního prostředí	Př - ekosystémy
uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí	krajinotvorné pochody, vývoj a fungování krajiny	Environmentální výchova - lidské aktivity a problémy životního prostředí Inf - vyhledávání informací

5.7 Umění a kultura

5.7.1 Hudební výchova

Předmět je vyučován v 1. - 9. ročníku 1 hodinu týdně. Výuka probíhá v odborné učebně hudební výchovy nebo v kmenové třídě.

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:

- skupinové vyučování
- samostatná práce
- kolektivní práce
- krátkodobé projekty

Vzdělávání v oboru hudební výchova směřuje k :

- vnímání hudby jako důležité součásti života jedince a celé společnosti prostřednictvím vokálních, instrumentálních, hudebně pohybových, poslechových i jiných aktivit
- chápaní hudebního jazyka jako specifické formy komunikace
- získávání orientace v širokém spektru hudebních stylů a žánrů současnosti a minulosti
- pochopení různorodé hudební kultury různých národů a národností
- rozvoji žákovy celkové hudebnosti

Předmětu realizujeme tato průřezová témata – Environmentální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Osobnostní a sociální výchova, Mediální výchova, Výchova demokratického občana

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetencí žáků

Kompetence k učení

podle individuálních hudebních schopností vedeme žáky k vyhledávání, shromažďování, třídění, porovnávání informací

používání obecně užívané hudební terminologie

vedeme žáky k využívání vlastních zkušeností a poznatků z jiných předmětů

k nalézání souvislostí mezi získanými poznatky a využití v praxi

Kompetence k řešení problémů

na základě individuální hudební vyspělosti postihují z hudebního proudu znějící skladby významné sémantické prvky, srovnávají je, slovně charakterizují

hledají spojitosti mezi vlastní hudební zkušeností a zkušeností autora předávané hudebním dílem

samostatně a kriticky přemýšlejí

žákům je předkládán dostatek námětů k samostatnému zpracování a řešení problémů

Kompetence komunikativní

při práci ve skupině dokáže žák vyjádřit svůj názor, vhodnou formou ho obhájit a tolerovat názor druhých

vedeme žáky k vzájemné spolupráci

Kompetence sociální a personální

žáci se učí objektivním přístupem zhodnotit svoji práci i práci ostatních, učí se chápat odlišné kvality svých spolužáků

učí se respektovat pravidla při práci v týmu, dodržovat je a svou pracovní činností kladně ovlivňovat kvalitu práce

umožňujeme každému žákovi zažít úspěch

Kompetence občanské

vedeme žáky k tomu, aby brali ohled na druhé

aby chránili a oceňovali naše kulturní tradice

aby se aktivně zapojovali do kulturního dění

Kompetence pracovní

při samostatné práci jsou žáci vedeni ke koncentraci na pracovní výkon, jeho dokončení a dodržují vymezená pravidla

žáci si vytváří pozitivní vztah k hudebním činnostem

1. – 3. ROČNÍK		
Výstupy	Učivo	Průřezová témata a přesahy
• zpívá na základě svých	• vytváření správných	• ČJ - rytmicizace slov, správná

dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase	pěveckých návyků	artikulace, rozvoj sluchové
• využívá jednoduché hudební nástroje a ozvučené předměty k doprovodné hře	• dechová, hlasová, artikulační cvičení	percepce, správné dýchání při hlasovém projevu, větná melodie
• reaguje pohybem na znějící hudbu	• realizace písní ve 2/4 a 3/4 taktu	• PRV - zařazování písní dle tématických okruhů (roční doby, měsíce, příroda, rodina atd.)
• rozlišuje jednotlivé kvality tónů	• hra na rytmické nástroje a ozvučené předměty	• TV - rozvoj pohybových schopností v souvislosti se sluchovým vnímáním a rytmem
• odlišuje hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální	• rytmická deklamace, instrumentální doprovod a melodizace říkadel	Osobnostní a soc. výchova - rozvoj schopností poznávání
• rozpozná některé hudební nástroje v proudu znějící hudby	• říkadla s pohybem, hudebně pohybové hry, dětská pohybová imitace	Multikulturní výchova - kulturní diference, lidské vztahy
	• rozlišování zvuků, tónů, interpretace hudby → slovní vyjádření vjemu, představy, pocitu	
	• hlasová hygiena	
	• rozšiřování hlasového rozsahu přiměřeně ke schopnostem dětí	
	• volný nástup 1. a 5. stupně v dur	
	• expresivní mluva a zvukomalba znějících předmětů a jejich souhra	
	• hodnoty not → čtvrt'ová, osminová, půlová	
	• akustické kompozice, hudební pohádky	
	• taneční hry se zpěvem	
	• kvalita tónů - délka, síla, výška	
	• hudebně výrazové prostředky - melodie, rytmus	
	• poslech zvukomalebné miniatury	
	• realizace písní ve 4/4 taktu	
	• hudební hry	
	• volný nástup 3.stupně	
	• orientace v notovém záznamu jednoduché jednohlase písně	

	<ul style="list-style-type: none"> polyfonní doprovod v různých rytmech hodnoty not → celá + pomlky, čtvrtová, osminová přehra, dohra, prodleva, pohybové paralely malých hudebních forem taktování dvoudobého taktu hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální pohyb melodie, dynamika, tempo malá písňová forma 	
<ul style="list-style-type: none"> zpívá podle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase a pokud je to v jeho možnostech i ve dvojhlasu, při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti 	<ul style="list-style-type: none"> pokračujeme v rozšiřování hlasového rozsahu a pěstování hlasové kultury, upevňování pěveckých dovedností zpěv s dynamickým rozlišením, výrazem 	
<ul style="list-style-type: none"> orientuje se v zápisu jednoduché písně či skladby a podle svých individuálních schopností a dovedností je realizuje 	<ul style="list-style-type: none"> průprava k dvojhlasu, kánon, intonace v dur a moll nota půlová s tečkou, pomlka, celá, půlová houslový klíč, orientace v notovém záznamu 	
<ul style="list-style-type: none"> využívá na základě svých hudebních schopností a dovedností jednoduché, případně složitější hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů, skladeb a písní rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby 	<ul style="list-style-type: none"> základy hudební abecedy taktování ve 3/4 taktu dětská pohybová improvizace poskočný krok styly a žánry - velká písňová forma taneční hudba, pohádková hudba, ukolébavka 	<p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souv.</p> <p>- Evropa a svět nás zajímá jsme Evropané</p>
<ul style="list-style-type: none"> vytváří v rámci svých individuálních dispozic jednoduché rytmické přehry mezihry a dohry ztvárňuje hudbu pohybem, využívá tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace 	<ul style="list-style-type: none"> lidový dvojhlas doprovod podle rytmického schématu záznam melodie a její reprodukce, taktování 4/4 taktu pantomima a pohybová improvizace, využití 	<ul style="list-style-type: none"> VL - hudební projevy různých etnických skupin, hudba v jiných zemích, autoři

	tanečních kroků
• rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků, rozpozná změnu v tempu a rytmu	<ul style="list-style-type: none"> • tanečních kroků • nácvič tančů, pohybových etud • souzvuk - akord • HVP - harmonie, barva, kontrast, gradace • poslech rozličných hudebních žánrů a orientace v nich dle schopností a možností dětí

4. – 5. ROČNÍK		
Výstupy	Učivo	Průřezová témata a přesahy
• zpívá podle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase a pokud je to v jeho možnostech i ve dvojhlasu, při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti	• pokračujeme v rozšiřování hlasového rozsahu a pěstování hlasové kultury,	
	• upevňování pěveckých dovedností	
• orientuje se v zápisu jednoduché písně či skladby a podle svých individuálních schopností a dovedností je realizuje	• průprava k dvojhlasu, kánón, intonace v dur a moll	
	• nota půlová s tečkou, pomlka, celá, půlová	
• využívá na základě svých hudebních schopností a dovedností jednoduché, případně složitější hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů, skladeb a písní	• houslový klíč, orientace v notovém záznamu	
	• základy hudební abecedy	Výchova k myšlení v evropských a globálních souv.
• rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby	• taktování ve 3/4 taktu	
	• dětská pohybová improvizace	- Evropa a svět nás zajímá, jsme Evropané
• vytváří v rámci svých individuálních dispozic jednoduché rytmické přehry a dohry	• poskočný krok	
	• styly a žánry - velká písňová forma	
• ztvárňuje hudbu pohybem,	• taneční hudba, pohádková hudba, ukolébavka	
	• lidový dvojhlas	• VL - hudební projevy různých etnických skupin, hudba v jiných zemích, autoři
	• doprovod podle rytmického schématu	
	• záznam melodie a její	

využívá tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace	reprodukce, taktování 4/4 taktu
	<ul style="list-style-type: none"> • pantomima a pohybová improvizace, využití tanečních kroků
<ul style="list-style-type: none"> • rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků, rozpozná změnu v tempu a rytmu 	<ul style="list-style-type: none"> • nácvik tanců, pohybových etud • souzvuk - akord • HVP - harmonie, barva, kontrast, gradace • poslech rozličných hudebních žánrů a orientace v nich dle schopností a možností dětí

6. ROČNÍK		
Výstupy	Učivo	Průřezová témata a přesahy
Hudebně pohybové činnosti		
<ul style="list-style-type: none"> - pohybem vyjadřuje pochodový, polkový a valčíkový rytmus - umí taktovat dvoučtvrtě a tříčtvrtě takt - dokáže pohybem vyjádřit obsah písně 	<ul style="list-style-type: none"> - pochod, polka, valčík, mazurka - hra na dirigenta a orchestr - dramtizace písní - vánoční koledy – dramatické ztvárnění 	Osobnostní a sociální výchova – komunikace
Instrumentální činnosti		
<ul style="list-style-type: none"> - správně rytmicky doprovází jednoduchou píseň na Orffovy nástroje - má rytmické cítění a rytmickou paměť - dokáže vytvořit vlastní rytmické motivy, přede hry, mezihry a dohry 	<ul style="list-style-type: none"> - reprodukce známých písní s důrazem na první a druhou dobu - rytmické hádanky, rytmické ozvěny, rytmická hra na tělo - rytmické hud. formy – pochod, polka, valčík - analytická práce s písní, jednoduchá písňová forma - tvoření jednoduchých partitur pro Orffovy nástroje 	D - vznik křesťanství Osobnostní a sociální výchova – mezilidské vztahy TV – hud. poh. činnosti: krok pochodový, valčíkový, polkový
Poslechové činnosti		
<ul style="list-style-type: none"> - sluchem rozliší zvuk vybraných hudebních nástrojů a dovede je pojmenovat - rozliší skladbu vokální a 	<ul style="list-style-type: none"> - poznávání hud nástrojů – rozdělení do skupin - píseň lidová, umělá - vokální a instrumentální 	Výchova k myšlení v ev. a glob. souvislostech – objevujeme Evropu a svět

<p>instrumentální</p> <ul style="list-style-type: none"> - umí rozlišit lidovou a umělou píseň, melodram, muzikál, operu a operetu <p>- seznámí se s obdobím baroka a klasicismu</p> <p>- seznámí se s vybranými skladbami</p>	<p>skladba</p> <ul style="list-style-type: none"> - melodram - muzikál - opereta, opera <p>G. F. Händel – poslech skladeb</p> <ul style="list-style-type: none"> - opera – nově vzniklá hud. forma <p>Claudio Monteverdi</p> <p>J. S. Bach</p> <ul style="list-style-type: none"> - symfonie - koncert <p>- W. A. Mozart</p> <ul style="list-style-type: none"> - J. Haydn - L. van Beethoven - B. Smetana - A. Dvořák 	<p>Osobnostní a sociální výchova – kreativita</p>
Vokální činnosti		
<ul style="list-style-type: none"> - dokáže podle svých individuálních dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně zpívat v jednohlase, popř. v dvojhase, trojhase - umí slovně charakterizovat rozdíl mezi stupnicí a tóninou - orientuje se v jednoduchém notovém zápisu - umí vyhledat určené takty a rytmy 	<ul style="list-style-type: none"> - intonační cvičení --> vzestupná a sestupná řada tónů, intonace stupnic dur - zpěv lidových písní, práce s notovým zápisem - říkadlo, píseň – rytmické vyjádření textu písně - vyhledávání rytmu v zápisu písně, rytmické hádanky 	<p>Vv – ilustrace písní, výtvarný záznam melodie, rytmu</p> <p>Osobnostní a sociální výchova – komunikace</p>

7. ROČNÍK		
Výstupy	Učivo	Průřezová témata a přesahy
Vokální činnosti		
<ul style="list-style-type: none"> - při zpěvu využívá správné pěvecké návyky - podle individuálních dispozic zpívá intonačně čistě a rytmicky přesně 	<ul style="list-style-type: none"> - lidové a umělé písně – dynamika, melodie, rytmus - výběr písní různých období 	<p>Vv, Čj, D</p> <p>Multikulturní výchova – kulturní diferenciac</p> <p>Environmentální výchova - ekosystémy</p>
Poslechové činnosti		
<ul style="list-style-type: none"> - při poslechu využívá 	<ul style="list-style-type: none"> - pochod, tanec, vážná hudba 	<p>Osobnostní a sociální výchova</p>

<p>získané zkušenosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - spojuje poslech s instrumentální nebo pohybovou činností - rozpozná hudební nástroje, jejich výrazové možnosti - rozpozná rozdíly komorní a symfonické hudby - zařadí skladbu do příslušného období 	<p>k poslechu</p> <p>Výběr poslechových skladeb různých období:</p> <p>Baroko – Vivaldi, Bach</p> <p>Klasicismus – Mozart, Beethoven</p> <p>Romantismus – Chopin, Schubert</p> <p>Český romantismus – Smetana, Dvořák</p>	<p>– komunikace</p> <p>Výchova k myšlení v ev. a glob. souvislostech – objevujeme Evropu a svět</p>
<p>Instrumentální činnosti a pohybové činnosti</p>		
<ul style="list-style-type: none"> - pohybem reaguje na znějící hudbu s využitím jednoduchých gest a tanečních kroků - dokáže využít získaných znalostí a dovedností k vytvoření hudebně dramatického vystoupení 	<p>Prolínají do ostatních hudebních činností v průběhu celého šk. roku.</p> <ul style="list-style-type: none"> - taktování, taneční kroky, vlastní pohybové ztvárnění – choreografie - polka, valčík, mazurka - moderní tance - dramatizace v hud. projektu k příležitosti Vánoc 	<p>Osobnostní a sociální výchova – kreativita</p>

8. ROČNÍK		
Výstupy	Učivo	Průřezová témata a přesahy
Vokální činnosti		
<ul style="list-style-type: none"> - dodržuje správné pěvecké návyky a hlasovou hygienu - zpívá intonačně čistě, rytmicky přesně - respektuje dynamiku písně - umí použít k doprovodu jednoduché nástroje - zná pojem akord - rozliší durovou a mollovou stupnici - umí zazpívat lidový dvojhlas dle svých možností - seznámí se s charakteristickými prvky jazzu - umí přesně rytmicky zazpívat vybrané písně 	<ul style="list-style-type: none"> - hlasová a rytmická cvičení - intervaly - rytm. výcvik s oporou hud. nástroje - zpěv lidových i umělých písní - transpozice vzestupné a sestupné řady tónů (stupnic) - akord - příklady v lidové tvorbě - divadla malých forem - Semafor – Šlitr, Suchý - Osvobozené divadlo – J. Ježek 	<p>Environmentální výchova – ekosystémy</p> <p>ČJ</p> <p>Multikulturní výchova – kulturní diferenciacce</p> <p>Výchova k myšlení v ev. a glob. souvislostech – Evropa a svět nás zajímá</p>

Poslechové činnosti		
<p>-postihuje rytmické, dynamické a výrazové změny v hudebním proudu</p> <p>- rozliší základní vlastnosti tónu</p> <p>- sluchem rozliší melodii vzestupnou a sestupnou</p> <p>- umí pojmenovat vybrané hudební formy</p>	<p>- poslech různých hud. žánrů, srovnávání, postihování charakteristických rozdílů Baroko – Vivaldi, Bach, Händel</p> <p>- opera, oratorium, fuga, suite, concerto grosso</p> <p>Klasicismus – znaky J. Haydn, W.A. Mozart, L. van Beethoven</p> <p>Romantismus – Chopin, Schubert, Schumann, Čajkovskij</p> <p>Český romantismus – B.Smetana - Má vlast</p> <p>A. Dvořák - symfonická tvorba</p> <p>Česká mše vánoční – J. J. Ryba</p> <p>Česká mše půlnoční – A. Michna z Otradovic</p> <p>Česká hudba 20. století</p> <p>L. Janáček, B. Martinů, Z. Fibich – melodram</p> <p>G. Gershwin – Rhapsody in Blue</p> <p>J. Scott</p>	<p>Čj, D, Vv</p> <p>D, Čj, Vv</p> <p>Osobnostní a sociální výchova – komunikace</p> <p>Multikulturní výchova – lidské vztahy</p>
Instrumentální činnosti		
<p>- pohybem vyjadřuje různé taneční rytmy</p>	<p>Hud. projekt k příležitosti vánočních oslav</p> <p>Výběr skladeb s výrazně odlišným tempem a rytmem</p> <p>- ragtime – synkopický rytmus</p> <p>- swing, boogie-woogie, blues</p>	
Hudebně pohybové činnosti		
	<p>Prolínají do ostatních hudebních činností v průběhu celého šk. roku.</p> <p>- taktování, taneční kroky, vlastní pohybové ztvárnění – choreografie</p> <p>- polka, valčík, mazurka</p>	

	- jive, cha-cha - dramatizace v hud. projektu k příležitosti Vánoc	
--	--	--

9. ROČNÍK		
Výstupy	Učivo	Průřezová témata a přesahy
Vokální činnosti		
<p>- dodržuje správné pěvecké návyky a hlasovou hygienu</p> <p>- poznává nejstarší hudební památky a umí je zařadit do historických souvislostí</p> <p>- orientuje se v jednotlivých hudebních obdobích</p> <p>- zná charakteristické znaky a umí nalézt souvislosti z jiných oborů umělecké činnosti</p>	<p>Opakování učiva z předchozích ročníků.</p> <p>- opakování lidových i umělých písní s důrazem na dynamiku, melodii, rytmus</p> <p>Výběr písní období:</p> <p>-středověk -renesance -baroko -klasicismus -romantismus -hudební žánry 20. století: - jazz -divadla malých forem -country -bluegrass -folk</p>	<p>Environmentální výchova – ekosystémy</p> <p>Výchova k myšlení v ev. a glob. souvislostech – Evropa a svět nás zajímá</p> <p>Mediální výchova – fungování a vliv médií ve společnosti</p> <p>Výchova demokratického občana – občan, občanská společnost a stát</p> <p>Multikulturní výchova – multikulturalita</p>
Poslechové činnosti		
<p>- postihuje hudební výrazové prostředky</p> <p>- spojuje poslech</p>	<p>- hudba období pravěku - Egypt, Řecko, Řím - hudba období středověku:</p>	

s instrumentální nebo pohybovou činností - rozpozná hud. nástroje, jejich výrazové možnosti	duchovní hudba, gregoriánský chorál, mše, madrigal - baroko – hlavní znaky, formy, představitelé (opak.) - adventy – Vánoce, význam lidových tradic, J. J. Ryba – Česká mše vánoční klasicismus – znaky, formy, představitelé – symf. tvorba, komorní, vokální (Haydn, Beethoven, Mozart) - český klasicismus: J. Mysliveček, F. X. Brixi, Stamicové, A. Rejcha, česká hud. emigrace - romantismus: Chopin, Schumann, Schubert, Grieg, Brahms, Čajkovskij - český romantismus: Smetana, Dvořák, Fibich - hud. směry 20. století: oleatorika, seriální hudba, konkrétní, počítačová, čtvrttónová: Janáček, Martinů, Hába, Stravinskij, Debussy, Orff	
Instrumentální a pohybové činnosti		
	Prolínají do vokálních i poslechových činností během celého školního roku - hudební výrazové prostředky - hudební nástroje historické a současné	

5.7.2 Výtvarná výchova

Předmět je vyučován v 1. až 3. ročníku 1 hodinu týdně, ve 4. a 5. ročníku 2 hodiny týdně. Na 2. stupni vyučujeme žáky v 6. a v 7. ročníku 2 hodiny týdně, v 8. a 9. ročníku 1 hodinu týdně. Vyučování na prvním stupni probíhá převážně v domovské třídě, popř. za příznivého počasí v terénu. Vyučování žáků druhého stupně je organizováno v odborné pracovně Vv a v případě příznivého počasí také v terénu. Část hodinové dotace je určena na vycházky a exkurze. Škola má vybavenou výtvarnou učebnu a keramický ateliér. Tato pracoviště jsou určena také pro činnost zájmových kroužků.

Nejčastějšími metodami a formami výuky je výklad, experiment, práce s barvami a materiálem, individuální a skupinové práce. Využíváme nabídky informačního prostředí –

virtuálních výstav, monografií a encyklopedií v knihovně. Pracujeme s projekty a projektovými bloky.

Žáci se SPU mají možnost vlastního pojetí práce, manuální zručnost není prioritou. Nadaní žáci pracují více samostatně, mohou se zúčastňovat výtvarných soutěží, jejich práce jsou využívány při výzdobě školy a při výstavách.

Obsah učiva výtvarné výchovy souvisí s náplní všech předmětů. Dějiny vývoje estetického ideálu pomáhají pochopit historii, výtvarné cítění motivuje žáka při jeho vlastní práci a rozhodování, estetický názor hraje roli při formování hodnotového žebříčku.

Výuka je řízena tak, aby žáci

hledali krásu v neponičené přírodě a střízlivě hodnotili působení sdělovacích prostředků

přípravit půdu pro porozumění humanitním oborům

rozvíjet tvořivost a citlivost, kde se soustředíme na schopnost vcítění a porozumění vyjádření sebe sama

podílet se i na udržování psychického zdraví

schopnost svobodně se vyjadřovat a vnímat, co nám chtějí „naznačit“ druzí

klást důraz na co nejmenší verbalizování, chceme, aby žáci pokud možno vše viděli a mohli cítit

aby každý programový celek byl zhodnocen vyučujícím i samotnými žáky

vést žáky k zamýšlení se nad motivační a emocionální hodnotou jejich práce

V předmětu se kromě vlastního vzdělávacího obsahu realizují části vzdělávacích obsahů průřezových témat: Osobnostní a sociální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Mediální výchova a multikulturní výchova. Průřezová témata rozvíjená ve výtvarné výchově pomáhají žákům ujasnit si, co je pro ně, jako budoucí občany, hodnotné a žádoucí, pomáhá budovat mosty pochopení mezi různými kulturami.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetencí žáků

Kompetence k učení

vedeme žáky k učení se prostřednictvím vlastní tvorby

zprostředkováváme pohled na umění a kulturu jako na způsob poznávání světa

rozvíjíme tvořivost žáků aktivním osvojováním různých výtvarných technik

vedeme ke vnímání uměleckých slohů a děl v jejich historickém kontextu

Kompetence k řešení problémů

vedeme žáky k tomu, aby vyhledávali vazby mezi druhy umění a uměleckými žánry na základě podobnosti jejich znaků a témat, která jsou jimi zpracovávána

otevíráme před žáky možnosti volby vhodných výtvarných vyjadřovacích prostředků

budujeme kritické myšlení při posuzování uměleckého díla i vlastní tvorbě

Kompetence komunikativní

otvíráme před žáky možnosti přistupovat k umění a kultuře jako ke způsobu dorozumívání

rozvíjíme dovednosti důležité pro vedení dialogu nebo diskuse o dojmu z uměleckého díla

Kompetence sociální a personální

předkládáme dostatečného množství příkladů pro vytváření potřeby pohybovat se v estetickém prostředí

poskytujeme prostor pro osobité výtvarné projevy žáků

Kompetence občanské

seznamujeme žáky s významnými výtvarnými díly a jejich autory

vytváříme potřeby návštěv výstav výtvarných prací

podchycujeme individuálního zájmu žáků o kulturní dění a jeho podporu

1. – 3. ROČNÍK		
Výstupy	Učivo	Průřezová témata a přesahy
Žák rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, objemy, barvy, objekty) porovnává je a třídí na základě odlišností vycházejících z jeho zkušeností, vjemů, zážitků a představ	daná výtvarná témata zpracovávat různými výtvarnými technikami (kresba, linie, malba, modelování) využívat základní klasifikaci barev, světlostní a teplotní kontrast, využití vlastností barev využívání různých výtvarných materiálů	Osobnostní a sociální výchova – rozvoj schopností poznávání
v tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti uplatňuje přitom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky jejich kombinace	daná výtvarná témata zpracovávat různými výtvarnými technikami (kresba, linie, malba, modelování) využívat základní klasifikaci barev, světlostní a teplotní kontrast, využití vlastností barev využívání různých výtvarných materiálů	Výchova k myšlení v evropských a glob. souvislostech – objevujeme Evropu a svět
interpretuje podle svých schopností různá vyzuálně-obrazná vyjádření odlišné interpretace porovnává se	vnímá a poznává vlastnosti objektů, jejich tvarů, linií a barevných kvalit různých objektů, základní pravidla	Osobnostní a sociální výchova - kreativita

svojí dosavadní zkušeností	kompozice	
na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil	brainstorming nad danými pracemi, vyjádření svého názoru na dané výtvarné dílo	

4. – 5. ROČNÍK

Výstupy	Učivo	Průřezová témata a přesahy
při vlastních tvůrčích činnostech pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření; porovnává je na základě vztahů (světlostní poměry, barevné kontrasty, proporční vztahy a jiné)	výtvarné vyjádření věcí – linie, tvary, objemy, světelné a barevné kvality (objekty, hračky, ilustrace textů, volná malba...)	JČ – vypravování pohádek, spojování textu s ilustrací
užívá a kombinuje prvky vizuálně obrazného vyjádření ve vztahu k celku: v plošném vyjádření linie a barevné plochy; v objemovém vyjádření modelování a skulpturální postup; v prostorovém vyjádření uspořádání prvků ve vztahu k vlastnímu tělu i jako nezávislý model	zpřesňování vyjádření proporcí lidské postavy a hlavy, konfrontací představy se skutečností; výtvarné vyjádření hlavy pohádkových bytostí	JČ – výtvarná ilustrace k přečtenému, vystižení postavy slovem, popis
při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se vědomě zaměřuje na projevení vlastních životních zkušeností i na tvorbu vyjádření, která mají komunikační účinky pro jeho nejbližší sociální vztahy nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly; uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě	výtvarné vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobní zkušenosti (akční tvar malby a kresby) vyjádření umělecké tvorby (fotografie, tiskovin, filmu, soch, plastik...) vícero smysly	AJ – vyjádření nálad, pocitů lib., nelibosti, nálady Mediální výchova – tvorba mediálních sdělení
osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření; pro vyjádření nových i	Postoje k obrazným vyjádřením (vnímání vizuální, haptické, statické i dynamické)	

neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky (včetně prostředků a postupů současného výtvarného umění		
porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace	expresivní, volný výtvarný projev doplňovaný pozorováními skutečností, jeho utváření a zdůvodňování; odlišné interpretace vizuálně obrazných vyjádření	
nalézá a do komunikace v sociálních vztazích zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil	komunikovat na základě daného výtvarného díla (brainstorming, diskuse, dialog...), srovnávání druhů, žánrů...	

6. – 7. ROČNÍK		
Výstupy	Učivo	Průřezová témata a přesahy
vybírání, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů, uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků, variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků.	vizuálně obrazné vyjádření, jeho prvky ve vztazích a uspořádání, linie, tvary, objemy, světlo, barva, textura VE SVĚTE PŘÍRODY	Př – zobrazení skutečnosti
užívá vizuálně obrazných vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie.	uspořádání objektů do celků, lineární, světlostní a barevné vztahy PŘÍRODNÍ DĚJE	Př – zobrazení skutečnosti
užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích, k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích - počítačová grafika, fotografie, video, animace.	vztahy vnímání zrakově a ostatními smysly, reflexe ostatních uměleckých druhů a podnětů z okolí VE SVĚTĚ UMĚNÍ, VĚDY A TECHNIKY	Mediální výchova – tvorba mediálního sdělení VOZ – kulturní bohatství
vybírání, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření, porovnává a	smyslové účinky obrazných vyjádření, kombinace a variace vlastní	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj - kreativita

hodnotí jeho účinky s účinky již existujících i běžně užívaných vizuálně obrazných vyjádření.	tvořivostí, podnětem je např. tiskovina, reklama VE SVĚTĚ LIDÍ A BYTOSTÍ	
rozlišuje působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného a symbolického obsahu.	prostředky pro vyjádření emocí, nálad, fantazie, představ i zkušenosti, manipulace s objekty, pohyby těl VE SVĚTĚ UMĚNÍ, ČLOVĚK A UMĚNÍ	D – stavební slohy
interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti, vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků.	typy vizuálně obrazných vyjádření, hračky, objekty, texty, skulptura, plastika, volná malba DESIGN, ARCHITEKTURA	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – jsme Evropané, objevujeme Evropu a svět
porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření, vysvětluje své postoje k nim s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudů.	přístupy k obrazným vyjádřením ZEMĚ – PLANETA ŽIVOTA	Z – znázornění skutečnosti, Mediální výchova – vnímání autora mediálních sdělení
ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích, nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci.	zaujímání osobního postoje, nabývání komunikačního obsahu a jeho proměny SVĚT UMĚNÍ	

8. – 9. ROČNÍK		
Výstupy	Učivo	Průřezová témata a přesahy
užívá vizuálně obrazných vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie.	uspořádání objektů do celků, lineární, světlostní a barevné vztahy, plasticita, zaznamenání časového průběhu PŘÍRODNÍ DĚJE	Př – zobrazení skutečnosti
užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích, k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a	vztahy vnímání zrakově a ostatními smysly VĚDA A TECHNIKA	Mediální výchova – tvorba mediálního sdělení

digitálních médiích - počítačová grafika, fotografie, video, animace.		
vybírání, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření, porovnává a hodnotí jeho účinky s účinky již existujících i běžně užívaných vizuálně obrazných vyjádření.	smyslové účinky obrazných vyjádření LIDÉ V PROSTORU A ČASU	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj - kreativita
rozlišuje působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného a symbolického obsahu.	prostředky pro vyjádření emocí, nálad, fantazie, představ i zkušenosti SVĚT UMĚNÍ, ČLOVĚK A UMĚNÍ	
interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti, vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků.	typy vizuálně obrazných vyjádření, skulptura, plastika, volná malba, animovaný film, komiks, fotografie, dramatická akce VĚDA A TECHNIKA, DESIGN, ARCHITEKTURA	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – jsme Evropané M – souměrnosti, poměr,
porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření, vysvětluje své postoje k nim s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudů.	Přístupy k obrazným vyjádřením ZEMĚ – PLANETA ŽIVOTA	Mediální výchova – vnímání autora mediálního sdělení Z – znázornění skutečnosti
ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích, nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci.	zaujímání osobního postoje, nabývání komunikačního obsahu a jeho proměny, zdůvodňování odlišností, hledání kritérií pro prvky osobité i převzaté, respektování záměru autora, veřejná prezentace, proměny obsahu v různých rovinách - historická, kulturní a sociální SVĚT UMĚNÍ, DĚJINY UMĚNÍ	Multikulturní výchova – dějiny umění D – historické slohy

5.8 Člověk a zdraví

5.8.1 Výchova ke zdraví

Výchova ke zdraví je vyučována v rámci předmětu Výchova k občanství a ke zdraví (zkráceně VOZ).

5.8.2 Tělesná výchova

Předmět Tělesná výchova tvoří důležitou součást školního vzdělávacího plánu školy. Žáci si uvědomují důležitost pohybového vzdělání a jsou motivováni k dalšímu pohybovému rozvoji. Žáci průběžně hodnotí své kompetence v tělesné výchově, individuálně si stanovují další cíle a nesou spoluodpovědnost za dosažené výkony. Díky pohybovým kompetencím žáků škola spolupracuje se sportovními kluby a tato spolupráce žáky pozitivně motivuje k dalšímu pohybovému rozvoji.

Předmět Tělesná výchova je vyučován v 6. ročníku 3 hodiny týdně, v 7. až 9. ročníku v časové dotaci 2 hodiny týdně. Převažující formou realizace je vyučovací hodina. Od 6. ročníku děleno na skupiny chlapců a dívek. Kromě toho je obsah předmětu realizován v blocích (kurzy: plavání 1. - 5. ročník, LVVZ 6. - 7. a 8. - 9. ročník, letní sportovně-turistický kurz pro 6. - 9. ročník, sportovní soutěže a ozdravné pobyty).

Používané metody: ukázka, výklad, pokus-omyl, frontální, skupinová a individuální výuka. Na základě lékařských zpráv a doporučení je k těmto žákům přistupováno individuálně.

Výuka je vedena tak, aby žáci

- získali kladný vztah k fyzickým aktivitám a sportu
- vytvářeli si návyky zdravého životního stylu a tím utužovat zdraví
- seznamovali se s různými druhy sportu
- byli vedeni k dodržování sportovní etiky, pravidlům a jednání fair-play
- využívali pohybových činností jako prostředku překonávání negativních tělesných či duševních stavů

Do výuky jsou začleněna tato průřezová témata: multikulturní výchova, mediální výchova, osobnostní a sociální výchova, výchova demokratického občana.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetencí žáků

Kompetence k učení

- vedeme žáky k vyhledávání a třídění informací a jejich efektivnímu využívání v procesu učení pohybových návyků
- budujeme pozitivní vztah k tělesné výchově, která žákům pomáhá překonávat překážky, pěstuje vůli

Kompetence k řešení problémů

učíme žáky využívat získané vědomosti, dovednosti a návyky k objevování různých variant řešení, nenechat se odradit případným nezdarem

vedeme žáky k samostatnému řešení problémů

rozdělíme u žáků kritické myšlení a sebekritiku

Kompetence komunikativní

vedeme žáky k naslouchání druhým, ke vhodnému reagování, k účinnému využívání pohybové činnosti

seznamujeme žáky s běžně užívanými gesty, zvuky, povely a k jejich tvořivému využívání ke svému rozvoji i ke spolupráci s ostatními

Kompetence sociální a personální

rozdělíme spolupráci ve skupině a podílí se na vytváření pravidel v týmu

vedeme žáky k podílí se na utváření atmosféry v týmu, k přispívání a k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytnutí pomoci nebo žádosti o ni

budujeme u žáků sebedůvěru a snahu o samostatný rozvoj

učíme žáky ovládat své jednání a chování

Kompetence občanské

klademe důraz na zodpovědné chování žáků v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka

vedeme žáky k ochraně zdraví a zdravého způsobu života

Kompetence pracovní

vedeme žáky k dodržování vymezených pravidel, plnění povinností a závazků, k adaptaci na změněné pracovní podmínky

budujeme u žáků využívání znalostí, zkušeností a návyků k vlastnímu rozvoji, k přípravě na budoucnost

1. – 3. ROČNÍK		
Výstupy	Učivo	Průřezová témata a přesahy
Činnost ovlivňující zdraví, význam pohybu pro zdraví		
Spojuje každodenní pravidelnou pohybovou aktivitu se zdravím a využívá nabízené příležitosti	pohybový režim žáků, délka a intenzita pohybu příprava před pohybovou činností, uklidnění po zátěži, protahovací cvičení Správné držení těla, správné zvedání zátěže, průpravná, relaxační a kompenzační cvičení rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu	ŠPZ : aktivní pohyb, vztahy mezi spolužáky ČJ: relaxační cvičení Prv: základní pravidla chování ŠPZ: denní režim Osobnostní a sociální výchova

Uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech	Hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí, vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity	- sebepoznávání, udržení psychického zdraví
Bezpečnost při pohybových činnostech		
Dodržuje zásady bezpečného chování tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných	organizace a bezpečnost cvičebního prostoru, bezpečnost v šatnách, bezpečná příprava a úklid náradí a náčiní, první pomoc v hodinách Tv	Vv: rozvíjení smyslu pro prostor ČJ: popis jednoduché sportovní činnosti ŠPZ: rozvíjení sebehodnocení
Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností		
Reaguje na základní povely, pokyny k osvojované činnosti a její organizaci Zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti ve skupině, usiluje o jejich zlepšení	pohybové hry s různým zaměřením, netradiční pohybové aktivity a hry, využití netradičního náčiní, pohybová tvořivost základy gymnastiky, průpravná cvičení, akrobacie, cvičení na náradí, odpovídající možnostem dětí, cvičení s náčiním kondiční cvičení s hudbou nebo rytmickým doprovodem, základy estetického pohybu, vyjádření melodie a rytmu pohybem, jednoduché tance průpravné úpoly, přetahy, přetlaky základy atletiky, rychlý běh, motivovaný vytrvalostní běh, skok z místa, skok daleký, hod míčkem základy sportovních her, manipulace s míčkem, míčem, základy míčových her podle zjednodušených pravidel minisportů, herní činnosti jednotlivce, dvojic, trojic turistika a pobyt v přírodě přesun do terénu, chůze v terénu, ochrana přírody plavání, hygiena plavání, základní plavecká výuka	ŠPZ : denní režim, vztahy mezi spolužáky ČJ, M, Prv: cvičení rovnováhy a overbaly M: porovnávání čísel ŠPZ: vztahy mezi spolužáky Prv: chování v přírodě, ochrana přírody pobyt na čerstvém vzduchu, pitný režim M: odhadování délky
Činnost podporující pohybové učení		
Reaguje adekvátně na pokyny dospělých při	komunikace v Tv, základní tělocvičné názvosloví	ŠPZ vztahy mezi spolužáky

mimořádných událostech	osvojovaných činností, smluvené povely a signály	
4. – 5. ROČNÍK		
Výstupy	Učivo	Průřezová témata a přesahy
Činnost ovlivňující zdraví		
<p>Uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí, adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka</p> <p>Podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu, uplatňuje kondičně zaměřené činnosti</p> <p>Projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti</p>	<p>Význam pohybu pro zdraví, pohybový režim žáků, délka a intenzita pohybu</p> <p>Hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí, vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity</p> <p>Příprava organismu před pohybovou činností, uklidnění po zátěži, protahovací cvičení</p> <p>Zdravotně zaměřené činnosti</p> <p>správné držení těla, správné zvedání zátěže, průpravná, relaxační a kompenzační cvičení</p> <p>Rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu</p>	<p>ŠPZ : ochrana člověka za mimořádných událostí</p> <p>Člověk a jeho svět, člověk a jeho zdraví</p> <p>ČJ: relaxační cvičení</p> <p>Př: lidské tělo</p> <p>ŠPZ: denní režim</p> <p>Osobnostní a sociální výchova - sebepoznávání, udržení psychického zdraví</p>
Bezpečnost při pohybových činnostech		
Jedná v duchu fair play, dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje, při pohybových činnostech respektuje opačné pohlaví	Organizace a bezpečnost cvičebního prostoru, bezpečnost v šatnách, bezpečná příprava a úklid náradí a náčiní, první pomoc	Projektová výuka: Osobnostní a sociální výchova - mezilidské vztahy Vv: rozvržení prostoru M: odhadování délky, jednotky dékly, měření
Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností		
Zorganizuje nenáročnou pohybovou činností a soutěže Vytváří varianty osvojených pohybových her Užívá při pohybové činnosti základní osvojované názvosloví, cvičí podle jednoduchého nákresu a popisu	Pohybové hry s různým zaměřením, netradiční pohybové aktivity a hry, využití netradičního náčiní, pohybová tvořivost Základy gymnastiky, strečinková cvičení akrobacie – kotouly vpřed, vzad a jejich modifikace, stoj na ruce, přeskoky – skrčka, roznožka přes kozu, cvičení na lavičce, hrazdě odpovídající možnostem dětí, cvičení s náčiním	ŠPZ : denní režim, vztahy mezi spolužáky. Vv: postava v pohybu VI: kontinenty – myšlenka olympijského hnutí ČJ: popis sportovní činnosti ŠPZ: rozvíjení sebehodnocení

<p>Spojuje pohyb s rytmickým a hudebním doprovodem</p> <p>Změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky</p> <p>Využití chůze jako součásti zdravého životního stylu</p> <p>Relaxace, osvojení plavecké techniky</p>	<p>Rytmické a kondiční formy cvičení pro děti, kondiční cvičení s hudbou nebo rytmickým doprovodem, jednoduché tance</p> <p>Průpravné úpoly, přetahy, přetlaky</p> <p>Základy atletiky</p> <p>rychlý běh 60 m, nízký start, polovysoký start, vytrvalý běh na dráze, technika běhu, skok daleký, hod míčkem</p> <p>Základy sportovních her, manipulace s míčkem, míčem, základy míčových her podle zjednodušených pravidel minisportů, herní činnosti jednotlivce, dvojic, trojic</p> <p>Turistika a pobyt v přírodě</p> <p>přesun do terénu, chůze v terénu, ochrana přírody</p> <p>Plavání, hygiena plavání, základní plavecká výuka</p>	<p>ŠPZ: pohoda organizačního prostředí, chování v kolektivu</p> <p>Mediální výchova - jazyková komunikace</p>
--	--	---

6. – 7. ROČNÍK		
Výstupy	Učivo	Průřezová témata a přesahy
<p>Aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím</p>	<p>- správné držení těla, zvyšování kloubních pohybů, preventivní pohybová činnost, správné zapojení dechu</p>	<p>Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj, sebepoznávání a sebepojetí</p> <p>VOZ – péče o zdraví, režim dne</p>
<p>Usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program</p>	<p>celkové posilování svalového aparátu (prevence a korekce jednostranného zatížení)</p> <p>rozvoj vytrvalosti, zdravotně orientovaná zdatnost</p>	
<p>Samostatně se připraví před pohybovou činností a</p>	<p>- žák je schopen individuálního rozcvičení,</p>	

ukončí ji ve shodě s hlavní činností: zatěžovanými svaly	strečink celého těla před a po ukončení hodiny, na závěr hodiny uvolnění nejzatíženějších partií těla	
Odmítat drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím: upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší Dává do souvislosti zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka, uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociální patologickými jevy ve škole i mimo ji, v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým	drogy a jiné škodliviny (anabolika, látky zvyšující fyzickou kondici a podporující růst svalové hmoty) reakce těla při zhoršení rozptylových podmínek, vhodná úprava pohyb. Aktivit	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj, psychohygiena VOZ – prevence zneužívání návykových látek
Uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost	seznámení žáků s vhodným a bezpečným chováním na sportovních akcích konaných ve škole i mimo školu zásady bezpečného používání konkrétních sportovních potřeb a náradí	VOZ – osobní bezpečí.
Zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech	- pohybové hry – závody družstev i jednotlivců s různým zaměřením	
Zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech	Turistika + pobyt v přírodě, ochrana přírody, zákl. orientace v běhu, topografické značky, práce s buzolou (LSTK) sportovní hry vybíjená – taktika, rozhodnost, pohotovost (prohazování) individuální práce s míčem – doplňkové sport. Hry minikopaná, házená, florbal,	Osobnostní a sociální výchova – sociální rozvoj – kooperace a kompetice Z – určování azimutu M - úhly Multikulturní výchova – lidské vztahy

	<p>ringo průpravná cvičení lyžování + snowboarding sprot hry košíková, nácvik herních činností odbíjená – nácvik přihrávek vrchem, odbíjení spodem doplňkové sport. Hry minikopaná, házená, florbal, ringo atletika – atlet. Abeceda oštěpařský krok rychlé běhy na krátkou trať, postupné zrychlování hod kriketovým míčem, skok do dálky</p>	
<p>Zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech</p>	<p>skok do výšky (flopem) rychlé starty (ze stoje, ze sedu, z lehu) gymnastika kotoul vpřed a vzad stoj na rukou se záchranou přemet stranou se záchranou přeskok kozou v zákl. výšce akrobacie – kotoul letmo z trampolíny přes lavičku nebo nízkou švédskou bednu do duchen výskok na švédskou bednu z trampolíny a seskok do duchen, přeskok vyšší švédské bedny z trampolíny kruhy – kotoul vpřed a vzad, houpání v sedě, rotace kolem své osy</p>	
	<p>hrazda – vzpor na rukách, kotoul vpřed, vzpor na rukách přešvihem úožmo (pravou, levou), kotoul vpřed a následně vzad, podmet, viz vznesmo, střemhlav</p>	
	<p>moderní gymnastika – cvičení s míčem, švihadlem a tyčí přetahy, přetlaky, úpolové odpory, střehové postoje sebeobrana (držení soupeře na zemi, obrana proti obětí zředu, obrana proti škrcení),</p>	

	pády (vpřed, vzad, stranou)	
	soulad pohybu s hudbou (cvičení bez náčiní)	
Možné příčiny úrazu	Pohybové činnosti - sami označí zjevné nedostatky a jejich příčiny	
Užívá osvojené názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu	komunikace v TV (tělocvičné názvosloví osvojovaných činností)	VOZ – život mezi lidmi
Naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu	historie olymp. her MOV, ČOV, ODM (olympiáda dětí a mládeže)	Osobnostní a sociální výchova – morální rozvoj – řešení problémů a rozhodovací dovednosti
Dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji	- týmová hra dle platných či dohodnutých pravidel	Osobnostní a sociální výchova - komunikace
Rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora	Pravidla osvojovaných pohybových činností a jejich aplikace při hře v poli	VOZ – morálka a mravnost
Sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí	Statistická zjištění – měření délky, rychlosti, výšky, práce se stopkami, pásmem	M,F – měření

8. ROČNÍK		
Výstupy	Učivo	Průřezová témata a přesahy
Zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech	turistika + pobyt v přírodě, orientace na mapě, měřítko mapy, vytyčení trasy podle mapy, uplatňování pravidel bezpečného silničního provozu, ochrana přírody, základy orientačního běhu, topogr. značky, práce s buzolou (LSTK) sportovní hry, uvolňování hráče s míčem, bez míče	Osobnostní a sociální výchova – sociální rozvoj – kooperace a kompetence Environmentální výchova – vztah člověka k prostředí Z – určování azimutu M - úhly
	odbíjená – nácvik přihrávek vrchem, odbíjení spodem i vrchem, nácvik útoku po	Osobnostní a sociální výchova – sociální rozvoj – kooperace a kompetence

	příhrávce, blokování	
8. – 9. ROČNÍK		
Výstupy	Učivo	Průřezová témata a přesahy
Aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem	-správné držení těla, zvyšování kloubních pohybů, preventivní pohybová činnost, správné zapojení dechu	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj – seberegulace a sebeorganizace
Samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, k překonání únavy a předcházení stresovým situacím		VOZ – péče o duševní zdraví
Usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program	Celkové posilování svalového aparátu (prevence a korekce jednostranného zatížení a rozvoj vytrvalosti, zdravotně orientovaná zdatnost	
Samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností: zatěžovanými svaly	žák je schopen individuálního rozcvičení strečink celého těla před a po ukončení hodiny na závěr hodiny uvolnění	
Odmítat drogy a jiné škodliviny jako nesloučitelné se sportovní etikou a zdravím: upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší	drogy a jiné škodliviny (anabolika, látky zvyšující fyzickou kondici a podporující růst svalové hmoty) reakce těla při zhoršení rozptylových podmínek, vhodná úprava pohybových aktivit	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj – psychohygienu VOZ – prevence zneužívání návykových látek Ch - drogy
Zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech	pohybové hry – závody družstev i jednotlivců s různým zaměřením, netradiční pohybové hry a aktivity lyžování + snowboarding	Multikulturní výchova – lidské vztahy
	doplňkové sport. Hry minikopaná, házená, florbal, ringo	Osobnostní a sociální výchova – sociální rozvoj – kooperace a kompetice

	nácvik útoku a obrany, herní varianty sportovní hry odbíjená – příjem podání spodem, vrchem, rozehrání balónu přes nahrávače, nácvik smeče, obrana (bloky), hra v poli	
	košíková – postupný útok, rychlý protiútok, osobní ochrana	Osobnostní a sociální výchova – sociální rozvoj – kooperace a kompetice
	atletika – atletická abeceda, oštěpařský krok	
	skok do výšky (flopem)	
	rychlé starty	
	rychlé běhy na krátkou trať postupné zrychlování hody kriketovým míčem skok do dálky	
Zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech	gymnastika kotoul vpřed a vzad stoj na ruce se záchranou přemet stranou se záchranou, přeskok kozy ve zvýšené výšce	
	akrobacie – kotoul letmo z trampolíny přes švédskou bednu do dučen přeskok vyšší švédské bedny z trampolíny do dučen, nácvik salta	
	- kruhy – kotoul vpřed a vzad, vis vznesmo, střemhlav, houpání ve visu, houpání v sede, rotace kolem své osy	
	hrazda – vzpor na rukách, kotoul vpřed a vzad, přešvih – únožmo výmyk, toč, vpřed, vzad, podmet šplh na laně a tyči moderní gymnastika – cvičení s míčem, švihadlem a tyčí, krátká sestava na hudbu cvičení s hudbou společenské tance	
	přetahy, přetlaky, úpolové	F - síla

		odpory, střehové postoje sebeobrana (držení soupeře na zemi, obrana proti obětí zpředu, obrana proti škrcení), pády (vpřed, vzad, stranou)	
Posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny	sebehodnocení v dané pohybové činnosti, znají a dodržují pravidla dané pohybové činnosti sami označí zjevné nedostatky a jejich příčiny		Osobnostní a sociální výchova – sociální rozvoj – kooperace a komunikace

5.9 Člověk a svět práce

5.9.1 Člověk a svět práce

Předmět Pracovní výchova je vyučován na 1. i 2. stupni školy.

Na 1. stupni v časové dotaci jedna hodina týdně v každém ročníku. Výuka probíhá v kmenové třídě či cvičné školní kuchyni. Veškeré dovednosti a pracovní návyky žáci získávají v přímých praktických činnostech, které jsou dominantní v pojetí tohoto předmětu. Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Člověk a svět práce je v prvním i druhém období rozdělen na čtyři tematické okruhy: Práce s drobným materiálem, Konstrukční činnost, Pěstitelské práce a Příprava pokrmů.

U žáků se SPU je respektováno jejich pracovní tempo, požadavky jsou přizpůsobeny jejich schopnostem a možnostem. Nadaní žáci plní úkoly ve větším rozsahu, mohou se účastnit soutěží.

Výuka je vedena tak, aby žáci

postihli široké spektrum pracovních činností a technologií

vedla žáky k získávání základních uživatelských dovedností v různých oborech lidské činnosti

cíleně se zaměřovali na praktické pracovní dovednosti a návyky – tím se odlišuje od ostatních vzdělávacích oblastí a je jejich určitou protiváhou

pracovali s různými materiály a osvojili si základní pracovní dovednosti a návyky

učili se plánovat, organizovat a hodnotit pracovní činnost samostatně i v týmu

byli vedeni k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny při práci

Ve výuce pracovních činností se kromě vlastního vzdělávacího obsahu realizují tato průřezová témata: Environmentální výchova, Mediální výchova.

Výuka je zaměřena na rozvoj všech životních kompetencí – k učení, k řešení problémů, komunikativní, sociální a personální, občanské, pracovní.

Na 2. stupni v časové dotaci jedna hodina týdně v každém ročníku je předmět rozdělen na 8 tématických okruhů:

Práce s technickými materiály

Desing a konstruování

Pěstitelské práce

Chovatelství

Provoz a údržba domácnosti

Příprava pokrmů

Práce s laboratorní technikou

Svět práce

Dle našich podmínek můžeme vybírat kromě **povinného** tématického okruhu **Svět práce** **další dva** z výše uvedených a to **práce s technickými materiály, příprava pokrmů**. Na 2. stupni jsou k dispozici k realizaci této výuky učebny školní dílny a cvičná kuchyň.

Nejčastějšími metodami a formami výuky je výklad s předvedením postupu, řízená diskuse, experiment, práce ve skupině.

U žáků se SPU je respektováno jejich pracovní tempo, požadavky jsou přizpůsobeny jejich schopnostem a možnostem. Nadaní žáci plní práce a úkoly ve větším rozsahu, je jim nabízena účast ve vzdělávacích soutěžích, je kladen důraz na větší samostatnost.

Výuka je vedena tak, aby žáci

získávali základní poznatky z různých oborů

dovedli pozorovat vlastnosti různých materiálů

znali a dodržovali zásady bezpečné práce

poskytli první pomoc při úrazech

byli seznámeni s využitím materiálů a surovin v nejrůznějších oblastech lidské činnosti (v průmyslu, zemědělství, potravinářství, výživě apod.)

poznávali nezbytnost ochrany životního prostředí a vlastního zdraví

Ve výuce se kromě vlastního vzdělávacího obsahu realizují tato průřezová témata – Mediální výchova, Osobnostní a sociální výchova, Multikulturní výchova, Demokratický občan.

Výuka je zaměřena na rozvoj všech životních kompetencí – k učení, k řešení problémů, komunikativní, sociální a personální, občanské, pracovní.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetencí žáků

Kompetence k učení

klademe důraz na práci s textem (technickým výkresem), vyhledávání informací pomocí široké škály informačních a komunikačních prostředků

umožňujeme ve vhodných případech realizovat vlastní nápady, podněcujeme jejich tvořivost

Kompetence k řešení problému

rozvíjíme schopnost objevovat a formulovat problém

výuku vedeme tak, aby žáci hledali různá řešení problému

Kompetence komunikativní

vedeme žáky k formulování vlastních názorů a umožňujeme jim si některé praktické dovednosti ověřit v modelových situacích

učíme žáky obhajovat a argumentovat vhodnou formou svůj vlastní názor a zároveň poslouchat názor jiných

Kompetence sociální a personální

začleňujeme metody kooperativního učení a jejich prostřednictvím vedeme děti ke spolupráci ve vyučování i mimo vyučování

využíváme formy sociálního učení (spolupráce ve dvojici a v malé sociální skupině)

Kompetence občanské

vedeme žáky k uvědomělé ochraně životního prostředí

nabízíme žákům příležitosti k pochopení práv a povinností souvisejících se zdravím, modelové situace k prokázání dovednosti ochránit zdraví své i jiných v krizových situacích

Kompetence pracovní

vedeme žáky k dodržování bezpečnostních předpisů a ochraně zdraví při práci

učíme žáky pracovat podle návodu, předem stanoveného postupu a umožňujeme jim hledat i vlastní cestu řešení

Ve školní dílně žáci pracují s různými technickými materiály, učí se rozeznávat různé druhy materiálu: dřevo, kov, plasty. Seznamují se a osvojují si různé technologické postupy výroby jednoduchých výrobků.

Ve cvičné kuchyni žáci využívají zařízení kuchyně se zaměřením na bezpečnost a hygienu práce.

Při výuce klademe důraz předně na rozvoj tvořivosti, manuální zručnosti, výchovy ke zdraví, dodržování pravidel společenského chování, komunikaci i spolupráci. Předmět směřuje k tomu, aby si žáci osvojili dovednosti důležité pro jejich další život.

Jako stěžejní metody volíme ty, které podporují samostatnost a spolupráci dětí, vlastní aktivitu a tvořivost, vyhodnocování a řešení problémů, formulování a ověřování vlastních názorů, utřídění informací a hledání jejich souvislostí.

1. – 3. ROČNÍK		
Výstupy	Učivo	Průřezová témata a přesahy
Práce s drobným materiálem		
<p>Vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů</p> <p>Zvládá elementární dovednosti a činnosti s jednoduchými pracovními pomůckami, nástroji a materiály</p> <p>Pracuje podle slovního návodu a předlohy, udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch</p> <p>Dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce</p> <p>Seznamuje se s lidovými zvyky, tradicemi a řemesly</p>	<p>Přírodniny ,modelovací hmota(hnětení, válení, ohýbání, dělení na části, přidávání, ubírání, stlačování), poznávání vlastností materiálů, nástroje a pomůcky</p> <p>Papír a karton (překládání, skládání, stříhání, slepování, trhání, vystřihování, nalepování, obkreslování podle šablony, jednoduché kartonážní práce)</p> <p>Lidové zvyky, tradice a řemesla (Vánoce, Velikonoce)</p> <p>Textil, textilní materiály, stříhání látky), drát (ohýbání, odměřování, stříhání)</p> <p>Plast (dekorativní využití odpadního materiálu)</p> <p>Bezpečnost a hygiena při práci s drobným materiálem</p> <p>Plánování a organizace práce</p>	<p>Osobnostní a sociální výchova - rozvoj schopnosti poznávání, poznávání lidí, mezilidské vztahy, hodnoty, postoje, praktická etika, kreativita</p> <p>PrV – lidové zvyky a tradice</p> <p>Př – zásady bezpečnosti, ochrana zdraví</p>
Konstrukční činnosti		
<p>Zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi pracuje se stavebnicemi plošnými, prostorovými a konstrukčními</p> <p>provádí jednoduchou montáž a demontáž</p>	<p>Vytváření vlastních prostorových a plošných kompozic (maketa okolí školy)</p> <p>Sestavování modelů</p> <p>Práce s návodem, předlohou a jednoduchým náčrtkem</p> <p>Montáž, demontáž a údržba některých jednoduchých předmětů</p>	<p>M – geometrické tvary, měření</p>
Pěstitelské práce		
<p>Spolupracuje ve skupině ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové rostliny, zakládá a pozoruje pěstitelské pokusy</p>	<p>Péče o pokojové rostliny (používání správných pomůcek, nástrojů a náčiní)</p> <p>Hygiena a bezpečnost práce (jedovaté rostliny)</p> <p>Zakládání pokusů (klíčení, sázení)</p>	<p>Př význam životního prostředí, ekologie</p>
Příprava pokrmů		
<p>Dodržuje pravidla</p>	<p>Jednoduchá úprava stolu</p>	<p>Jč – sestavování jídelníčku</p>

<p>správného stolování a společenského chování, zvládá úpravu stolu společně s ostatními připraví jednoduchou přesnídávku</p>	<p>(vánoční, velikonoční stůl a dekorace) Příprava pomazánky a výběr zdravých potravin Potraviny a jednoduchá úprava</p>	
4. – 5. ROČNÍK		
Výstupy	Učivo	Průřezová témata a přesahy
Práce s drobným materiálem		
<p>Vytváří přiměřenými pracovními operacemi a pracovními postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu Udržuje pořádek, dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce</p> <p>Volí správné pomůcky, nástroje, náčiní</p> <p>Využívá prvky lidových tradic, volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní</p>	<p>Papír a karton (překládání, skládání, stříhání, slepování, trhání, nalepování, odměřování podle šablony, vystřihování, rozřezávání, sešívání, technologie výroby papíru – recyklace, druhy papíru, jejich užití) Textil (měření, stříhání, sešívání stehem předním, zadním, obnitkovací, vyšívání stehem stonkovým, křížkovým řetízkovým, přišívání háčku a očka, knoflíku, navlékání gumy a šňůrky, druhy textilu a jejich užití) Plasty – využití odpadového materiálu pro dekoraci (stříhání, lepení, dotváření) drát (vlastnosti, druhy drátů, vzájemné spojování, odměřování, stříhání-lidové tradice-drátenictví) Lidové tradice – zvyky, řemesla modelovací hmota (hnětení, válení, stlačování, přidávání, ubírání, dělení na části)</p>	<p>ŠPZ – pohoda pracovního prostředí VV – papírové koláže M – odměřování a výpočet spotřeby materiálu Př – výroba papíru, ochrana přírody - recyklace</p> <p>VV – textilní koláž Př – základní suroviny pro textilní průmysl – ekologie</p> <p>Př- technologie výroby plastů</p> <p>ČJ, VL – lidové zvyky, tradice, svátky</p>
Konstrukční činnosti		
<p>Provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž, pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu a vlastní představ</p>	<p>Práce se stavebnicemi (plošné, prostorové, konstrukční) Vytváření vlastních plošných i prostorových kompozic ze stavebnicových prvků a volného materiálu Montáž a demontáž, údržba</p>	<p>M- geometrické tvary, prostorová a plošná představivost, odhad velikosti a vzdálenosti VI – stavební slohy</p> <p>Př- zdravotní výchova – 1. pomoc při úrazu, protidrogová prevence</p>

	jednoduchých předmětů	a ochrana zdraví
Pěstitelské práce		
Provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování, ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny	Základní podmínky pro pěstování rostlin Pěstování rostlin ze semene (okrasné rostliny, léčivky, koření, zelenina, pokojové rostliny) Jedovaté rostliny, rostliny jako droga, alergie	Př – druhy rostlin a jejich význam pro člověka, zdravá výživa
Příprava pokrmů		
Orientuje se v základních vybavení kuchyně, připraví samostatně jednoduchý pokrm	základní vybavení kuchyně, bezpečnost jednoduchá úprava stolů, pravidla stolování Příprava jednoduchých pokrmů – studená kuchyně, zdravá výživa	VV – plakát zdravé výživy Den zdraví – projektová výuka
6. ROČNÍK		
Výstupy	Učivo	Průřezová témata a přesahy
Práce s technickými materiály		
žák provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň	vlastnosti materiálu, užití v praxi, výroba některých materiálu (dřevo, kov, plasty)	CH – vlastnosti kovů, plastů
řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálu, pracovních nástrojů a náradí	pracovní pomůcky, náradí, a nástroje pro ruční opracování	
organizuje a plánuje svoji činnost.	jednoduché pracovní operace a postupy	
užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku	technické informace, technické zobrazování, technický výkres, technický návod	M – technika rýsování
dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany zdraví při práci s nástroji a náradím poskytne první pomoc při úrazu	úloha techniky v životě člověka, zneužití techniky, technika a životní prostředí, technika a volný čas, tradice a řemesla	Osobnostní a sociální výchova – mezilidské vztahy

7. ROČNÍK		
Příprava pokrmů		
používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče	kuchyně – základní vybavení, udržování pořádku a čistoty, bezpečnost a hygiena provozu	VOZ – zdravá výživa
připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy	potraviny – výběr, nákup, skladování, skupiny potravin, sestavování jídelníčku příprava pokrmů – úprava pokrmů za studena, základní způsoby tepelné úpravy, základní postupy při přípravě pokrmů a nápojů	
dodržuje základní principy stolování, společenského chování a obsluhy u stolu ve společnosti	úprava stolu a stolování – jednoduché prostírání, obsluha a chování u stolu, slavnostní stolování v rodině, zdobné prvky a květiny na stole	Osobnostní a sociální výchova – mezilidské vztahy
dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni		VOZ – péče o duševní zdraví
Provoz a údržba domácnosti		
<p>Provádí jednoduché operace platebního styku a domácího účetnictví</p> <p>Ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti a orientuje se v návodech k obsluze běžných domácích spotřebičů</p> <p>Správně zachází s pomůckami, nástroji, náradím a zařízením včetně údržby; provádí drobnou domácí údržbu</p> <p>Dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy a poskytne první pomoc při úrazech, včetně úrazu elektrickým proudem</p>	<p>finance, provoz a údržba domácnosti – rozpočet, příjmy, výdaje, platby, úspory; hotovostní domácnosti, postupy, prostředky a jejich dopad na životní prostředí, odpad a jeho ekologická likvidace; spotřebiče v domácnosti</p> <p>elektrotechnika v domácnosti– elektrická instalace, elektrické spotřebiče, elektronika, sdělovací technika, funkce, ovládání a užití, ochrana, údržba, bezpečnost a ekonomika provozu, nebezpečí úrazu elektrickým proudem</p>	<p>M – finanční matematika VOZ – stát a hospodářství</p> <p>F – elektromagnetické děje</p> <p>Environmentální výchova – vztah člověka k přírodě</p>

8. – 9. ROČNÍK		
Výstupy	Učivo	Průřezová témata a přesahy
Svět práce		
orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí	trh práce – povolání lidí, druhy pracovišť, pracovních prostředků, pracovních objektů, charakter a druhy pracovních činností; požadavky kvalifikační, zdravotní a osobnostní; rovnost příležitostí na trhu práce	Multikulturní výchova – mezilidské vztahy
posoudí své možnosti při volbě vhodného povolání a profesní přípravy ovládá klávesnici na přiměřené úrovni	volba profesní orientace – základní principy; sebepoznávání: osobní zájmy a cíle, tělesný a zdravotní stav, osobnostní vlastnosti a schopnosti, sebehodnocení, vlivy na volbu profesní orientace; informační základna pro volbu povolání, práce s profesními informacemi a využívání poradenských služeb-, zvládnutí orientace na klávesnici (v minim. rozsahu 260 cvičení) v programu ZAV	Mediální výchova – fungování a vliv médií ve společnosti VOZ – životní perspektivy INF – práce s PC
využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání	možnosti vzdělávání – náplň učebních a studijních oborů, přijímací řízení, informace a poradenské služby	
prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce	zaměstnání – pracovní příležitosti v obci (regionu), způsoby hledání zaměstnání, psaní životopisu, pohovor u zaměstnavatele, problémy nezaměstnanosti, úřady práce; práva a povinnosti zaměstnanců a zaměstnavatelů	Demokratický občan – občan, společnost, stát
	podnikání – druhy a struktura organizací, nejčastější formy podnikání, drobné a soukromé podnikání	VOZ – pracovní poměr

5.10 Volitelné předměty

5.10.1 *Další cizí jazyk*

- Francouzský jazyk
- Německý jazyk

Cílem výuky je rozvíjet, upevňovat a rozšiřovat slovní zásobu tak, aby žáci dokázali pohotově, přirozeně a jazykově správně reagovat v situacích každodenního života, samostatně vést jednoduchý dialog, vyjadřovat vlastní názor, sdělit základní informace či hlavní myšlenky z krátkého vyslechnutého nebo přečteného textu, reprodukovat vyslechnutý nebo přečtený text, souvisle pohovořit na známá témata z oblasti reálií cizích i našich.

Metody a formy práce jsou založeny na poslechu, čtení, dramatické improvizaci, tvořivých činnostech a pozorování. Využívá se nahrávek, říkanek, písniček a textů v interpretaci rodilých mluvčích. Vyučující rozvíjí představitivost dětí, podněcuje a oceňuje jejich aktivní zapojení do mluvení v cizím jazyce.

Tematické celky:

Pro oblast řečových dovedností a kompetencí se volí komunikativní situace a okruhy spíše obecného charakteru (pozdravy, poděkování, prosba, omluva, témata typu rodina, domov, škola, město, příroda, společnost). Kompetence se rozvíjejí na základě jazykových prostředků.

Jazykové prostředky:

1. Výslovnost

Osvojuje se zvuková stránka daného cizího jazyka (segmentální a suprasegmentální jevy) s důrazem na jevy odlišné od mateřského jazyka a na jevy, které mohou sehrát v procesu komunikace a dorozumívání se daným jazykem zásadní roli.

2. Slovní zásoba

Aktivně se osvojuje slovní zásoba v rozsahu přibližně 1000 slov a slovních spojení, která zahrnují základní výrazy v oblasti probíraných komunikativních situací a tematických okruhů. Receptivně se osvojuje přiměřený počet dalších lexikálních jednotek na základě práce s poslechovými i čtenými texty.

3. Mluvnice

Aktivně se osvojuje základní mluvnické učivo z tvarosloví (slovní druhy s důrazem na slovesa: být, mít, modální slovesa a slovesa nejčastěji používaná v denní komunikaci, jejich časování v čase přítomném, jednom z časů minulých – pokud jazykový systém rozlišuje kategorie různých minulých časů a v budoucím; podstatná jména, zájmena, číslovky základní i řadové, členy – jsou-li tyto součástí daného jazykového systému) a ze skladby (základní syntaktické konstrukce sloužící k vyjádření otázky, záporu, kvantity a kvality, základních časových a prostorových vztahů, základní prostředky vyjadřování modálních významů), to vše v souladu s rozsahem slovní zásoby a charakterem příslušného jazyka.

4. Pravopis

osvojuje se pravopis probírané slovní zásoby a pravopisné změny, k nimž dochází při tvoření mluvnických tvarů (skloňování – je-li daným jazykovým systémem realizováno, časování, stupňování), dále základní pravidla interpunkce, psaní velkých písmen a dělení slov).

5.10.2 Základy administrativy

Předmět Základy administrativy je začleněn do oblasti informační a komunikační technologie. Výuka psaní je úzce spjata s předmětem Český jazyk a literatura – zvládnutí pravopisu, Informatika – ovládnutí PC a cizím jazykem – v rámci výuky lze aplikovat výuku psaní v jazyce anglickém i německém. Texty, které žáci opisují, jsou ze všech oblastí. Jedná se o opisy s dějepisným, literárním, přírodovědným, společenským, politickým, zeměpisným, matematickým, fyzikálním, výtvarným zaměřením.

Správným návykům při zvládnutí klávesnice se žáci učí pomocí programové výuky ZAV.

Tematické celky:

Podstatou výuky volitelného předmětu je:

získávání klávesnicové gramotnosti, ovládnutí klávesnice PC všemi deseti

rychlost a přesnost psaní

správné držení těla při práci s počítačem

využívání moderních informačních technologií: vhodný software, didaktické programy, ovládnutí počítače

využití dovednosti psaní všemi deseti v praxi (při tvorbě slohových prací, při sestavení referátů z různých předmětů apod.)

Kybernetická výuka je založena na programové výuce ZAV a je rozdělena do čtyř základních tříd:

1. třída: cvičení 1 – 600
2. třída: cvičení 601 – 1 200
3. třída: cvičení 1 201 – 1 800
4. třída: cvičení 1 801 – 2 400

Další třídy jsou již speciální. Žáci se mohou dále zlepšovat v rychlosti psaní pomocí klávesových zkratk ZAVpis.

5.10.3 Sportovní aktivity

Předmět Sportovní aktivity směřuje k poznání vlastních pohybových možností a zájmů a k poznávání účinku konkrétních pohybových činností na tělesnou zdatnost, duševní a sociální pohodu. Žáci rozumí základním rozdílům mezi jednotlivými druhy sportovních her (kolektivní, individuální, brankové, síťové, pálkovací...). Znají základní pravidla a ovládají základy rozhodování při hře, chápou role v družstvu, jednají při hře v duchu fair play a dovedou zvolit taktiku hry a dodržovat ji. Žáci si osvojují pravidla her a zdokonalují se ve hře.

Tematické celky:

1. **Atletická příprava** – technika skoku vysokého
2. **Míčové hry**
Vybíjená – utkání, pravidla hry

Basketbal – utkání, základy herních systémů, herní kombinace, herní činnosti jednotlivce – uvolňování bez míče a s míčem, přihrávka jednoruč a obouruč, střelba, krytí útočníka

Volejbal – utkání na zmenšeném hřišti, základy herních systémů, herní činnosti jednotlivce – podání, přihrávka, nahrávka

Malá kopaná - utkání, základy herních systémů, útočná kombinace založená na „přihrej a běž“, obranná kombinace a přebírání do šířky a do hloubky, herní činnosti jednotlivce – výběr místa, zpracování míče, přihrávka, vřazování, střelba, uvolňování a obcházení soupeře, odebírání míče, činnost brankáře

3. Pálkovací hry

florbal - herní činnosti jednotlivce – přihrávka, zpracování míče, útočné kombinace „přihrej a běž“, obsazování, střelba, odebírání míče, činnost brankáře

softbal – činnost na metách, pálkování, chytání a házení, hra

5.10.4 Seminář z přírodovědného předmětu

Předmět Seminář z přírodovědného předmětu navazuje na experimentální činnosti v přírodovědných předmětech – Chemie, Fyzika, Přírodopis.

Cílem výuky je přiblížení základních přírodních zákonitostí pomocí jednoduchých experimentů. Činnost žáků je zaměřena na využívání vhodných pracovních postupů, přístrojů, zařízení a pomůcek pro konání konkrétních pozorování, měření a experimentů.

Žáci se učí zpracovávat protokol o průběhu a výsledcích své experimentální práce, formulovat závěry, k nimž dospěli, vyhledávat v dostupných informačních zdrojích všechny podklady, pomocí kterých provedou danou experimentální práci.

Žáci jsou vedeni k dodržování pravidel bezpečné práce a ochrany životního prostředí při experimentální práci, jsou seznámeni se zásadami první pomoci při úrazu v laboratoři.

Tematické celky:

A. Chemické zaměření

1. Úvod

Organizace předmětu. Seznámení s chemickými pomůckami. Měření fyzikálních veličin.

2. Směsi

Použití různých technik oddělování složek směsí.

3. Chemické prvky

Příprava, zjišťování vlastností a důkazy prvků.

4. Oxidy a halogenidy

Pokusy s oxidy a halogenidy, zápisy reakcí chemickými rovnicemi.

5. Kyseliny, hydroxidy, soli

Měření pH roztoků různých látek. Příprava solí různými postupy. Zápisy reakcí chemickými rovnicemi.

6. Redoxní reakce

Zjišťování vlivu některých faktorů na rychlost koroze na železné předměty.

7. Uhlovodíky a jejich deriváty

Důkazy prvků vázaných v organických látkách. Práce se stavebnicemi modelů molekul. Vlastnosti a důkazy sacharidů, tuků, bílkovin.

8. Chemie ve společnosti

Vlastnosti plastů, problematika recyklace a likvidace.

B. Fyzikální zaměření

1. *Měření*

Měření délek posuvným, popř. mikrometrickým měřidlem. Použití různých metod měření obsahu, objemu a hmotnosti těles, diskuse o přesnosti měření. Experimentální určování hustoty látek různými metodami, praktické použití hustoměru pro měření hustoty kapalin.

2. *Síly a jejich momenty. Moment setrvačnosti*

Pokusné skládání rovnoběžných i různoběžných sil, rozklad síly na složky. Řešení problémových úloh na skládání a rozklad sil. Experimentální určování těžiště stejnorodých i nestejnorodých těles. Sledování souvislosti polohy těžiště tělesa a stability tělesa, využití v praxi. Praktická a technická využití páky, kladky, šroubu, nakloněné roviny a převodů. Moment setrvačnosti, setrvačníky a jejich využití v praxi (gyroskopy, gyrokompany ap.).

3. *Energie a její přeměny*

Tepelné motory (spalovací motory pístové, tryskové, raketové, parní turbina) a jejich praktické využití.

4. *Proudění tekutin*

Proudění tekutin. Laminární a turbulentní proudění tekutiny a tlakem v ní. Podtlak a přetlak v proudící kapalině a jejich měření. Technická využití proudění tekutin (vodní vývěva, rozprašovač ap.). Obtékání těles tekutinou. Odpor prostředí a odporová síla. Pokusné ověření souvislosti odporové síly a tvaru obtékaného tělesa. Aerodynamický tvar a jeho praktické využití. Princip letu letadla.

5. *Elektromagnetické jevy*

Experimentální studium vedení elektrického proudu v kapalinách, galvanické články a akumulátory. Elektrický obvod v autě a jeho hlavní součásti. Experimentální studium vlastností různých polovodičových součástek (polovodičové diody, termistoru, fotorezistoru, fotodiody, tranzistoru) při jejich zapojení do elektrického obvodu a jejich praktické využití. Integrované obvody. Počítače.

6. *Některé prostředky užívané pro vznik, přenos, záznam či reprodukci obrazu a zvuku*

Sestavení modelů mikroskopu a dalekohledu (Keplerova a Galileova), zobrazení předmětu těmito modely a zkoumání vlastností obrazů, jež v nich vznikají. Užití mikroskopu a dalekohledu v praxi.

C. Přírodopisné zaměření

1. *Organismy a prostředí*

Společenství, ekosystém, biotop, nika. Populace a její zákonitosti – migrace, zoogeografie, sociální struktura. Etologie živočichů. Praktické zjišťování jednotlivých skutečností v terénu, biomonitoring. Ekologické projekty, spolupráce s ekologickými organizacemi. Návštěva musea.

2. *Člověk a prostředí*

Antropologie, ekologie populací, růst populace, faktory, které ovlivňují životní prostředí, narušování přírodní rovnováhy. Ekologie v regionu, konkrétní zjišťování v okolí školy. Ekologické projekty, spolupráce s ekologickými organizacemi. Návštěva ČOV, třídění odpadu.

3. *Ohrožené a vzácné druhy rostlin a živočichů*

Červená kniha, ochrana genofondu, celosvětová ochrana přírody. Pěstování vybraných druhů kulturních rostlin, herbář. Ekologické projekty, spolupráce s ekologickými organizacemi.

4. Životní prostředí a zdraví

Zdravotní stav ve spojení s životním prostředím u obyvatel, srovnání ČR s okolními státy. Alternativní zdroje energie, ekologické zemědělství, biopotraviny, sběr léčivých rostlin.

5.10.5 Informatika - multimédia

Obsah učiva navazuje na výuku předmětu Informatika. Ve volitelném předmětu si žáci rozšiřují získané poznatky a aplikují je na konkrétní úkoly. Předmět je vyučován v počítačové učebně, výuka se řídí pracovním řádem učebny. Jsou využívány počítače, projekční technika, interaktivní prostředky a také skenery, fotoaparáty, videokamery a tiskárny.

Žáci v předmětu vytvářejí konkrétní práce, které jsou použitelné v běžném životě, v ostatních předmětech, na střední škole, případně ve zvoleném povolání, např. referáty, přání, plakáty, reklamy, články do časopisu, filmy, videa, soubory fotografií, výukové prezentace, grafy. Rozšiřují si své znalosti v komunikaci prostřednictvím počítače.

Tematické celky:

1. *Tvorba zábavného časopisu*
2. *Tvorba kartiček zvířat pro výuku přírodopisu*
3. *Movie Maker – digitalizace a úprava filmu*
4. *Digitální fotografie – přenos, úprava, tisk*
5. *Bitmapová a vektorová grafika – malování, Toner Callisto*
6. *Práce se zvukem a hudbou – nahrávání a úprava zvuku, přehrávače zvukových souborů*
7. *Audiograbber- MP3 zvukové soubory*
8. *Zábavné a logické hry*

5.10.6 Tvorba školního časopisu

Hlavním cílem volitelného předmětu je tvorba školního časopisu v součinnosti s mediální výchovou. Žáci si osvojí základní principy žurnalistické práce, sběr, třídění a zpracování informací, naučí se časopis graficky zpracovávat. Pod vedením vyučujícího budou žáci vyhledávat stylistické chyby a provádět jazykové korektury, hlavně v oblasti pravopisné, čímž si upevní znalost mateřského jazyka.

Vedlejším cílem je poznávání podoby a obsahu různých českých periodik. Podle časových možností žáci navštíví redakci regionálních novin nebo tiskárnu, popř. některé z četných rozhlasových studií, aby se seznámili s fungováním médií v praxi.

Tematické celky:

A. Teoretická náplň hodin

1. Publicistický styl

publicistika psaná – noviny, časopisy
publicistika mluvená – rozhlas, televize

2. Funkce a požadavky

požadavky: aktuálnost, působivost, obecná přístupnost, přesvědčivost
funkce: informační, poučná, vzdělávací, přesvědčovací, zábavná

3. *Žánry*

vlastní publicistické příspěvky – zpráva, oznámení, článek, komentář, reportáž, úvaha, úvodník, glosa ...

zvláštní novinové příspěvky - referát, recenze, interview, dopisy čtenářů, inzerce ...

publicisticko - beletristické: uměl. reportáž, fejeton, sloupek, literární příspěvky ...
zábavné útvary – anekdota, křížovka, horoskop, anketa, seriál, hra, obrazová příloha ...

4. *Zdroje informací*

tiskové agentury

vlastnosti novináře – novinářská etika

kontakt se čtenáři

5. *Proces psaní publicistických útvarů*

redigování, týmová spolupráce

logická výstavba článků

jazyk, korektury textů

stálé prvky novin a časopisů

grafická úprava

B. *Praktická náplň hodin*

1. *Diskuse*

jak by měl vypadat časopis, co by mělo být jeho součástí

čím zaujmout čtenáře

volba redakční rady, rozdělení úkolů

srovnávání vzhledu a obsahu různých druhů tiskovin, hlavně českých celostátních i regionálních deníků a týdeníků

2. *Tvorba jednotlivých čísel*

sběr informací, shromažďování materiálů

tvorba příspěvků

třídění materiálů, rozvržení stránek

jazykové úpravy a grafika

tisk a kolportace časopisu

5.10.7 *Pěstitelství*

Volitelný předmět Pěstitelství čerpá obsah ze vzdělávací oblasti Člověk a svět práce. Pěstitelství je předmětem, kde se vzájemně prolínají a na sebe navazují:

environmentální výchova, čili výchova k ochraně a tvorbě životního prostředí, ochrana rostlin a živočichů, ochrana půdy

estetická výchova (zahradní architektura – úprava zahrady, aranžování květin)

ekonomická výchova (rychlí, bezztrátová sklizeň, správné skladování)

výchova ke zdraví (racionální výživa, význam zeleniny ve výživě člověka)

Vzdělávání ve volitelném předmětu Pěstitelství směřuje k:

získání základních pracovních dovedností a návyků, zejména při ručním zpracování půdy

osvojování správné volby a používání vhodných nástrojů, nářadí a pomůcek

osvojení a uplatňování zásad bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, hygieny práce, základů organizace a plánování práce a technologické kázně

získávání orientace v různých oborech lidské činnosti, formách fyzické a duševní práce a osvojení potřebných poznatků a dovedností významných pro volbu vlastního profesního zaměření a pro další životní a profesní orientaci

Výuka probíhá v odborné učebně, na školním pozemku a v okolí školy.

Mezipředmětové vztahy: chemie, výchova ke zdraví, přírodopis, fyzika

Tématické celky:

půda, půdotvorní činitelé, humus, půdní mikroorganismy, kvalita půdy, vlastnosti půdy,

Osivo a sadba základní vlastnosti osiva, praktické určování semen dle vzorku

Zkouška klíčivosti semen, způsoby setí a sázení

zelenina, druhy zeleniny a její třídění

Pěstování a ochrana zeleniny, rozmnožování zeleniny

Ochrana zeleniny, škůdci a choroby zeleniny

okrasné rostliny, druhy okrasných rostlin a způsoby jejich pěstování

ovocné rostliny, druhy ovocných rostlin a jejich pěstování

zahradní architektura

chovatelství

léčivé rostliny

Praktické činnosti na školním pozemku:

úprava a údržba školního pozemku,

podzimní sklizeň plodin,

řez stromů a keřů,

založení kompostu,

podzimní zpracování půdy,

péče o živočichy na školním pozemku

předpěstování sadby zeleniny a okrasných rostlin,

úprava půdy pro výsadbu,

setí a výsadba zeleniny a okrasných rostlin,

sklizeň, údržba nářadovny.

5.10.8 Domácnost (příprava pokrmů)

Předmět Domácnost vede žáky k:

používání základního kuchyňského inventáře a bezpečné obsluhy základních spotřebičů
přípravě jednoduchých pokrmů v souladu se zásadami zdravé výživy
dodržování základních principů stolování a společného chování
dodržování zásad hygieny a bezpečnosti práce; poskytnutí první pomoci při úrazech v kuchyni

Tematické celky:

kuchyně – základní vybavení, udržování pořádku a čistoty, bezpečnost a hygiena provozu
potravin – výběr, nákup, skladování, skupiny potravin, sestavování jídelníčku
příprava pokrmů – úprava pokrmů za studena, základní způsoby tepelné úpravy, základní postupy při přípravě pokrmů a nápojů
úprava stolu a stolování – jednoduché prostírání, obsluha a chování u stolu, slavnostní stolování v rodině, zdobené prvky a květiny na stole

5.11 Školní projekty

Jedná se o netradiční kooperativní výuku ve skupinách. Skupiny pracují v tzv. pracovních dílnách, které si volí vyučující dle svých schopností, dovedností, zkušeností a možností v souladu s tématem projektu. Výuka probíhá v jemu odpovídajících učebnách a prostorách školy.

Vedoucím učitelům pracovních dílen pomáhají vždy předem vybraní asistenti – žáci 9., popř. 8. ročníků. Způsob dělení žáků do skupin je záležitostí každého třídního učitele, který má předem za úkol dle pokynů vedoucího projektu žáky správně do skupin rozdělit a se zařazením do skupiny seznámit. Každá skupina zahajuje svou činnost seznamovací hrou. Žáci si pak také určují svá skupinová pravidla a během projektu je dodržují. Specifikem projektu je i to, že není povinností učitelů dodržovat tradiční 45minutovou hodinu. V tyto dny si vyučující společně se svou skupinou organizaci práce ve své skupině volí sami.

Všichni žáci i jejich rodiče jsou vždy včas před samotnou realizací projektu o vlastním průběhu i o výstupu projektu dostatečně informováni, současně se pak podílejí stejně jako vyučující na hodnocení projektu, nejčastěji formou dotazníku. Dokumentace o přípravě projektu, jeho vlastní realizaci i jeho hodnocení je vždy k dispozici a nahlédnutí u vedení školy.

Během projektů směřujeme výuku k

uvědomění si své identity a přijetí své role ve skupině
získání dovednosti komunikovat, vyjadřovat své názory, naslouchat druhým, respektovat a tolerovat názory a postoje druhých
dodržování základních pravidel společenského styku

získání dovednosti umět požádat a pomoci a v případě požádání o pomoc druhým umět v rámci svých možností pomoci

získání dovednosti navazovat nové kontakty a přátelství

spolupráci s žáky různých věkových skupin, popř. různých národností

zodpovědnosti za vykonanou práci

hodnocení a prezentaci své práce

objektivnímu hodnocení práce druhých

motivaci v souvislosti s volbou povolání

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetencí žáků

Kompetence k učení

během výuky klademe důraz na čtení s porozuměním, práci s textem, vyhledávání informací z široké škály informačních a komunikačních prostředků

žáky vedeme k sebehodnocení a hodnocení formou metod Osobnostně sociální výchovy a kritického myšlení

individuálním přístupem k žákům maximalizujeme jejich šanci prožít úspěch

žákům umožňujeme ve vhodných případech realizovat vlastní nápady, podněcujeme jejich tvořivost

žákům nabízíme různé aktivační metody a strategie učení, které jim umožňují samostatně organizovat a řídit jejich vlastní učení, a vytváříme jim takové situace, v nichž mají radost z učení pro samotné učení a jsou vhodné pro jejich další přínos

vedeme žáky k systematickému vyhledávání, vedení a ukládání informací, k uvědomělému a správnému používání studijních materiálů pro samostudium

k poznávání a posouzení vlastních schopností a jejich individuálnímu rozvoji využíváme kooperativní učení, problémové vyučování, sebehodnocení žáků

Kompetence k řešení problémů

výuka je vedena tak, aby žáci hledali různá řešení problému a svoje řešení si dokázali obhájit a posoudit z nejrůznějších společenských aspektů pro současnost i do budoucnosti

při výuce motivujeme žáky v co největší míře problémovými úlohami z praktického života, využíváme co největší množství zdrojů informací – práce s knihou, internetem, experimenty, vlastním výzkumem, modelovou situací

starší žáci připravují různé aktivity pro mladší spolužáky

děti vedeme k aktivnímu podílu na všech fázích činnosti – na plánování, přípravě, realizaci i hodnocení

předkládáme žákům dostatek námětů k samostatnému uvažování a řešení problémů, případně korekci chybných postupů

Kompetence komunikativní

vedeme žáky ke vhodné komunikaci se spolužáky, s učiteli a ostatními dospělými ve škole i mimo školu

vedeme žáky k formulování vlastních názorů a k možnostem ověřovat si některé praktické dovednosti v modelových situacích

učíme žáky obhajovat a argumentovat vhodnou formou svůj vlastní názor a zároveň poslouchat názor jiných

snažíme se umožnit žákům pochopit potřebu vyslechnout odlišný názor a zabývat se jím, využívat získané komunikační dovednosti k vytváření kvalitních vztahů

ke komunikaci a informovanosti ve škole využíváme přehledné informační tabule a nástěnky a webové stránky školy

podporujeme přátelské vztahy ve škole - vytváříme dostatek komunikativních příležitostí s využitím metod Osobnostně sociální výchovy a Kritického myšlení a komunikativních kruhů

žáky vedeme úměrně věku ke komunikaci prostřednictvím médií, ti se postupně zdokonalují v práci s informacemi ze všech možných zdrojů - ústních, tištěných, mediálních a počítačových, včetně internetu, který mají žáci k dispozici i ve volném čase

Kompetence sociální a personální

navozujeme dostatek situací, které vedou k vědomí odlišnosti i jedinečnosti každého člověka a rozvíjejí pozitivní sebedůvěru a vědomí vlastních možností ovlivňovat své okolí

vytváříme dostatek situací k poznání potřeby vzájemného respektu i pomoci mezi lidmi z různých sociálních skupin

poskytujeme žákům prostor pro jejich sociální rozvoj a komunikaci s ostatními – využíváme formy sociálního učení (spolupráci v malé sociální skupině), umožňujeme žákům střídání rolí ve skupině

začleňujeme metody kooperativního učení a jejich prostřednictvím vedeme děti ke spolupráci ve vyučování i mimo vyučování

snažíme se spoluvytvářet příjemné prostředí a atmosféru - žáci jsou obklopeni esteticky podnětným a zdravým prostředím, na jehož tvorbě se všichni podílejí

žáky vedeme k respektování společně dohodnutých pravidel chování, na jejichž formulaci se sami podílejí a učíme je k odmítavému postoji ke všemu, co narušuje dobré vztahy mezi lidmi

Kompetence občanské

učíme žáky respektovat individuální rozdíly (kulturní i náboženské)

ve skupinách si žáci společně stanovují pravidla chování

vedeme žáky k uvědomělé ochraně životního prostředí (třídění odpadu, sběr papíru, přírodnin, nebezpečného odpadu)

budujeme v žácích pozitivní postoj k respektování kulturních tradic a zapojujeme je do kulturního dění

Kompetence pracovní

vedeme žáky k dodržování bezpečnostních předpisů a ochraně zdraví při práci, k psychohygieně práce, dodržování pitného režimu

učíme žáky pracovat podle návodu, předem stanoveného postupu a umožňujeme jim hledat i vlastní cestu řešení

snažíme se žáky vést k trpělivosti a uvědomění si dobrého pocitu z poctivě odvedené a dokončené práce

realizací projektů podněcujeme u žáků zájem o další profesní orientaci

žáky vedeme k objektivnímu sebehodnocení, hodnocení a posouzení s reálnými možnostmi

učíme žáky hospodárně využívat energii i materiál a upřednostňovat přírodní materiály

vedeme žáky k prezentaci své práce

Pokrytí průřezových témat

Multikulturní výchova

Lidské vztahy

Multikulturalita

Mediální výchova

Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení

Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality

Osobnostní a sociální výchova

Sebepoznání a sebepojetí

Seberegulace a sebeorganizace

Psychohygiena

Kreativita

Poznávání lidí

Mezilidské vztahy

Komunikace

Kooperace a kompetice

Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

Hodnoty, postoje, praktická etika

Rozvoj schopností poznávání

6 PRAVIDLA PRO HODNOCENÍ ŽÁKŮ

6.1 Obecné zásady hodnocení

Hodnocení žáků upravuje § 14 vyhlášky č. 48/2005 Sb. ve znění pozdějších předpisů. Jednou z podmínek efektivního učení je zpětná vazba, která poskytuje žákovi informace o správnosti postupu, průběhu či výsledku. Při poskytování zpětné vazby klademe důraz na vhodnou formulaci – přednost dáváme pozitivnímu vyjádření.

Pro celkové hodnocení používáme klasifikaci, pouze na žádost rodičů a doporučení PPP se u žáků se SVP používá hodnocení slovní.

Součástí hodnocení je i sebehodnocení žáků.

Důležité je uplatňovat přiměřenou náročnost a pedagogický takt.

Přihlížíme k věkovým zvláštnostem žáka i k obdobím jeho indispozice.

1. Pedagogičtí pracovníci zajišťují, aby žáci a jejich zákonní zástupci byli včas informováni o průběhu a výsledcích vzdělávání žáka.
2. Každé pololetí se vydává žákovi vysvědčení; za první pololetí lze místo vysvědčení vydat žákovi výpis z vysvědčení.
3. Hodnocení výsledků vzdělávání žáka na vysvědčení je vyjádřeno klasifikačním stupněm (dále jen "klasifikace"), slovně nebo kombinací obou způsobů. O způsobu hodnocení rozhoduje ředitel školy se souhlasem školské rady.
4. Škola převede slovní hodnocení do klasifikace nebo klasifikaci do slovního hodnocení v případě přestupu žáka na školu, která hodnotí odlišným způsobem, a to na žádost této školy nebo zákonného zástupce žáka. Škola, která hodnotí slovně, převede pro účely přijímacího řízení ke střednímu vzdělávání slovní hodnocení do klasifikace.
5. U žáka s vývojovou poruchou učení rozhodne ředitel školy o použití slovního hodnocení na základě žádosti zákonného zástupce žáka.
6. V posledním roce plnění povinné školní docházky vydá škola žákovi výstupní hodnocení o tom, jak žák dosáhl cílů vzdělávání stanovených v § 44. V pátém a sedmém ročníku základního vzdělávání vydá škola výstupní hodnocení žákovi, který se hlásí k přijetí ke vzdělávání ve střední škole.
7. Žák, který plní povinnou školní docházku, opakuje ročník, pokud na konci druhého pololetí neprospěl nebo nemohl být hodnocen. To neplatí o žákovi, který na daném stupni základní školy již jednou ročník opakoval.
8. Ředitel školy může žákovi, který splnil povinnou školní docházku a na konci druhého pololetí neprospěl nebo nemohl být hodnocen, povolit na žádost jeho zákonného zástupce opakování ročníku po posouzení jeho dosavadních studijních výsledků a důvodů uvedených v žádosti.
9. Výchovnými opatřeními jsou pochvaly nebo jiná ocenění a kázeňská opatření. Kázeňským opatřením je podmíněné vyloučení žáka ze školského zařízení, vyloučení žáka ze školského zařízení, a další kázeňská opatření, která nemají pro žáka právní důsledky. Pochvaly, jiná ocenění a další kázeňská opatření může udělit či uložit ředitel školy nebo třídní učitel. Ředitel

školy může v případě závažného zaviněného porušení povinností stanovených školním nebo vnitřním řádem rozhodnout o podmíněném vyloučení nebo o vyloučení žáka ze školského zařízení. V rozhodnutí o podmíněném vyloučení stanoví ředitel školy zkušební lhůtu, a to nejdéle na dobu jednoho roku. Dopustí-li se žák v průběhu zkušební lhůty ve školském zařízení dalšího zaviněného porušení povinností stanovených školním nebo vnitřním řádem, může ředitel školy rozhodnout o jeho vyloučení.

10. Zvláště hrubé slovní a úmyslné fyzické útoky žáka vůči pracovníkům školy nebo školského zařízení se vždy považují za závažné zaviněné porušení školního nebo vnitřního řádu.

6.2 Získání podkladů pro hodnocení a klasifikaci

Při celkové klasifikaci přihlíží učitel k věkovým zvláštěnostem žáka i k tomu, že žák mohl v průběhu klasifikačního období zakolísat v učebních výkonech pro určitou indispozici.

Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání a chování žáků pedagogickými pracovníky je jednoznačné, srozumitelné, srovnatelné s předem stanovenými kritérii, věcné, všestranné, pedagogicky zdůvodněné, odborně správné a doložitelné.

Podklady pro hodnocení a klasifikaci získávají vyučující zejména: soustavným diagnostickým pozorováním žáků, sledováním jeho výkonů a připravenosti na vyučování, různými druhy zkoušek (písemné, ústní, grafické, praktické, pohybové,...) kontrolními písemnými pracemi, analýzou výsledků různých činností žáků, konzultacemi s ostatními vyučujícími a podle potřeby i psychologickými a zdravotnickými pracovníky.

Žák 2. až 9. ročníku základní školy musí mít z každého předmětu alespoň dvě známky za každé pololetí, z toho nejméně jednu za ústní zkoušení. Znamky získávají vyučující průběžně během celého klasifikačního období.

Není přípustné ústně přezkušovat žáky koncem klasifikačního období z látky celého tohoto období.

Zkoušení je prováděno zásadně před kolektivem třídy, nepřípustné je individuální přezkušování po vyučování v kabinetech. Výjimka je možná jen při diagnostikované vývojové poruše, kdy je tento způsob doporučen ve zprávě psychologa.

Učitel oznamuje žákovi výsledek každé klasifikace, klasifikaci zdůvodňuje a poukazuje na klady a nedostatky hodnocených projevů, výkonů, výtvorů. Po ústním vyzkoušení oznámí učitel žákovi výsledek hodnocení okamžitě. Výsledky hodnocení písemných zkoušek a prací a praktických činností oznámí žákovi nejpozději do 14 dnů. Učitel sděluje všechny známky, které bere v úvahu při celkové klasifikaci, zástupcům žáka, a to zejména prostřednictvím zápisů do žákovské knížky - současně se sdělováním známek žákům.

Kontrolní písemné práce a další druhy zkoušek rozvrhne učitel rovnoměrně na celý školní rok, aby se nadměrně nenahromadily v určitých obdobích.

O termínu písemné zkoušky, která má trvat více než 25 minut, informuje vyučující žáky dostatečně dlouhou dobu předem. Ostatní vyučující o tom informuje formou zápisu do třídní knihy. V jednom dni mohou žáci konat jen jednu zkoušku uvedeného charakteru.

Učitel je povinen vést soustavnou evidenci o každé klasifikaci žáka průkazným způsobem tak, aby mohl vždy doložit správnost celkové klasifikace žáka i způsob získání známek (ústní zkoušení, písemné,...). V případě dlouhodobé nepřítomnosti

nebo rozvázání pracovního poměru v průběhu klasifikačního období předá tento klasifikační přehled zastupujícímu učiteli nebo vedení školy.

Vyučující zajistí zapsání známek také do třídního katalogu a dbá o jejich úplnost. Do katalogu jsou zapisovány známky z jednotlivých předmětů, udělená výchovná opatření a další údaje o chování žáka, jeho pracovní aktivitě a činnosti ve škole.

Klasifikační stupeň určí učitel, který vyučuje příslušnému předmětu. Při dlouhodobějším pobytu žáka mimo školu (lázeňské léčení, léčebné pobyty, dočasné umístění v ústavech, apod.) vyučující respektuje známky žáka, které škole sdělí škola při instituci, kde byl žák umístěn; žák se znovu nepřezkoušuje.

Při určování stupně prospěchu v jednotlivých předmětech na konci klasifikačního období se hodnotí kvalita práce a učební výsledky, jichž žák dosáhl za celé klasifikační období. Stupeň prospěchu se neurčuje na základě průměru z klasifikace za příslušné období. Výsledná známka za klasifikační období musí odpovídat známám, které žák získal a které byly sděleny zákonným zástupcům.

Případy zaostávání žáků v učení a nedostatky v jejich chování se projednají v ped. radě, a to zpravidla k 15. listopadu a 15. dubnu.

Na konci klasifikačního období, v termínu, který určí ředitel školy, nejpozději však 48 hodin před jednáním pedagogické rady o klasifikaci, zapíše učitelé příslušných předmětů číslíci výsledky celkové klasifikace do třídního výkazu a připraví návrhy na umožnění opravných zkoušek, na klasifikaci v náhradním termínu apod.

Zákonné zástupce žáka informuje o prospěchu a chování žáka: třídní učitel a učitelé jednotlivých předmětů v polovině prvního a druhého pololetí; třídní učitel nebo učitel, jestliže o to zákonní zástupci žáka požádají.

Informace jsou zákonným zástupcům předávány převážně při osobním jednání na třídních schůzkách nebo konzultačních hodinách, na které jsou rodiče písemně zváni. Rodičům, kteří se nemohli dostavit na školou určený termín, poskytnou vyučující možnost individuální konzultace. Údaje o klasifikaci a hodnocení chování žáka jsou sdělovány pouze zástupcům žáka, nikoli veřejně.

V případě mimořádného zhoršení prospěchu žáka informuje zákonné zástupce vyučující předmětu bezprostředně a prokazatelným způsobem.

Pokud je klasifikace žáka stanovena na základě písemných nebo grafických prací, vyučující tyto práce uschovávají po dobu, během které se klasifikace žáka určuje nebo ve které se k ní mohou zákonní zástupci žáka odvolat - tzn. celý školní rok včetně hlavních prázdnin, v případě žáků s odloženou klasifikací nebo opravnými zkouškami až do 30.10. dalšího školního roku. Opravené písemné práce musí být předloženy všem žákům a na požádání ve škole také zákonným zástupcům.

Vyučující dodržují zásady pedagogického taktu, zejména

1. neklasifikují žáky ihned po jejich návratu do školy po nepřítomnosti delší než jeden týden
2. žáci nemusí dopisovat do sešitů látku za dobu nepřítomnosti, pokud to není jediný zdroj informací
3. účelem zkoušení není nacházet mezery ve vědomostech žáka, ale hodnotit to, co umí
4. učitel klasifikuje jen probrané učivo, zadávání nové látky k samostatnému nastudování celé třídy není přípustné
5. před prověřováním znalostí musí mít žáci dostatek času k naučení, procvičení a zažití učiva
6. prověřování znalostí provádět až po dostatečném procvičení učiva

Třídní učitelé (výchovný poradce) jsou povinni seznamovat ostatní vyučující s doporučením psychologických vyšetření, které mají vztah ke způsobu hodnocení a klasifikace žáka a způsobu získávání podkladů. Údaje o nových vyšetřeních jsou součástí zpráv učitelů (nebo výchovného poradce) na pedagogické radě.

6.3 Zásady a pravidla pro sebehodnocení žáků

Známky nejsou jediným zdrojem motivace.

1. Sebehodnocení je důležitou součástí hodnocení žáků, posiluje sebeúctu a sebevědomí žáků.
2. Je zařazováno do procesu vzdělávání průběžně všemi vyučujícími, způsobem přiměřeným věku žáků.
3. Chyba je přirozená součástí procesu učení. Pedagogičtí pracovníci se o chybě se žáky baví, žáci mohou některé práce sami opravovat, hodnocení žákova výkonu nelze provést jen klasifikací, musí být doprovázeno rozбором chyb žáka. Chyba je důležitý prostředek učení.
5. Při sebehodnocení se žák snaží vyjádřit:
 - co se mu daří, co mu ještě nejde, jaké má rezervy, jak bude pokračovat dál.
6. Pedagogové vedou žáka, aby komentoval svoje výkony a výsledky.
7. Sebehodnocení žáků nemá nahradit klasické hodnocení (hodnocení žáka pedagogem), ale má pouze doplňovat a rozšiřovat evaluační procesy a více aktivizovat žáka.
8. Na konci pololetí žák písemnou nebo ústní formou provede sebehodnocení v oblasti:
 1. zodpovědnost
 2. motivace k učení
 3. sebedůvěra
 4. vztahy v třídním kolektivu.

6.4 Klasifikace chování

Klasifikaci chování žáků navrhuje TU po projednání se všemi vyučujícími a rozhoduje o ní ředitel školy po projednání v pedagogické radě. Kriteřiem pro klasifikaci chování je dodržování školního řádu (dále ŠŘ).

Při klasifikaci chování se přihlíží k věku, morální a rozumové vyspělosti žáka; k uděleným opatřením k posílení kázně se přihlíží pouze tehdy, jestliže tato opatření byla neúčinná.

Chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou se v případě použití klasifikace hodnotí na vysvědčení stupni:

- 1 - velmi dobré
- 2 – uspokojivé
- 3 - neuspokojivé

Kriteria pro jednotlivé stupně klasifikace chování:

1. stupeň (velmi dobré) – žák uvědoměle dodržuje pravidla chování a ustanovení školního řádu. Méně závažných přestupků se dopouští ojediněle. Žák je však přístupný výchovnému působení a snaží se své chyby napravit.

2. stupeň (uspokojivé) – chování žáka je v rozporu s pravidly chování a s ustanoveními školního řádu. Žák se dopustí závažného přestupku nebo se zpravidla i přes důtku třídního učitele dopouští dalších přestupků, narušuje výchovně vzdělávací činnost školy. Ohrožuje bezpečnost a zdraví svoje i jiných osob (více jak 6 neomluvených hodin, opakovaný podvod, slovní či fyzický útok žáka vůči jinému žákovi nebo dospělé osobě).

3. stupeň (neuspokojivé) – chování žáka je v příkrém rozporu s pravidly slušného chování. Žák se dopustí takových závažných přestupků proti školnímu řádu nebo provinění, že je jimi vážně ohrožena výchova nebo bezpečnost a zdraví jeho i jiných osob. Záměrně narušuje hrubým způsobem výchovně vzdělávací činnost školy. Zpravidla se přes důtku ředitele školy dopouští dalších přestupků. Není pravidlem, že žák musel již mít udělen druhý stupeň z chování, záleží na vážnosti přestupku (více jak 15 neomluvených hodin, prokázané závažné formy šikany, opakované fyzické napadání, ublížení na zdraví).

6.5 Výchovná opatření

6.5.1 Pochvaly a jiná ocenění

- a) **pochvala třídního učitele** (dále jen TU) - uděluje TU
za dlouhodobou úspěšnou práci pro třídu,
za svědomité plnění školních povinností a vzorné chování,
za zapojení do školních kol soutěží apod.

Na vysvědčení se uvádí, mohou být uděleny i formou Pochvalného listu.

- b) **pochvala ředitele školy** (dále jen ŘŠ) - uděluje ŘŠ na základě doporučení vyučujících
za vzornou reprezentaci školy v různých soutěžích (na úrovni okresní, krajské, celorepublikové),
za záslužný a statečný čin,
za výrazné zlepšení prospěchu oproti minulému období,
za trvale výborný prospěch a aktivitu (zapojení do školních kol soutěží).

Na vysvědčení se uvádí. Pochvaly ŘŠ se udělují po projednání v pedagogické radě.

6.5.2 Opatření k posílení kázně

Opatření k posílení kázně se udělují za závažné nebo opakované porušení ŠŘ a předchází obvykle před sníženým stupněm z chování.

Podle závažnosti se ukládá :

- a) **napomenutí třídního učitele** – uděluje TU za méně závažné přestupky proti ŠŘ (orientačně 3 až 4 poznámky – vyrušování, nesplnění zadaného úkolu, nevypnutí mobilního telefonu, časté zapomínání pomůcek, nenošení přezutí, cvičebního úboru, špatný výkon třídní služby a 4 zapomenutí ŽK za čtvrtletí) nebo ojedinělý závažnější

prohřešek (vulgární mluva, neuposlechnutí pokynu učitele, nevhodné chování k vyučujícímu).

- b) **důtka třídního učitele** – uděluje TU za opakované, méně závažné přestupky proti ŠŘ (orientačně další 3 až 4 následné poznámky a 8 zapomenutí ŽK za čtvrtletí) nebo závažný prohřešek proti ŠŘ (ztráta a úmyslné poškození ŽK, 1 až 2 neomluvené hodiny, podvod nebo nedbalostní jednání či neuposlechnutí pokynu učitele, které by mohlo vést k ohrožení bezpečnosti osob). Udělení důtky třídního učitele je bezprostředně oznámeno řediteli školy.
- c) **důtka ředitele školy** – uděluje ŘŠ na základě doporučení vyučujících a po projednání a schválení pedagogickou radou za pokračující přestupky žáka (orientačně další 3 až 4 následné poznámky) nebo zvláště hrubý prohřešek proti ŠŘ (3 až 6 neomluvených hodin, vyšší neomluvená absence je již důvodem k udělení druhého stupně z chování, úmyslné poškození školního majetku).

TU oznámí rodičům důvody udělení napomenutí a důtky TU prokazatelným způsobem prostřednictvím ŽK. ŘŠ oznámí rodičům důvody udělení důtky ŘŠ prokazatelným způsobem prostřednictvím dopisu.

TU neprodleně zaznamená udělení výchovných opatření do školní matriky (katalogových listů a programu Vysvědčení).

6.6 Klasifikace ve vyučovacích předmětech

Tato klasifikace určuje úroveň znalostí, dovedností a snahy žáka ve vyučovacích předmětech. Klasifikaci určí učitel, který příslušný předmět vyučuje. Jsou-li předměty, ve kterých vyučuje více učitelů, určí klasifikaci po vzájemné dohodě. Při určování klasifikačního stupně je nutné, aby učitel přihlížel k žákovi bez emocí či jiných pohnutek. Stupeň prospěchu se neurčuje na základě aritmetického průměru. ŘŠ je povinen působit na sjednocování klasifikačních měřítek všech učitelů. Na konci klasifikačního období v termínu určeném ŘŠ (nejpozději do 48 hodin před konáním pedagogické rady) zapíše vyučující známky do katalogových listů, připraví podklady pro komisijní (opravné i rozdílové) zkoušky, případně pro klasifikaci v náhradním termínu.

Tabulka bodového hodnocení písemných prací (viz Příloha č. 1)

Pro potřeby klasifikace se předměty dělí do tří skupin:

Předměty s převahou teoretického zaměření (ČJ, AJ, NJ, prvouka, vlastivěda, D, Z, M, přírodověda, přírodopis, F, Ch)

Předměty s převahou praktických činností (pracovní výchova, informatika a technické činnosti)

Předměty s převahou výchovného zaměření (OV, RV, ODO_r, HV, VV, TV, sborový zpěv, flétna, užité výtvarné činnosti, sportovní aktivity)

Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou teoretického zaměření:

Převahu teoretického zaměření mají jazykové, společenskovední, přírodovědné předměty a matematika.

Při klasifikaci výsledků ve vyučovacích předmětech s převahou teoretického zaměření se v souladu s požadavky učebních osnov hodnotí:

ucelenost, přesnost a trvalost osvojení požadovaných poznatků, faktů, pojmů, definic, zákonitostí a vztahů, kvalita a rozsah získaných dovedností vykonávat požadované intelektuální a motorické činnosti
schopnost uplatňovat osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení společenských a přírodních jevů a zákonitostí
kvalita myšlení, především jeho logika, samostatnost a tvořivost
aktivita v přístupu k činnostem, zájem o ně a vztah k nim
přesnost, výstižnost a odborná i jazyková správnost ústního a písemného projevu
kvalita výsledků činností
osvojení účinných metod samostatného studia

Výchovně vzdělávací výsledky se klasifikují podle těchto kritérií:

1. stupeň (výborný) – žák ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti uceleně, přesně a úplně, chápe vztahy mezi nimi. Pohotově vykonává požadované intelektuální a motorické činnosti. Samostatně a tvořivě uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí. Myslí logicky správně, zřetelně se u něho projevuje samostatnost a tvořivost. Jeho ústní a písemný projev je správný, přesný a výstižný. Grafický projev je přesný a estetický. Výsledky jeho činností jsou kvalitní, pouze s menšími nedostatky. Je schopen samostatně studovat vhodné texty.

2. stupeň (chvalitebný) – žák ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti v podstatě uceleně, přesně a úplně. Pohotově vykonává požadované intelektuální a motorické činnosti. Samostatně a produktivně nebo podle menších podnětů učitele uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí. Myslí správně, v jeho myšlení se projevuje logika a tvořivost. Ústní a písemný projev má menší nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. Kvalita výsledků činností je zpravidla bez podstatných nedostatků. Grafický projev je estetický, bez větších nepřesností. Je schopen samostatně nebo s menší pomocí studovat vhodné texty.

3. stupeň (dobrý) – žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení poznatků, faktů, pojmů, definic a zákonitostí nepodstatné mezery. Při vykonávání požadovaných intelektuálních a motorických činností projevuje nedostatky. Podstatnější nepřesnosti a chyby dovede za pomoci učitele korigovat. V uplatňování osvojených poznatků a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se dopouští chyb. Uplatňuje poznatky a provádí hodnocení jevů a zákonitostí podle podnětů učitele. Jeho myšlení je vcelku správné, ale málo tvořivé, v jeho logice se vyskytují chyby. V ústním a písemném projevu má nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. V kvalitě výsledků jeho činností se projevují častější nedostatky. Grafický projev je méně estetický s menšími nedostatky. Je schopen samostatně studovat podle návodu učitele.

4. stupeň (dostatečný) – žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení poznatků závažné mezery. Při provádění požadovaných intelektuálních a motorických činností je málo pohotový a má větší nedostatky. V uplatňování osvojených poznatků a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují závažné chyby. Při využívání poznatků pro

výklad a hodnocení jevů je nesamostatný. V logice myšlení se vyskytují závažné chyby a myšlení není tvořivé. Jeho ústní a písemný projev má vážné nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. V kvalitě výsledků jeho činností a grafickém projevu se projevují nedostatky, grafický projev je málo estetický. Závažné nedostatky a chyby dovede žák s pomocí učitele opravit. Při samostatném studiu velké těžkosti.

5. stupeň (nedostatečný) – žák si požadované poznatky neosvojil uceleně, přesně a úplně, má v nich závažné a značné mezery. Jeho dovednost vykonávat požadované intelektuální a motorické činnosti má velmi podstatné nedostatky. V uplatňování osvojených vědomostí a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují velmi závažné chyby. Při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí nedovede své vědomosti uplatnit ani s podněty učitele. Neprojevuje samostatnost myšlení, vyskytují se u něho časté logické nedostatky. V ústním a písemném projevu má závažné nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. Kvalita výsledků jeho činností a grafický projev mají vážné nedostatky. Závažné nedostatky a chyby nedovede opravit ani s pomocí učitele. Nedovede samostatně studovat.

Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou praktického zaměření:

Převahu praktické činnosti mají v základní škole pracovní vyučování, praktika, základy techniky, domácí nauky.

Při klasifikaci v předmětech uvedených v s převahou praktického zaměření v souladu s požadavky učebních osnov se hodnotí:

- vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem osvojení praktických dovedností a návyků, zvládnutí účelných způsobů práce
- využití získaných teoretických vědomostí v praktických činnostech
- aktivita, samostatnost, tvořivost, iniciativa v praktických činnostech
- kvalita výsledků činností
- organizace vlastní práce a pracoviště, udržování pořádku na pracovišti
- dodržování předpisů o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a péče o životní prostředí
- hospodárné využívání surovin, materiálů, energie, překonávání překážek v práci
- obsluha a údržba laboratorních zařízení a pomůcek, nástrojů, náradí a měřidel

Výchovně vzdělávací výsledky se klasifikují podle těchto kritérií:

1. stupeň (výborný) – žák soustavně projevuje kladný vztah k práci a praktickým činnostem. Pohotově, samostatně a tvořivě využívá získané teoretické poznatky. Praktické činnosti vykonává pohotově, samostatně uplatňuje získané dovednosti a návyky. Bezpečně ovládá postupy a způsoby procesu, dopouští se jen menších chyb, výsledky jeho práce jsou bez závažných nedostatků. Účelně si organizuje vlastní práci, udržuje pracoviště v pořádku. Uvědoměle dodržuje předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví a aktivně se stará o životní prostředí. Vzorně obsluhuje a udržuje laboratorní zařízení a pomůcky, nástroje, náradí a měřidla. Aktivně překonává vyskytující se překážky.

2. stupeň (chvalitebný) – žák projevuje kladný vztah k práci a praktickým činnostem. Samostatně, ale méně tvořivě a s menší jistotou využívá získané teoretické poznatky při

praktické činnosti. Praktické činnosti vykonává samostatně, v postupech i způsobech práce se nevyskytují podstatné chyby. Výsledky jeho práce mají drobné nedostatky. Účelně si organizuje vlastní práci a pracoviště udržuje v pořádku. Uvědoměle dodržuje předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví a stará se o životní prostředí. Laboratorní zařízení a pomůcky, nástroje, nářadí a měřidla obsluhuje a udržuje s drobnými nedostatky. Překážky v práci překonává s občasnou pomocí učitele.

3. stupeň (dobrý) – žák projevuje vztah k práci a praktickým činnostem s menšími výkyvy. Za pomoci učitele uplatňuje získané teoretické poznatky při praktické činnosti. V praktických činnostech se dopouští chyb a při postupech a způsobech práce potřebuje občasnou pomoc učitele. Výsledky práce mají nedostatky. Vlastní práci organizuje méně účelně, udržuje pracoviště v pořádku. Dodržuje předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví a v malé míře přispívá k tvorbě a ochraně životního prostředí. K údržbě laboratorních zařízení a pomůcek, nástrojů, nářadí a měřidel musí být často podněčován. Překážky v práci překonává jen s častou pomocí učitele.

4. stupeň (dostatečný) – žák pracuje bez zájmu a vztahu k práci a k praktickým činnostem. Získané teoretické poznatky dovede využít při praktické činnosti jen za soustavné pomoci učitele. V praktických činnostech, dovednostech a návycích se dopouští větších chyb. Při volbě postupů a způsobů práce potřebuje soustavnou pomoc učitele. Ve výsledcích práce má závažné nedostatky. Práci dovede organizovat za soustavné pomoci učitele, méně dbá o pořádek na pracovišti a na dodržování předpisů o bezpečnosti a ochraně zdraví a o životní prostředí. V obsluze a údržbě laboratorních zařízení a pomůcek, nástrojů, nářadí a měřidel se dopouští závažných nedostatků. Překážky v práci překonává jen s pomocí učitele.

5. stupeň (nedostatečný) – žák neprojevuje zájem o práci a vztah k ní, ani praktickým činnostem. Nedokáže ani s pomocí učitele uplatnit získané teoretické poznatky při praktické činnosti. V praktických činnostech, dovednostech a návycích má podstatné nedostatky. Nedokáže postupovat při práci ani s pomocí učitele. Výsledky jeho práce jsou nedostatečné, neúplné a nepřesné. Práci na pracovišti si nedokáže zorganizovat, nedbá na pořádek na pracovišti. Neovládá předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví a nedbá na ochranu životního prostředí. V obsluze a údržbě laboratorních zařízení a pomůcek, přístrojů a měřidel se dopouští závažných nedostatků.

Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou výchovného zaměření:

Převahu výchovného zaměření mají: výtvarná výchova, hudební výchova a zpěv, tělesná a sportovní výchova.

Žák zařazený do zvláštní tělesné výchovy se při částečném uvolnění nebo úlevách doporučených lékařem klasifikuje s přihlédnutím ke zdravotnímu stavu.

Při klasifikaci v předmětech s převahou výchovného zaměření se v souladu s požadavky učebních osnov hodnotí:

- stupeň tvořivosti a samostatnosti projevu
- osvojení potřebných vědomostí, zkušeností, činností a jejich tvořivá aplikace
- poznání zákonitostí daných činností a jejich uplatňování ve vlastní činnosti
- kvalita projevu
- vztah žáka k činnostem a zájem o ně
- estetické vnímání, přístup k uměleckému dílu a k estetice ostatní společnosti

v tělesné výchově s přihlédnutím ke zdravotnímu stavu žáka, všeobecná, tělesná zdatnost, výkonnost a jeho péče o vlastní zdraví

Výchovně vzdělávací výsledky se klasifikují podle těchto kritérií:

1. stupeň (výborný) – žák je v činnostech velmi aktivní. Pracuje tvořivě, samostatně, plně využívá své osobní předpoklady a velmi úspěšně je rozvíjí v individuálních a kolektivních projevech. Jeho projev je esteticky působivý, originální a procítěný. Osvojené dovednosti a návyky aplikuje tvořivě. Má výrazně aktivní zájem o umění, estetiku a tělesnou kulturu a projevuje k nim aktivní vztah. Úspěšně rozvíjí svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.

2. stupeň (chvalitebný) – žák je v činnostech aktivní, tvořivý, převážně samostatný na základě využívání svých osobních předpokladů, které úspěšně rozvíjí v individuálním a kolektivním projevu. Jeho projev je esteticky působivý a má jen menší nedostatky z hlediska požadavků osnov. Žák tvořivě aplikuje osvojené vědomosti, dovednosti a návyky v nových úkolech. Má aktivní zájem o umění, o estetiku a tělesnou zdatnost. Rozvíjí si v požadované míře estetický vkus a tělesnou zdatnost.

3. stupeň (dobrý) – žák je v činnostech méně aktivní, tvořivý, samostatný a pohotový. Nevyužívá dostatečně své schopnosti v individuálním a kolektivním projevu. Jeho projev je málo působivý, dopouští se u nich chyb. Jeho vědomosti a dovednosti mají četnější mezery a při jejich aplikaci potřebuje pomoc učitele. Nemá dostatečný aktivní zájem o umění, estetiku a tělesnou kulturu. Nerozvíjí v požadované míře svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.

4. stupeň (dostatečný) – žák je v činnostech málo aktivní a tvořivý. Rozvoj jeho schopností a jeho projev jsou málo uspokojivé. Úkoly řeší s častými chybami. Vědomosti a dovednosti aplikuje jen se značnou pomocí učitele. Projevuje velmi malou snahu a zájem o činnosti, nerozvíjí dostatečně svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.

5. stupeň (nedostatečný) – žák je v činnostech převážně pasivní. Rozvoj jeho schopností je neuspokojivý. Jeho projev je převážně chybný a nemá estetickou hodnotu. Minimální vědomosti a dovednosti nedovede aplikovat. Neprojevuje zájem o práci a nevyvíjí úsilí rozvíjet svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.

6.7 Hodnocení a klasifikace žáků se specifickými poruchami učení a chování

(Způsob hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami)

1. Způsob hodnocení a klasifikace žáka vychází ze znalosti příznaků postižení a uplatňuje se ve všech vyučovacích předmětech, ve kterých se projevuje postižení žáka, a na obou stupních základní školy.
2. Při způsobu hodnocení a klasifikaci žáků pedagogičtí pracovníci zvýrazňují motivační složku hodnocení, hodnotí jevy, které žák zvládl. Při hodnocení se doporučuje užívat různých forem hodnocení, např. bodové ohodnocení, hodnocení s uvedením počtu chyb apod.
3. Při klasifikaci žáků se doporučuje upřednostnit širší slovní hodnocení. Způsob hodnocení projedná třídní učitel a výchovný poradce s ostatními vyučujícími.
4. Třídní učitel sdělí vhodným způsobem ostatním žákům ve třídě podstatu individuálního přístupu a způsobu hodnocení a klasifikace žáka.

5. Vyučující respektuje doporučené způsoby práce a hodnocení žáka, popsané ve zprávě o psychologickém vyšetření. Volí takové způsoby prověřování znalostí žáka, ve kterých se co nejméně projevuje zdravotní postižení (např. doplňování jevů místo diktátů, ústní zkoušení místo písemných prací či naopak, zkrácený rozsah písemných prací,...).
6. Podle druhu postižení využívá speciální metody, postupy, formy a prostředky vzdělávání a hodnocení, kompenzační, rehabilitační a učební pomůcky, speciální učebnice a didaktické materiály.

Kromě slovního hodnocení v jazycích a v matematice lze děti se specifickými poruchami učení hodnotit slovně (průběžně i na vysvědčení) po dohodě s rodiči a odborníky ve všech předmětech, do nichž se porucha promítá. Za určitých okolností může být pro dítě výhodnější klasifikace známkou (porucha se vezme v úvahu v mírnější klasifikaci – o jeden i více stupňů). Při zkoušení je kladen důraz na ten druh projevu (písemný nebo ústní), ve kterém má žák předpoklady podat lepší výkon. Učitel při klasifikaci nevychází z počtu chyb, ale z počtu jevů, které žák zvládl. Kontrolní práce a diktáty píší tito žáci po předchozí přípravě.

O slovní hodnocení žáka se specifickou poruchou žádá písemnou formou zákonný zástupce po domluvě s třídním učitelem v průběhu prvního čtvrtletí. Třídní učitel odevzdá žádost rodičů ŘŠ, který o slovním hodnocení rozhodne.

Hodnocení nadaných dětí, žáků

Ředitel školy může mimořádně nadaného nezletilého žáka přeřadit do vyššího ročníku bez absolvování předchozího ročníku. Podmínkou přeřazení je vykonání zkoušek z učiva nebo části učiva ročníku, který žák nebude absolvovat. Obsah a rozsah zkoušek stanoví ředitel školy.

Individuálně vzdělávaný žák koná za každé pololetí zkoušky z příslušného učiva, a to ve škole, do níž byl přijat k plnění povinné školní docházky. Nelze-li individuálně vzdělávaného žáka hodnotit na konci příslušného pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení bylo provedeno nejpozději do dvou měsíců po skončení pololetí. Ředitel školy zruší povolení individuálního vzdělávání, pokud žák na konci druhého pololetí příslušného školního roku neprospěl, nebo nelze-li žáka hodnotit na konci pololetí ani v náhradním termínu.

Podrobnosti o komisionálních a opravných zkouškách

1. Žáci devátých ročníků a žáci, kteří na daném stupni základní školy dosud neopakovali ročník, kteří na konci druhého pololetí neprospěli nejvýše ze dvou povinných předmětů s výjimkou předmětů výchovného zaměření, konají opravné zkoušky.
2. Opravné zkoušky se konají nejpozději do konce příslušného školního roku v termínu stanoveném ředitelem školy. Žák může v jednom dni skládat pouze jednu opravnou zkoušku. Opravné zkoušky jsou komisionální.
3. Žák, který nevykoná opravnou zkoušku úspěšně nebo se k jejímu konání nedostaví, neprospěl. Ze závažných důvodů může ředitel školy žákovi stanovit náhradní termín opravné zkoušky nejpozději do 15. září následujícího školního roku. Do té doby je žák zařazen do nejbližšího vyššího ročníku, popřípadě znovu do devátého ročníku.

4. V odůvodněných případech může krajský úřad rozhodnout o konání opravné zkoušky a komisionálního přezkoušení na jiné základní škole. Zkoušky se na žádost krajského úřadu účastní školní inspektor.

Odlišnosti pro individuální vzdělávání

Pokud má zákonný zástupce pochybnosti o správnosti hodnocení žáka, může do 8 dnů od konání zkoušek písemně požádat ředitele školy o přezkoušení žáka; byl-li zkoušejícím žáka ředitel školy, krajský úřad. Pokud ředitel školy nebo krajský úřad žádosti vyhoví, nařídí komisionální přezkoušení žáka.

Odlišnosti pro zkoušky při plnění povinné školní docházky v zahraničí

Žák, který plní povinnou školní docházku v zahraniční škole, a koná zkoušku ve spádové škole, koná ji:

1. ve všech ročnících ze vzdělávacího obsahu vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura, stanoveného Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání
2. v posledních dvou ročnících prvního stupně ze vzdělávacího obsahu vlastivědné povahy vztahujícího se k České republice vzdělávacího oboru Člověk a jeho svět, stanoveného Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání
3. na druhém stupni ze vzdělávacího obsahu vztahujícího se k České republice vzdělávacího oboru Dějepis a ze vzdělávacího obsahu vztahujícího se k České republice vzdělávacího oboru Zeměpis, stanovených Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání

Žák, který plní povinnou školní docházku formou individuální výuky v zahraničí, koná zkoušku z každého předmětu uvedeného ve školním vzdělávacím programu zkoušející školy.

Obsahem zkoušky je vzdělávací obsah za období, po které žák plnil povinnou školní docházku v zahraničí. Konkrétní obsah a rozsah zkoušky stanoví ředitel zkoušející školy v souladu se školním vzdělávacím programem zkoušející školy. Se stanoveným obsahem a rozsahem zkoušky seznámí ředitel zkoušející školy s dostatečným časovým předstihem zákonného zástupce žáka, nejpozději však při stanovení termínu zkoušky.

Zkoušku lze konat za období nejméně jednoho pololetí školního roku, nejdéle však za období dvou školních roků.

Zkouška je komisionální. Komisi jmenuje ředitel zkoušející školy.

Komise je tříčlenná a tvoří ji:

1. předseda, kterým je ředitel zkoušející školy, popřípadě jím pověřený učitel
2. zkoušející učitel, jímž je vyučující daného předmětu ve třídě, v níž je žák zařazen, popřípadě jiný vyučující daného předmětu
3. přisedící, kterým je jiný vyučující daného předmětu nebo předmětu stejné vzdělávací oblasti stanovené Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání

Termín konání zkoušky dohodne ředitel zkoušející školy se zákonným zástupcem žáka tak, aby se zkouška uskutečnila nejpozději do dvou měsíců po skončení období, za které se zkouška koná. Nedojde-li k dohodě mezi zákonným zástupcem žáka a ředitelem zkoušející školy, stanoví termín zkoušky ředitel zkoušející školy. Není-li možné žáka ze závažných důvodů v dohodnutém termínu přezkoušet, stanoví ředitel zkoušející školy náhradní termín zkoušky tak, aby se zkouška uskutečnila nejpozději do čtyř měsíců po skončení období, za které se zkouška koná.

Před konáním zkoušky předloží zákonný zástupce žáka řediteli zkoušející školy vysvědčení žáka za příslušný ročník zahraniční školy a jeho překlad do českého jazyka. Pokud toto vysvědčení neobsahuje jednoznačné vyjádření o úspěšnosti ukončení příslušného ročníku základního vzdělávání nebo pololetí školního roku, předloží zástupce žáka potvrzení zahraniční školy o úspěšnosti ukončení příslušného ročníku základního vzdělávání nebo pololetí školního roku a jeho překlad do českého jazyka. Pro stanovení stupně celkového hodnocení žáka devátého ročníku na konci školního roku je rozhodný výsledek zkoušky a vyjádření zahraniční školy, že žák úspěšně ukončil devátý ročník základního vzdělávání. V případě pochybností o správnosti překladu je ředitel zkoušející školy oprávněn požadovat předložení úředně ověřeného překladu.

O zkoušce se pořizuje protokol, který se stává součástí dokumentace školy.

Výsledek zkoušky stanoví komise hlasováním. Výsledek zkoušky se vyjádří slovním hodnocením nebo stupněm prospěchu. Ředitel zkoušející školy sdělí výsledek zkoušky prokazatelným způsobem žákovi a zákonnému zástupci žáka. Po vykonání zkoušek vydá ředitel zkoušející školy žákovi vysvědčení. Na vysvědčení žák není hodnocen z chování. Na vysvědčení se uvede text "Žák(yně) plní povinnou školní docházku podle § 38 školského zákona".

V případě, že zákonný zástupce žáka má pochybnosti o správnosti výsledku zkoušky, může požádat o přezkoušení.

Odlíšnosti pro komisionální přezkoušení na základní škole a pro opravné zkoušky

Komisi pro komisionální přezkoušení jmenuje ředitel školy; v případě, že je vyučujícím daného předmětu ředitel školy, jmenuje komisi krajský úřad.

Komise je tříčlenná a tvoří ji:

1. předseda, kterým je ředitel školy, popřípadě jím pověřený učitel, nebo v případě, že vyučujícím daného předmětu je ředitel školy, krajským úřadem jmenovaný jiný pedagogický pracovník školy
2. zkoušející učitel, jímž je vyučující daného předmětu ve třídě, v níž je žák zařazen, popřípadě jiný vyučující daného předmětu
3. přísedící, kterým je jiný vyučující daného předmětu nebo předmětu stejné vzdělávací oblasti stanovené Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání

Výsledek přezkoušení již nelze napadnout novou žádostí o přezkoušení. Výsledek přezkoušení stanoví komise hlasováním. Výsledek přezkoušení se vyjádří slovním hodnocením nebo stupněm prospěchu. Ředitel školy sdělí výsledek přezkoušení

prokazatelným způsobem žákovi a zákonnému zástupci žáka. V případě změny hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí se žákovi vydá nové vysvědčení.

O přezkoušení se pořizuje protokol, který se stává součástí dokumentace školy.

Žák může v jednom dni vykonat přezkoušení pouze z jednoho předmětu. Není-li možné žáka ze závažných důvodů ve stanoveném termínu přezkoušet, stanoví orgán jmenující komisi náhradní termín přezkoušení.

Konkrétní obsah a rozsah přezkoušení stanoví ředitel školy v souladu se školním vzdělávacím programem.

Vykonáním přezkoušení není dotčena možnost vykonat opravnou zkoušku.

6.8 Klasifikace formou slovního hodnocení

Zásady pro používání slovního hodnocení včetně předem stanovených kritérií

O slovním hodnocení výsledků vzdělávání žáka na vysvědčení rozhoduje ředitel školy se souhlasem školské rady a po projednání v pedagogické radě.

Třídní učitel po projednání s vyučujícími ostatních předmětů převede slovní hodnocení do klasifikace nebo klasifikaci do slovního hodnocení v případě přestupu žáka na školu, která hodnotí odlišným způsobem, a to na žádost této školy nebo zákonného zástupce žáka.

Je-li žák hodnocen slovně, převede třídní učitel po projednání s vyučujícími ostatních předmětů slovní hodnocení do klasifikace pro účely přijímacího řízení ke střednímu vzdělávání.

U žáka s vývojovou poruchou učení rozhodne ředitel školy o použití slovního hodnocení na základě žádosti zákonného zástupce žáka.

Výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých povinných a nepovinných předmětech stanovených školním vzdělávacím programem a chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou jsou v případě použití slovního hodnocení popsány tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka, které dosáhl zejména ve vztahu k očekávaným výstupům formulovaným v učebních osnovách jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu, k jeho vzdělávacím a osobnostním předpokladům a k věku žáka. Slovní hodnocení zahrnuje posouzení výsledků vzdělávání žáka v jejich vývoji, ohodnocení píle žáka a jeho přístupu ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon, a naznačení dalšího rozvoje žáka. Obsahuje také zdůvodnění hodnocení a doporučení, jak předcházet případným neúspěchům žáka a jak je překonávat.

Slovní hodnocení je organickou součástí celého pojetí vyučování, které je zaměřeno na rozvoj žákovy osobnosti. Předmětem hodnocení jsou nejen znalosti, ale především kompetence dítěte, postoje dovednosti vyššího řádu (dovednost kooperovat, utřídit informace atd.), vlastnosti osobnosti (mravní, volní atd.).

Při slovním hodnocení neusilujeme o stejné – srovnatelné formulace, neboť účelem není srovnávat jednoho žáka s druhým, ale postihnout individuálně výsledek vyučování a učení jednoho – právě hodnoceného žáka.

Z hlediska formy má vysvědčení podobu diagnostické zprávy o dítěti (psáno ve 3. osobě) nebo dopisu (rodičům či dítěti), knížky nebo deníku s průběžnými informacemi o krocích žáka a návrhy na zlepšení. Klasifikace se provádí do katalogových listů známkou.

Zásady pro vzájemné převedení klasifikace a slovního hodnocení

Prospěch	
Ovládnutí učiva	
1 – výborný	ovládá bezpečně
2 – chvalitebný	ovládá
3 – dobrý	v podstatě ovládá
4 – dostatečný	ovládá se značnými mezerami
5 - nedostatečný	neovládá
Myšlení	
1 – výborný	pohotový, bystrý, dobře chápe souvislosti, samostatný
2 – chvalitebný	uvažuje celkem samostatně
3 – dobrý	menší samostatnost v myšlení
4 – dostatečný	nesamostatné myšlení, pouze s nápovědou
5 - nedostatečný	odpovídá nesprávně i na návodné otázky
Vyjadřování	
1 – výborný	výstižné a poměrně přesné
2 – chvalitebný	celkem výstižné
3 – dobrý	myšlenky vyjadřuje ne dost přesně
4 – dostatečný	myšlenky vyjadřuje se značnými obtížemi
5 - nedostatečný	nedokáže se samostatně vyjádřit, i na návodné otázky odpovídá nesprávně
Celková aplikace vědomostí	
1 – výborný	užívá vědomostí a spolehlivě a uvědoměle dovedností, pracuje samostatně, přesně a s jistotou
2 – chvalitebný	dovede používat vědomosti a dovednosti při řešení úkolů, dopouští se jen menších chyb
3 – dobrý	řeší úkoly s pomocí učitele a s touto pomocí snadno překonává potíže a odstraňuje chyby
4 – dostatečný	dělá podstatné chyby, nesnadno je překonává
5 - nedostatečný	praktické úkoly nedokáže splnit ani s pomocí
Aktivita, zájem o učení	
1 – výborný	aktivní, učí se svědomitě a se zájmem
2 – chvalitebný	učí se svědomitě
3 – dobrý	k učení a práci nepotřebuje větších podnětů
4 – dostatečný	malý zájem o učení, potřebuje stále podněty
5 - nedostatečný	pomoc a pobízení k učení jsou zatím neúčinné

Chování	
1 – velmi dobré	Uvědoměle dodržuje pravidla chování a ustanovení vnitřního řádu školy. Méně závažných přestupků se dopouští ojediněle. Žák je však přístupný výchovnému působení a snaží se své chyby napravit.
2 - uspokojivé	Chování žáka je v rozporu s pravidly chování a s ustanoveními vnitřního řádu školy. Žák se dopustí závažného přestupku proti pravidlům slušného chování nebo vnitřnímu řádu školy; nebo se opakovaně dopustí méně závažných přestupků. Zpravidla se přes důtku třídního učitele školy dopouští dalších přestupků, narušuje výchovně vzdělávací činnost školy. Ohrožuje bezpečnost a zdraví svoje nebo jiných osob.
3 - neuspokojivé	Chování žáka ve škole je v příkrém rozporu s pravidly slušného chování. Dopustí se takových závažných přestupků proti školnímu řádu nebo provinění, že je jimi vážně ohrožena výchova nebo bezpečnost a zdraví jiných osob. Záměrně narušuje hrubým způsobem výchovně vzdělávací činnost školy. Zpravidla se přes důtku ředitele školy dopouští dalších přestupků.

6.9 Celkové hodnocení žáka

Výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých povinných a nepovinných předmětech stanovených školním vzdělávacím programem se v případě použití klasifikace hodnotí na vysvědčení stupni prospěchu:

- 1 – výborný
- 2 – chvalitebný
- 3 – dobrý
- 4 – dostatečný
- 5 - nedostatečný

Při hodnocení touto stupnicí jsou výsledky vzdělávání žáka a chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou hodnoceny tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka, které dosáhl zejména vzhledem k očekávaným výstupům formulovaným v učebních osnovách jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu, k jeho vzdělávacím a osobnostním předpokladům a k věku žáka. Klasifikace zahrnuje ohodnocení píle žáka a jeho přístupu ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon. Na prvním stupni se použije pro zápis stupně hodnocení číslice, na druhém stupni se použije slovní označení stupně hodnocení.

Celkové hodnocení žáka se na vysvědčení vyjadřuje stupni:

- a) **Prospěl (a) s vyznamenáním** – není-li v žádném z povinných předmětů stanovených ŠVP hodnocen na vysvědčení stupněm horším než chvalitebný, průměr z povinných předmětů není vyšší než 1,5, chování je velmi dobré, v případě slovního hodnocení nebo kombinace slovního hodnocení a klasifikace postupuje škola podle pravidel

hodnocení žáků podle § 14 odst. 1 písm. e) Vyhlášky č. 48/2005 Sb. ve znění pozdějších předpisů,

- b) **Prospěl (a)** – není-li v žádném z povinných předmětů stanovených ŠVP hodnocen na vysvědčení stupněm nedostatečný nebo odpovídajícím slovním hodnocením,
- c) **Neprospěl (a)** – je-li v některém z povinných předmětů stanovených ŠVP hodnocen na vysvědčení stupněm nedostatečný nebo odpovídajícím slovním hodnocením.
- d) **Nehodnocen (a)** - není-li možné žáka hodnotit z některého z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem na konci prvního pololetí

Výsledky práce v zájmových útvarech organizovaných školou se hodnotí stupni

Pracoval(a) úspěšně,
pracoval(a).

Při hodnocení žáků, kteří nejsou státními občany České republiky a plní v České republice povinnou školní docházku, se dosažená úroveň znalosti českého jazyka považuje za závažnou souvislost, která ovlivňuje výkon žáka. Při hodnocení těchto žáků ze vzdělávacího obsahu vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura určeného Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání se na konci tří po sobě jdoucích pololetí po zahájení docházky do školy v České republice vždy považuje dosažená úroveň znalosti českého jazyka za závažnou souvislost, která ovlivňuje výkon žáka.

Pro náboženství platí hodnocení – účastnil se.

Nelze-li žáka hodnotit na konci prvního pololetí, určí ŘŠ pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za 1. pololetí bylo provedeno nejpozději do dvou měsíců po skončení 1. pololetí. Není-li možné hodnotit ani v náhradním termínu, žák se za 1. pololetí nehodnotí.

Nelze-li žáka hodnotit na konci 2. pololetí, určí ŘŠ pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za 2. pololetí bylo provedeno nejpozději do konce září následujícího školního roku. V období měsíce září do doby hodnocení navštěvuje žák nejbližší vyšší ročník, popřípadě znovu devátý ročník.

Do vyššího ročníku postoupí žák, který na konci 2. pololetí prospěl ze všech povinných předmětů stanovených ŠVP s výjimkou předmětů výchovného zaměření stanovených RVP a předmětů, z nichž byl uvolněn. Do vyššího ročníku postoupí i žák 1. stupně ZŠ, který již v rámci 1. stupně opakoval ročník, a žák 2. stupně ZŠ, který již v rámci 2. stupně opakoval ročník, a to bez ohledu na prospěch tohoto žáka.

Má-li zákonný zástupce žáka pochybnosti o správnosti klasifikace v jednotlivých předmětech na konci 1. a 2. pololetí, může do tří pracovních dnů ode dne, kdy bylo žákovi vydáno vysvědčení, požádat ŘŠ o komisionální přezkoušení (ŘŠ oprávněnost žádosti posoudí). Komisionální přezkoušení se koná nejpozději do 14 dnů od doručení žádosti nebo v termínu dohodnutém se zákonným zástupcem. Tříčlennou komisi pro přezkoušení žáka jmenuje ředitel školy. V případě, že je vyučujícím daného předmětu ředitel školy, jmenuje komisi krajský úřad. Komisi tvoří předseda (zpravidla ŘŠ nebo jím pověřený učitel, nebo v případě, že vyučujícím daného předmětu je ředitel školy, krajským úřadem jmenovaný jiný pedagogický pracovník školy), zkoušející učitel a přisedící pedagog. Klasifikační stupeň určí komise většinou hlasů. Komisionální zkouška bude zaprotokolována.

Výstupní hodnocení

Na konci 1. pololetí školního roku, v němž žák splní povinnou školní docházku, mu škola vydá výstupní hodnocení o dosažené výstupní úrovni vzdělávání. V pátém a sedmém ročníku základního vzdělání vydá škola výstupní hodnocení žákovi, který se hlásí k přijetí ke vzdělávání ve střední škole.

Výstupní hodnocení žáka dále obsahuje vyjádření o:

- a) možnostech žáka a jeho nadání,
- b) předpokladech pro další vzdělávání nebo pro uplatnění žáka,
- c) chování žáka v průběhu povinné školní docházky,
- d) dalších významných skutečnostech ve vzdělávání žáka.

Žáci devátých ročníků a žáci, kteří na daném stupni ZŠ dosud neopakovali ročník, kteří na konci 2. pololetí neprospěli nejvýše ze dvou povinných předmětů s výjimkou předmětů výchovného zaměření, konají opravné zkoušky (nejpozději do konce srpna). Nemůže-li se žák z vážných důvodů dostavit, umožní mu ŘŠ vykonání nejpozději do 15. září. Do té doby žák navštěvuje podmíněně vyšší ročník.

Žák, který nevykoná opravnou zkoušku úspěšně nebo se k jejímu konání nedostaví, neprospěl.

Žák, který po dobu nemoci navštěvoval školu při nemocničním zařízení a byl tam klasifikován za pololetí ze všech, případně jen z některých předmětů, se po návratu do kmenové školy nezkouší a neklasifikuje, přebírá se jeho klasifikace ze školy při zdravotnickém zařízení v těch předmětech, ve kterých byl klasifikován, v ostatní předmětech se neklasifikuje.

TU a jednotliví vyučující informují zákonné zástupce o prospěchu a chování žáka na třídních schůzkách, individuálních pohovorech a konzultacích.

V případě mimořádného zhoršení prospěchu či chování uvědomí ŘŠ bezprostředně a prokazatelně zákonné zástupce (doporučený dopis, záznam z jednání za přítomnosti třídního učitele, podpisy zúčastněných).

Přechází-li žák po 15. 11. nebo 15. 4. do jiné školy, dokumentace obsahuje návrh klasifikace v jednotlivých předmětech jako podklad pro celkovou klasifikaci žáka na konci klasifikačního období.

7 VLASTNÍ HODNOCENÍ ŠKOLY (AUTOEVALUACE)

Cíle a kritéria Vlastního hodnocení školy (dále jen VHŠ)

7.1 Úvod

Základním cílem autoevaluace je hodnocení výsledků výchovy a vzdělávání, kterých škola v určitém období dosáhla. Autoevaluace umožňuje autoregulaci školy a jejího systému

zevnitř, využívá ji ke svému vlastnímu růstu, ke stálému zvyšování kvality poskytovaných služeb a vybudování úspěšné školy.

„Autoevaluaci rozumíme systematicky připravené a plánované hodnocení směřující podle předem stanovených kritérií k předem stanoveným cílům“ (Roupec, 1997).

„Kvalitou (vzdělávacích procesů, vzdělávacích institucí, vzdělávací soustavy) se rozumí žádoucí, tj. optimální úroveň fungování anebo produkce těchto procesů či institucí, která může být předepsána určitými požadavky (např. vzdělávacími standardy), a může být tudíž objektivně měřena a hodnocena“ (Průcha 1997).

Proces řízení kvality školy tvoří dílčí procesy: ověřování kvality, zdokonalování kvality potvrzení kvality školy.

Charakteristika úspěšné školy

je orientována na žáka, má sloužit žákům, podporovat jejich tvořivost, aktivitu. Vysokou úroveň má interakce učitel-žák. Úspěšná škola nabízí bohatý vzdělávací program, má dokonale vypracované cíle v oblasti kognitivní, podporuje žákův rozvoj a provádí zpětnou vazbu.

výukou podporuje studentovo učení. Učitelé věří, že se žáci mohou naučit a cítí se odpovědní za dosažené výsledky. Učitelé jsou otevření k žákovu očekávání, snaží se uspokojovat jeho potřeby, adaptují výuku pro potřeby žáků, anticipují a opravují žákovo neporozumění učivu, používají různé vyučovací strategie. Obecně-úspěšná škola má vysoký standard, pravidelně sleduje výkony a usiluje o dosažení úspěchu.

má pozitivní školní klima charakterizované soustavou cílů, hodnot a standardů výkonů. Má vysoký optimismus a očekávání k žákovu učení (věří v možnost žáka, důvěřuje mu). Vytváří otevřené, přátelské, kulturní prostředí, pozitivní přístup k disciplíně, má poznatky o etické identitě žáka.

podporuje kolegiální interakce, vytváří profesionální prostředí pro učitele, má pochopení pro jejich potřeby, dobré podmínky pro práci. Učitelé reflektují svoji práci, vzájemně spolupracují.

má dobrého ředitele, ten užívá účinného stylu řízení, řeší problémy týmově, zná sbor, komunikuje s ním, adekvátně hodnotí učitele a žáky, pečuje o odborný růst učitelů. Úspěšná škola komunikuje s rodiči a společností.

7.2 Oblasti a podoblasti hodnocení

Vize školy

Vize školy a hodnoty

- *Přiměřenost a srozumitelnost vize a hodnot*
- *Propojení vize a hodnot s vlastním hodnocením a zdokonalováním školy*

Cíle a školní vzdělávací program (ŠVP)

- *Soulad vize školy a cílů ŠVP*
- *Učitelé jsou seznámeni s cíli ŠVP i s cíli školy*
- *Cíle školy jsou logicky rozpracovány v ŠVP*
- *Cíle školy jsou v souladu s očekáváním a potřebami klientů školy*

Podmínky ke vzdělávání

Lidské zdroje

- *Úvazky učitelů vzhledem k jejich odborné a pedagogické způsobilosti*
- *Kvalifikace výchovného poradce, metodika prevence sociálně-patologických jevů*
- *Přehled o pracovnících školy*
- *Sebehodnocení a zdokonalování pracovníků*

Materiální zdroje

- *Velikost a vhodnost prostor školy vzhledem k počtu žáků školy*
- *Technický stav budovy*
- *Odborné učebny a jejich vybavení vzhledem k potřebám ŠVP*
- *Vybavení knihovny (příp. studovny, informačního centra)*
- *Sportovní zařízení a jeho vybavenost*
- *Dílny a pozemky a jejich vybavení*
- *Vybavení žáků učebnicemi*
- *Vybavení pomůckami vzhledem k potřebám ŠVP*
- *Vybavení ICT vzhledem k potřebám ŠVP*
- *Využívání materiálního zázemí školy širší veřejností*

Finanční zdroje

- *Přiměřenost a evidence čerpání rozpočtu přímých nákladů*
- *Přiměřenost a evidence čerpání rozpočtu provozních prostředků*
- *Přiměřenost a evidence čerpání rozpočtu mimorozpočtových zdrojů*

Školní vzdělávací program

Charakteristika učících se

- *Přiměřenost cílů ŠVP k možnostem žáků*
- *Individuální vzdělávací plány pro žáka se speciálními vzdělávacími potřebami*
- *Individuální vzdělávací plány pro žáky nadané a talentované*

Školní vzdělávací program

- *Přiměřenost ŠVP k podmínkám školy*
- *Klíčové kompetence v ŠVP*
- *Koordinace vytváření klíčových kompetencí*

- *Vhodnost časové dotace a posloupnosti jednotlivých částí ŠVP*
- *Realizace ŠVP*

Organizace vzdělávacího procesu školy

- *Rozvrh hodin*
- *Školní řád*
- *Vnitřní informační systém školy*
- *Vliv interakce školy s komunitou na organizaci vzdělávacího procesu*

Průběh vzdělávání

Vyučování

- *Vhodnost a přiměřenost stanovených cílů výuky k předpokladům žáků*
- *Vhodnost metod výuky k vymezeným cílům a obsahu výuky*
- *Rozsah využití pomůcek, učebnic a ostatních didaktických pomůcek*
- *Využívání různých organizačních forem výuky*
- *Komunikace ve vyučování*
- *Vhodnost učebních úloh*
- *Vhodnost využití metod hodnocení žáků učitelem*

Učení se žáků

- *Odpovědnost žáka za své učení*
- *Aktivita a zapojení žáků ve výuce*
- *Využívání samostatné a týmové práce žáků*
- *Využívání učebnic, ICT a jiných výukových objektů v procesu učení se žáka*
- *Využívání sebehodnocení žáků*

Kultura školy

Podpora žáků školou

- *Ve škole převládá optimismus, důvěra a očekávání úspěchu*
- *Podpora sebedůvěry žáků a poskytování zpětné vazby*
- *Pochvaly a odměny převyšují tresty*
- *Předcházení konfliktům a jejich řešení*
- *Podpora žáků k dosažení úspěchu*

Spolupráce s rodiči

- *Podávání informací rodičům o dění ve škole*
- *Zapojení rodičů do života školy*
- *Podpora rodičů při učení dětí*
- *Spolupráce školské rady a vedení školy*

Vzájemné vztahy

- *Vzájemný respekt a podpora pracovníků školy a žáků*
- *Vytváření optimálních podmínek pro každého žáka*
- *Spolupráce se zřizovatelem*
- *Zapojení a podpora místní komunity*

Výchovné poradenství

- *Spolupráce školy s PPP a SPC*
- *Prevence sociálně-patologických jevů*
- *Informace a poradenství v přípravě na budoucí povolání*
- *Spolupráce s úřadem práce a zaměstnaneckými agenturami*

Práce třídního učitele

- *Koordinace a informovanost žáků a učitelů třídy*
- *Komunikace uvnitř a vně třídy*
- *Vytváření portfolia žáků*

Řízení školy

Plánování

- *Plánování lidských zdrojů*
- *Plánování materiálních zdrojů*
- *Plánování finančních zdrojů*

Organizace školy

- *Organizační struktura školy a organizační řád*
- *Delegování pravomocí a úkolů*
- *Správa, přenos dat a informací uvnitř školy*
- *Činnost poradních, metodických a samosprávných orgánů*

Vedení lidí

- *Týmová práce*
- *Komunikace, poskytování zpětné vazby a informací*
- *Podpora učitelů při zavádění změn*
- *Vedení začínajících učitelů*
- *Hospitační činnost*
- *Další vzdělávání pedagogických pracovníků*

Kontrola

- *Kontrola a opatření ke zlepšení stavu v oblasti lidských zdrojů*
- *Kontrola a opatření ke zlepšení stavu v oblasti materiálních zdrojů*
- *Kontrola a opatření ke zlepšení využívání finančních zdrojů*

Zajišťování kvality školy

Plánování vlastního hodnocení školy

- *Plánování provádění vlastního hodnocení školy*
- *Spolupráce hodnotících týmů*
- *Uplatňování doporučení pro provádění vlastního hodnocení školy*

Provádění vlastního hodnocení školy

- *Systematicčnost monitorování ve sledovaných oblastech*
- *Systematické využívání ukazatelů kvality školy*
- *Úspěšnost využívaných metod a nástrojů*
- *Využívání spolupráce s rodiči a komunitou školy*
- *Výstupy z vlastního hodnocení školy*
- *Výběr priorit pro zdokonalování školy*
- *Plánování zdokonalování školy, plán rozvoje školy*
- *Realizace aktivit ke zdokonalování školy*

Výsledky vzdělávání

Zjišťování výsledků vzdělávání

- *Nástroje využívané k měření výsledků vzdělávání*
- *Systematicčnost zjišťování výsledků vzdělávání s výjimkou klasifikace*
- *Účelnost využívání statistických informací a dat pro srovnávání*

Hodnocení výsledků vzdělávání

- *Hodnocení zjištěných výsledků žáků*
- *Srovnání zlepšení výsledků žáků vzhledem k minulému hodnocení*
- *Hodnocení zjištěných výsledků na úrovni školy*
- *Srovnání zlepšení výsledků školy vzhledem k minulému hodnocení*
- *Hodnocení výsledků v matematice*
- *Hodnocení výsledků v českém jazyce*
- *Hodnocení výsledků v anglickém jazyce*
- *Výsledky a úspěšnost žáků při přijímacím řízení a v dalším studiu*

Další výsledky vzdělávání

- *Umístění v odborných soutěžích*
- *Umístění ve sportovních soutěžích*
- *Umístění v olympiádách*
- *Zapojení školy do projektů a dalších aktivit*
- *Prezentace školy na veřejnosti*
- *Uplatnění absolventů školy na trhu práce a v dalším studiu*

Výsledky práce školy vzhledem k podmínkám vzdělávání a ekonomickým zdrojům

Celkové hodnocení využívání lidských zdrojů

- *Efektivita využívání kvalifikace učitelů*
- *Efektivita využívání kvalifikace ostatních pracovníků školy*
- *Zdokonalování učitelů vzhledem k hodnoceným oblastem*

Celkové hodnocení využívání materiálních zdrojů

- *Efektivita využívání prostor a budovy školy*
- *Efektivita využívání pomůcek a učebnic*
- *Efektivita využívání ICT*

Celkové hodnocení využívání finančních zdrojů

- *Efektivita využívání přímých nákladů*
- *Efektivita využívání provozních prostředků*
- *Efektivita využívání mimorozpočtových zdrojů*
- *Účelnost využívání finančních prostředků na zdokonalování školy*

Dopad vlastního hodnocení na zdokonalování školy

- *Korekce cílů a hodnot školy*
- *Korekce ŠVP*
- *Revize strategie vlastního hodnocení školy*
- *Revize plánu zdokonalování školy*

7.3 Užívané nástroje při vlastním hodnocení školy

Dotazník, rozhovor (individuální nebo skupinový), pozorování, analýza základních dokumentů školy, vedení záznamů o výsledcích výuky, didaktické testy, analýza žákovských prací, diskuse, statistické výkazy, srovnávací testy, hospitace, zápisy z pedagogických rad a pracovních porad, analýza dokumentace výchovného poradce a třídních učitelů, analýza krátkodobých i dlouhodobých plánů.

7.4 Plán provádění vlastního hodnocení školy

VHŠ bude prováděno jedenkrát za dva roky.

Časové rozvržení VHŠ:

Přípravná fáze – začátek školního roku (září, říjen)

Seznámení všech pracovníků s oblastmi, cíli, procesy a výstupy vlastního hodnocení školy. Sestavení týmu pracovníků vybraných ze všech oblastí.

Seznámení členů týmu se souborem ukazatelů, klíčem k vyhodnocování, pokyny k hodnocení (využití metodického materiálu MEC Ostrava). Návrh a rozdělení oblastí mezi jednotlivé členy týmu. Volba vhodných nástrojů pro sledované oblasti.

Zpracování časového plánu provedení vlastního hodnocení. Volba předsedy hodnotícího týmu.

Hodnocení – období listopad až květen

Sběr informací, materiálů a dokumentace pro hodnocené oblasti.

Projednání hlavních zjištění.

Návrhy opatření a doporučení, vytipování priorit pro zlepšování.

Příprava podkladů pro Zprávu o vlastním hodnocení.

Vypracování Zprávy o vlastním hodnocení školy – červen až srpen

Vypracování dokumentu.

Seznámení všech pracovníků s výsledky vlastního hodnocení.

Realizace opatření a závěrů vlastního hodnocení – září až srpen následujícího školního roku.

8 PŘÍLOHY

8.1 Příloha č. 1: Klasifikační tabulka

KLASIFIKAČNÍ TABULKA pro testy a písemné práce

Vyjádření známky v procentech:	100 – 90 %	1 – výborný
	89 – 71 %	2 – chvalitebný
	70 – 41 %	3 – dobrý
	40 – 21 %	4 – dostatečný
	20 – 0 %	5 – nedostatečný

TABULKY:

Známka	Bodování						
Výborně	4	5	6	7	8	9 – 8	10 – 9
Chvalitebně	3	4	5	6	7 – 6	7 – 6	8 – 7
Dobře	2	3	4 – 3	4 – 3	5 – 4	5 – 4	6 – 4
Dostatečně	1	2	2 – 1	2 – 1	3 – 2	3 – 2	3 – 2
Nedostatečně	0	1 – 0	0	0	1 – 0	1 – 0	1 – 0
Výborně	11 – 10	12 – 11	13 – 12	14 – 13	15 – 14	16 – 15	17 – 16
Chvalitebně	9 – 8	10 – 8	11 – 9	12 – 10	13 – 11	14 – 12	15 – 13
Dobře	7 – 5	7 – 5	8 – 5	9 – 6	10 – 7	11 – 7	12 – 8
Dostatečně	4 – 3	4 – 3	4 – 3	5 – 3	6 – 3	6 – 3	7 – 4
Nedostatečně	2 – 0	2 – 0	2 – 0	2 – 0	2 – 0	2 – 0	3 – 0
Výborně	18 – 17	19 – 17	20 – 18	21 – 19	22 – 20	23 – 21	24 – 22
Chvalitebně	16 – 13	16 – 14	17 – 14	18 – 15	19 – 16	20 – 17	21 – 18
Dobře	12 – 8	13 – 8	13 – 8	14 – 9	15 – 10	16 – 10	17 – 11
Dostatečně	7 – 4	7 – 4	7 – 4	8 – 4	9 – 5	9 – 5	10 – 6
Nedostatečně	3 – 0	3 – 0	3 – 0	3 – 0	4 – 0	4 – 0	5 – 0
Výborně	25 – 23	26 – 23	27 – 24	28 – 25	29 – 26	30 – 26	31 – 28
Chvalitebně	22 – 19	22 – 19	23 – 20	24 – 20	25 – 21	25 – 21	27 – 23
Dobře	18 – 11	18 – 11	19 – 12	19 – 12	20 – 13	20 – 13	22 – 14
Dostatečně	10 – 6	10 – 6	11 – 6	11 – 6	12 – 6	12 – 7	13 – 8
Nedostatečně	5 – 0	5 – 0	5 – 0	5 – 0	5 – 0	6 – 0	7 – 0
Výborně	32 – 29	33 – 30	34 – 31	35 – 32	36 – 32	37 – 33	38 – 34
Chvalitebně	28 – 24	29 – 25	30 – 26	31 – 26	31 – 27	32 – 28	33 – 29
Dobře	23 – 14	24 – 15	25 – 15	25 – 16	26 – 16	27 – 17	28 – 17
Dostatečně	13 – 8	14 – 8	14 – 9	15 – 9	16 – 9	16 – 9	16 – 10
Nedostatečně	7 – 0	7 – 0	8 – 0	8 – 0	8 – 0	8 – 0	9 – 0
Výborně	39 – 35	40 – 36	41 – 37	42 – 38	43 – 39	44 – 40	45 – 41
Chvalitebně	34 – 29	35 – 30	36 – 31	37 – 32	38 – 32	39 – 33	40 – 34
Dobře	28 – 17	29 – 18	30 – 18	31 – 19	31 – 19	32 – 20	33 – 20
Dostatečně	16 – 10	17 – 10	17 – 10	18 – 11	18 – 11	19 – 11	19 – 11
Nedostatečně	9 – 0	9 – 0	9 – 0	10 – 0	10 – 0	10 – 0	10 – 0
Výborně	46 – 42	47 – 43	48 – 44	49 – 45	50 – 45	51 – 46	52 – 47
Chvalitebně	41 – 35	42 – 36	43 – 36	44 – 37	44 – 38	45 – 39	46 – 39
Dobře	34 – 21	35 – 21	35 – 22	36 – 22	37 – 22	38 – 23	38 – 23
Dostatečně	20 – 14	20 – 15	21 – 15	21 – 15	21 – 15	22 – 16	22 – 16
Nedostatečně	13 – 0	14 – 0	14 – 0	14 – 0	14 – 0	15 – 0	15 – 0
Výborně	53 – 48	54 – 49	55 – 50	56 – 51	57 – 52	58 – 53	59 – 54
Chvalitebně	47 – 40	49 – 41	49 – 42	50 – 42	51 – 43	52 – 44	53 – 45
Dobře	39 – 24	39 – 24	41 – 25	41 – 25	42 – 26	43 – 26	44 – 27
Dostatečně	23 – 16	23 – 17	24 – 17	24 – 17	25 – 18	25 – 18	26 – 18
Nedostatečně	15 – 0	16 – 0	16 – 0	16 – 0	17 – 0	17 – 0	17 – 0

8.2 Příloha č. 2: Kurz českého jazyka

Od května 2010 poskytuje naše škola ve spolupráci se Správou uprchlických zařízení MV ČR s Centrem na podporu integrace cizinců pro MS kraj v Ostravě, samostatně koncipovaný kurz českého jazyka pro děti- cizince ve věku 6-15 let a kurz českého jazyka pro cizince v Opavě.

Cílem kurzu je zajistit dětem, jejichž rodiče jsou cizími státními příslušníky, doplnění výuky českého jazyka ve škole. Kurzem chceme zajistit orientaci v klíčových a obvyklých životních situacích se kterými se děti denně setkávají. Dále pochopení významu českých slov, prohlubování a upevňování základních gramatických pravidel, vyjadřování se v souvislostech a v neposlední řadě se zaměřujeme na plynulý mluvený projev.

Kurz pro dospělé má zajistit cizím státním příslušníkům výuku českého jazyka a s tím související činnost, která umožní všem účastníkům získat vědomosti v nejrůznějších oblastech kulturního, společenského i vědeckého života. Zároveň chceme kurzem podnítit samostatnost v rozšiřování si vědomostí nejen českého jazyka, ale znalostí životních zvyklostí v České republice v širších souvislostech. Jednou z činností, kterou chceme realizovat, je návštěva kulturních památek města Opavy a upraveným výkladem seznámit cizince s městem ve kterém žijí.